

*8-sinf O'zbekiston tarixi
fanidan mavzulashtirilgan*

TEST SAVOLLARI TO'PLAMI

shuhratbek.uz@umail.uz

Shuhratbek.uz

HURMATLI FOYDALANUVCHI!

Mazkur 8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan tuzilgan mavzulashtirilgan test savollari to'plamini www.Shuhratbek.uz sayti muallifining yozma ruxsatisiz chop etishingiz, to'plamdan nusxa ko'chirishingiz, to'plamdagi ma'lumotlarni boshqa saytlarda chop etishingiz, yoki to'plamni uchinchi shaxslarga berishingiz ta'qiqlanadi.

8-SINF

O'ZBEKISTON TARIXI

(1108 TA TEST SAVOLLARI)

Soddalikdan murakkablikka qarab yo'l

- 1-XV asr oxiri - XVI asr boshlarida Movarounnahrda siyosiy vaziyat (17)
- 2-Dashti Qipchoqdagi siyosiy ahvol va Muhammad Shayboniyxon (20)
- 3-Movarounnahrda shayboniyar sulolasi hokimiyatining o'rnatilishi (10)
- 4-Zahiriddin Muhammad Bobur - buyuk davlat arbobi va mutafakkir (17)
- 5-Buxoro xonligi (17)
- 6-XVI asrda Buxoro xonligida ijtimoiy-iqtisodiy hayot (17)
- 7-Buxoro xonligining tashqi siyosati (18)
- 8-XVI asrda Buxoro xonligida madaniy hayot (15)
- 9-Ashtarxoniylarning hokimiyat tepasiga kelishi (30)
- 10-XVIII asr birinchi yarmida Buxoro xonligi (21)
- 11-Ashtarxoniylar davrida ijtimoiy-iqtisodiy hayot (13)
- 12-Ma'naviy-ma'rifiy va madaniy hayot (30)
- 13-Buxoroda mang'itlar hukmronligining o'rnatilishi (16)
- 14-Amirlik davlat tuzumi va ma'muriy boshqariluv (27)
- 15-Amirlikning xo'jalik hayoti (11)
- 16-Amirlik shaharlari hayoti va savdo sotiq ishlari (17)
- 17-Buxoro amirligi XIX asrning birinchi yarmida (5)
- 18-Buxoro amirligida madaniy hayot (28)
- 19-Xiva xonligining tashkil topishi (26)
- 20-XVII-XVIII asrlarda Xivada siyosiy ahvol (66)
- 21-Xiva xonligining iqtisodiy va madaniy hayoti (24)
- 22-Xiva xonligida qo'ng'irotlar sulolasining hokimiyat tepasiga kelishi (30)
- 23-Xiva xonligining tashqi siyosati (14)
- 24-Xiva xonligining ijtimoiy-iqtisodiy hayoti (45)
- 25-Xiva xonligida shaharlar hayoti (34)
- 26-Xiva xonligi tarixi bo'yicha manbalar (34)
- 27-Qoraqalpoq xalqining shakllanishi va siyosiy ahvoli (55)
- 28-Qoraqalpoqlarning ijtimoiy-iqtisodiy hayoti (32)
- 29-Qoraqalpoq xalqi madaniyati (20)
- 30-XVIII-XIX asrlarda qoraqalpoq adabiyoti ravnaqi (32)
- 31-Qo'qon xonligining tashkil topishi (51)
- 32-XVIII asrning ikkinchi yarmi XIX asr boshlarida Toshkent (45)
- 33-XIX asr boshlarida Qo'qon xonligining ijtimoiy-siyosiy hayoti (37)
- 34-Qo'qon xonligida iqtisodiy hayot (17)
- 35-Qo'qon xonligi shaharlari (25)
- 36-Qo'qon xonligida madaniy hayot (50)
- 37-Qo'qonda tarixnavislik san'at va me'morchilik (33)
- 38-XVI-XVIII asrlarda xalqaro munosabatlar (42)
- 39-O'zbek xonliklari va Rossiya munosabatlari (37)
- 40-Markaziy Osiyo uchun Rossiya-Angliya raqobati (30)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

1-§. XV asr oxiri - XVI asr boshlarida Movarounnahrda siyosiy vaziyat (17)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

- Xuroson hukmdori Shohrux qachon vafot etgan edi?**
A) 1446-yilda B) 1449-yilda C) 1447-yilda D) 1448-yilda
- Bobur Mirzo Samarqandga ikkinchi marta nechanchi yilda yurish boshlaydi?**
A) 1496-yil B) 1497-yil C) 1498-yil D) 1501-yil
- 1497-yilda Bobur Samarqandni qancha qamal qiladi?**
A) 6 oy B) 4 oy C) 7 oy D) 5 oy
- Bobur Mirzo bilan Jahongir Mirzo o'rtasida sulh nechanchi yilda imzolandi?**
A) 1500-yilda B) 1499-yilda C) 1497-yilda D) 1501-yilda
- "Hamma bir-biridan qo'rqar edi. O'zlaricha shohlik talab qilib mamlakatda ig'vo urug'ini sochardilar" - deb qaysi tarixchi aytib o'tgan?**
A) Alisher Navoiy B) Kamoliddin Binoiy C) Muhammad Solih D) Gulbadanbegim
- Akasi Sulton Ahmad davrida Boburning otasi Umarshayx Mirzoga qaysi hududlar qo'shib berilgan edi?**
A) Turkiston va Taroz B) Axi va Kesh C) Farg'ona va Xo'jand D) Toshkent va Sayram
- Bobur 100 kunlik hukmronlikdan keyin Samarqandni tashlab Andijonga qaytadi. Samarqandning taxtini kim egallagan edi?**
A) Boysung'ur Mirzo B) Muhammad Shayboniy C) Sulton Ali Mirzo D) Husayn Bayqaro
- 1497-yilda Boburning qamalgacha dosh berolmagan Boysung'ur Mirzo qayerga qochadi?**
A) Buxoro hokimi Muhammad Shayboniy huzuriga B) Toshkent hokimi Sulton Mahmudxon huzuriga
C) Hirot hokimi Sulton Husayn Bayqaro huzuriga D) Qunduz hokimi Xusravshoh huzuriga
- 1469-yilda Xuroson taxtini egallagan Sulton Husayn Bayqaro kimning nabirasi bo'lgan?**
A) Amir Temurning ikkinchi o'g'li Umarshayxning B) Amir Temurning to'rtinchi o'g'li Shohruxning
C) Amir Temurning birinchi o'g'li Jahongirning D) Amir Temurning uchinchi o'g'li Mironshohning
- Sulton Husayn Bayqarodan keyin Xurosonda taxtga kim keldi?**
A) Muzaffar Husayn va Sulton Mahmud B) Badiuzzamon va Abu Said
C) Sulton Ahmad va Muzaffar Husayn D) Badiuzzamon va Muzaffar Husayn
- 1451-1469-yillarda Mavorounnahr va 1457-1469-yillarda Xuroson taxtini kim boshqargan edi?**
A) Sulton Ahmad B) Sulton Mahmud C) Muzaffar Husayn D) Abu Said
- Zaxriddin Muhammad Boburning bolalik va yoshlik yillari qayerda o'tgan?**
A) Farg'ona Toshkentda B) Andijon va Axsida C) Toshkent va Sayramda D) Andijon va Xo'jandda
- Bobur yosh bo'lganligi uchun davlat ishlarini kimlarning yordamida boshqaradi?**
A) Uzun Hasan va onasi Qutlug' Nigorxonim B) Hojiqozi va onasi Qutlug' Nigorxonim
C) Hojiqozi va tog'asi Sulton Mahmud D) Sulton Mahmud va onasi Qutlug' Nigorxonim
- Boburning otasi Umarshayx Mirzo qanday vafot etgan?**
A) vabo kasalligi tufayli B) baxtsiz hodisa tufayli C) saraton kasalligi tufayli
D) Sulton Mahmud bilan jangda
- Dastlab Bobur Mirzo birinchi marta Samardandga nechanchi yilda yurish qildi?**
A) 1496-yil B) 1497-yil C) 1494-yil D) 1511-yil
- 1500-yilda Bobur va ukasi Jahongir Mirzo o'rtasida tuzilgan sulh shartlariga ko'ra, Sirdaryoning shimoliy tarafi Axi shahri bilan kimga berilgan edi?**
A) Sulton Mahmudxonga B) Bobur Mirzoga C) Jahongir Mirzoga D) Nosir Mirzoga
- 1500-yilda Bobur va ukasi Jahongir Mirzo o'rtasida tuzilgan sulh shartlariga ko'ra, Sirdaryoning janubiy tarafi Andijon shahri bilan kimga berilgan edi?**
A) Bobur Mirzoga B) Sulton Mahmudxonga C) Jahongir Mirzoga D) Nosir Mirzoga

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	JAMI	
Javob																			
Ball																			

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi:

(imzo)

(Ismi sharifi)

Ota-onasi:

(imzo)

(Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

2-§. Dashti Qipchoqdagi siyosiy ahvol va Muhammad Shayboniyxon (20)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. XI asrdan boshlab Dashti Qipchoq deb ataladigan atama qaysi manbalarda tilga olinadi?
A) rus va vizantiya B) xitoy va arab C) arab va fors D) arman va hind
2. Dashti Qipchoqni sharqiy va g'arbiy qismlardan qaysi daryo ajratib turgan?
A) Ural (Yoyiq) daryosi B) Dnepr daryosi C) Volga daryosi D) Irtish daryosi
3. Abulxayrxon "O'zbek ulusi" deb nomlangan davlatga qachon asos soladi?
A) 1446-yilda B) 1431-yilda C) 1428-yilda D) 1418-yilda
4. Abulxayrxon Sirdaryo quyi oqimidagi bosib olgan shaharlari to'g'ri qatorini toping.
1.Sig'noq 2.Yangikent 3.Oqqo'rg'on 4.Arquq 5.Jand 6.O'zgan 7.Suzoq 8.Tura
A) 2, 3, 4, 5, 6 B) 1, 3, 4, 6, 7 C) 2, 3, 5, 7, 8 D) 1, 2, 5, 6, 8
5. Abulxayrxon Sirdaryo bo'yidagi shaharlarni bosib olgandan keyin poytaxtni qayerga ko'chirdi?
A) Janddan Sig'noqqa B) Turadan Sig'noqqa C) Turadan O'zganga D) Arquqdan Suzoqqa
6. O'zbek xoni Abulxayrxon qachon temuriy Abu Saidga Movarounnahr taxtini egallashga yordam bergan edi?
A) 1451-yilda B) 1461-yilda C) 1453-yilda D) 1452-yilda
7. Dashti Qipchoq aholisi Vizantiya manbalarida nima deb atalgan?
A) o'g'uzlar B) poloveslar C) kumanlar D) qipchoqlar
8. Dashti Qipchoq Rus manbalarida nima deb yuritilgan?
A) No'g'aylar yurti B) kumanlar yurti C) qarluqlar yurti D) Poloveslar yeri
9. Dashti Qipchoq aholisi sharq manbalarda qanday nomlangan?
A) poloveslar B) kumanlar C) o'g'uzlar D) qipchoqlar
10. Abulxayrxon qaysi nasldan chiqqan?
A) o'zbek naslidan B) mo'g'ul naslidan C) qarluq naslidan D) shaybon naslidan
11. Abulxayrxon davlati qachon parchalanib ketdi?
A) O'zaro ichki nizolar oqibatida B) 40 yil o'tib C) vafot etishi bilanoq D) Shayboniyxon taxtga kelishi bilanoq
12. Muhammad Shayboniyxonning shajarasini aniqlang.
A) Amir Temurning chevarasi B) Abulxayrxonning o'g'li C) Abulxayrxon nabirasi, Shohbudog' Sultonning o'g'li D) Jo'jining uchinchi o'g'li Shaybon naslidan
13. Abu Said minnatdorchilik tariqasida Abulxayrxonga Mirzo Ulug'bekning qaysi qizini nikohlab bergan edi?
A) Robiya Sultonbegimni B) Gulbadanbegimni C) Xo'b Nigorxonimni D) Qutlug' Nigorxonimni
14. Muhammad Shayboniy qachon tug'ilgan?
A) to'g'ri javob yo'q B) 1461-yilda C) 1453-yilda D) 1452-yilda
15. Shayboniyxon ismi "Boburnoma" da qanday berilgan?
A) Shoyboqxon B) Shoyboniy C) Shohbaxt D) Shoybek
16. Shoyboniyxon ismi "Boburnoma" da qanday ma'noni anglatgan?
A) chaqmoq, yashin B) dahshatli, qo'rqinchli C) toza, tiniq D) kuch-qudrat
17. Shayboniyxon qachon bobosining (Abulxayrxonning) davlatini tiklashga muvaffaq bo'lgan?
A) XVI asr boshlarida B) XV asr o'rtalarida C) XV asrning 90-yillarida D) XV asrning 80-yillarida
18. Shayboniyxonning xizmatidan qaysi hududdagi hukmdorlar foydalanishgan edilar?
A) Xuroson B) Movarounnahr C) Mo'g'uliston D) hamma javob to'g'ri
19. Muhammad Shayboniyxon ukasi Mahmud Sulton bilan qayerda ta'lim olgan edilar?
A) Keshda B) Hirotda C) Buxoroda D) Samarqandda
20. Abulxayrxon tashkil etgan "O'zbeklar davlati" Dashti Qipchoqning qaysi hududida barpo etilgan edi?
A) janubiy B) shimoliy C) sharqiy D) g'arbiy

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	JAMI	
Javob																						
Ball																						

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi) Ota-onasi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

3-§. Movarounnahrda shayboniyar sulolasi hokimiyatining o'rnatilishi (10)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Dashti qipchoqda Shayboniyxonning nufuzi oshib, hokimiyati kuchayib borishiga sabab bo'lgan omillar to'g'ri ko'rsatilgan javobni toping?

- A) Shayboniyxonning Movarounnahrda ichki siyosiy vaziyatni yaxshi bilganligi va u yerda vujudga kelgan beqaror ijtimoiy-siyosiy vaziyatdan ustalik bilan foydalana olganligi
B) Movarounnahr zadagonlari, ruhoniylari va umuman aholining yuqori qatlamlari ma'lum toifasining ham o'z maqsadlari yo'lida Shayboniyxonni qo'llab-quvvatlaganligi
C) Dehqonchilik, hunarmandchilik bilan shug'ullanuvchi aholisi bo'lgan yerlar bosib olinishi, o'troq hayot tarziga o'tib dehqonchilik, hunarmandchilik bilan shug'ullanishiga imkon beradi, dehisoblagan ko'chmanchilar oddiy qatlamlarining ham Shayboniyxonni qo'llab-quvvatlaganliklari
D) Abulxayrxondan keyin tarqalib ketgan turli qabilalarning Shayboniyxon atrofida birlashishga intilishlari va istilochilik urushlari natijasida yangi-yangi yerlar bosib olinishidan manfaatdor bo'lgan ko'chmanchi qabilalar yetakchilari va ayrim ruhoniylarning kuchli yollangan lashkarga ega bo'lgan Shayboniyxonni qo'llab-quvvatlaganliklari

e) Barcha javoblar to'g'ri

2. Muhammad Shayboniyxon qachon Movarounnahrni zabt etishga kirishdi?

- A) 1503-yilda B) 1501-yilda C) 1499-yilda D) 1500-yilda

3. Shayboniyxon Temuriylarga qarshi qanaqa jang usulini qo'llagan?

- A) pistirma B) porox otish C) to'lg'ama

D) otdan tushib kamondan o'q uzish

4. Shayboniyxon qachon Samarqandni jangsiz egalladi?

- A) 1500-yilda B) 1503-yilda C) 1499-yilda D) 1501-yilda

5. Shayboniyxon qachon Samarqandni uzil-kesil egalladi?

- A) 1502-yilda B) 1501-yilda C) 1499-yilda D) 1500-yilda

6. Shayboniyxon bosib olgan hududlarni yilma-yil joylashtiring?

- 1.1504-yil 2.1503-yil 3.1505-yil 4.1507-yil 5.1506-yil

a) Xorazm b) Balx c) Toshkent va Shohruxiya d) Farg'ona e) Hirot

A) 1-c 2-d 3-b 4-e 5-a B) 1-d 2-c 3-a 4-e 5-b C) 1-d 2-b 3-c 4-a 5-e D) 1-a 2-e 3-d 4-b 5-c

7. Muhammad Shayboniyxon Toshkent va Shohruxiya bosib olinganidan keyin u yerga kimlarni hokim etib tayinlagan edi?

- A) Sulton Ali Mirzoni B) Mansur Hallojni C) Mahmud Sultonni

D) Ko'chkunchixon va Suyunchxo'jalarni

8. 1510-yili Shayboniyxon va Ismoil Safaviy o'rtasida ...yaqinida jang bo'ldi.

- A) Chorjo'y B) Buxoro C) Marv D) Tabriz

9. Muhammad Shayboniyxon Xurosonni bosib olgan yillarni aniqlang.

- A) 1506-1509-yillarda B) 1505-1507-yillarda C) 1506-1508-yillarda D) 1504-1509-yillarda

10. Shayboniyxon tamonidan 1506-yilda qaysi shahar egallangan?

- A) Buxoro B) Hirot C) Toshkent D) Balx

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	JAMI:
Javob											
Ball											

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

4-§. Zahiriddin Muhammad Bobur-buyuk davlat arbobi va mutafakkir (17)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. "Bobur" so'zining ma'nosi
A) omadli B) buyuk C) mard D) sher
2. Bobur Mirzo nima niyatda Hindiston sari yuzlandi?
A) O'z Vatanida amalga oshira olmagan kuchli davlat tuzish niyatini ro'yobga chiqarish maqsadida
B) Hindiston ilm-fani va madaniyati bilan yaqindan tanishish uchun
C) Ajdodlaridan meros qilib qoldirilgan mulklarga egalik qilish zaruratidan
D) Hindistonning son-sanoqsiz boyliklarini qo'lga kiritish niyatida E) A,B,C,D to'g'ri
3. Bobur Mirzo Kobulni qachon qo'lga kiritdi?
A) 1504-yil kuzda B) 1504-yil bahorda C) 1504-yil qishda D) 1504-yil yozda
4. 1511-yil kuzida Bobur Mirzo ...yordamida Samarqandni uchinchi marotaba qo'lga kiritdi.
A) Abulmakarim B) Ismoil Safaviy C) O'zi qo'lga kiritgan D) Sulton Mahmud
5. Nima uchun 1511-yilda Samarqandni egallagan Boburni mahalliy aholi qo'llab-quvvatlamadi?
A) chunki u Ismoil Safaviyni oliy hukmdor deb e'lon qiladi B) chunki u aholiga katta soliq soladi
C) chunki u aholini Shayboniylarga qarshi kurashga majbur qiladi D) chunki u o'zini shia ta'limotiga o'tganini e'lon qiladi
6. 1512-yil 28-aprelda cho'li Malikda bo'lgan jangda Bobur Mirzo yengilib qayerga chekinadi?
A) Badaxshonga B) Kobulga C) Balxga D) Hisorga
7. Bobur Mirzo Kobulni nechanchi yilgacha idora qildi?
A) 1521-yilgacha B) 1526-yilgacha C) 1530-yilgacha D) 1514-yilgacha
8. 1526-yilda Bobur Mirzo Kobulni idora qilishni kimga topshirib, o'zi Hindiston yurishiga o'tlanadi?
A) to'g'ri javob yo'q B) Nosir Mirzoga C) Humoyunga D) Komron Mirzoga
9. Dehli shahrida Bobur Mirzo nomiga qachon xutba o'qitildi?
A) 1526-yil 21-aprelda B) 1526-yil 27-aprelda C) Bobur Mirzoga nomiga xutba o'qitilmagan D) 1526-yil 25-aprelda
10. Boburiylar Hindistonda necha yil hukmronlik qildilar?
A) 1526-1858-yillarda B) 1526-1860-yillarda C) 1526-1758-yillarda D) 1526-1857-yillarda
11. Bobur Mirzo qayerda vafot etdi?
A) Agra shahrida Sind daryosi bo'yida B) Bombay shahrida Jamna daryosi yonida
C) Dehli shahrida Sind daryosi bo'yida D) Agra shahrida Jamna daryosi yonida
12. Bobur Mirzo vasiyatiga binoan, jasadi qaysi bog'ga ko'chiriladi?
A) Dehlidagi "Bog'i Behisht"ga B) Kobuldagi "Bog'i Kalon"ga C) Samarqanddagi "Bog'i Shamol"ga D) Agradagi "Bog'i Orom"ga
13. Bobur Mirzo "Boburnoma" dan tashqari yana qanday asarlar ham yaratgan?
A) Mubayyin, Turkiy devon B) Humoyunnoma, Turkiy devon C) Tarixi Bobur, Mubayyin D) Humoyunnoma, Mubayyin
14. Bobur Mirzoning "Boburnoma" asari nechanchi yillarning tarixidan hikoya qiladi?
A) 1494-1529-yillar B) 1494-1529-yillar C) 1483-1530-yillar D) 1493-1529-yillar
15. Bobur tavalludining 530 yilligi yurtimizda qachon nishonlandi?
A) 1998-yilda B) 1994-yilda C) 1992-yilda D) 2013-yilda
16. Mubayyin -
A) muqovalangan B) ilova etilgan C) tanlangan D) bayon etilgan
17. Bobur Mirzoning Mubayyin asarida nimalar bayon etilgan?
A) soliq tizimi, islom huquqshunosligi B) Hindiston tabiati C) bosib olingan o'lkalar tabiati D) hukmdorlar shajarasi
18. Hindistondagi mahalliy hukmdorlar -
A) inoqlar B) rojalar C) pattalar D) shayxlar

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	JAMI
Javob																			
Ball																			

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

5-§. Buxoro xonligi (17)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Pirmuhammadxon qo'shini 1599-yilda Tavakkal qo'shinini tor-mor keltirdi va Movarounnahr hududini ozod etdi. Qozoqlar qo'shini qayerga chekindi?
A) Samarqandga B) Eronga C) Hirotga D) Dashti Qipchoqqa
2. 1510-yilda jangda halok bo'lgan Shayboniyxondan keyin kim taxtga o'tirdi?
A) Abdullaxon B) Abu Said C) Ubaydullaxon D) Ko'chkunchixon
3. 1530-1533-yillarda kim shayboniyar davlatini boshqargan edi?
A) Ubaydullaxon B) Abu Said C) Abdullaxon D) Ko'chkunchixon
4. 1533-yilda Abu Said vafotidan keyin kim shayboniyar taxtga o'tirdi?
A) Ko'chkunchixon B) Abdullaxon C) Ubaydullaxon D) Abu Said
5. Nima uchun Ubaydullaxon davlat poytaxtini Samarqanddan Buxoroga ko'chirdi?
A) chunki u islom dinining markazi sifatida Buxoroni tanlagan edi B) chunki Buxoro unga ota meros mulk edi
C) chunki u Samarqandda taxtga o'tira olmas edi D) chunki u Buxoroga hokim bo'lgan
6. Ubaydullaxonning eng buyuk orzusi nima edi?
A) Abdullaxonning taxtga o'tirishiga yo'l qo'ymaslik B) ichki ziddiyatlarni bartaraf etish
C) Shayboniyxon davlatining sarhadlarini tiklash D) qo'shni davlatlarga hujum qilish
7. Kimning hukmronlik davridan boshlab Shayboniyar davlati Buxoro xonligi deb atala boshlandi?
A) Ko'chkunchixon B) Abdullaxon C) Ubaydullaxon D) Abu Said
8. 1534-1598-yillarda yashab o'tgan Miyonqol hukmdori Iskandar Sultonning o'g'lini aniqlang.
A) Pirmuhammad B) Abdulazizxon C) Abdulatifxon D) Abdullaxon II
9. XVI asrning ikkinchi yarmida shayboniyar davlatida yuzaga kelgan parokandalikka chek qo'ygan hukmdorni aniqlang.
A) Pirmuhammad B) Abdullaxon II C) Abdulatifxon D) Abdulazizxon
10. Abdullaxon II qachon Muhammad Islom ko'magida taxtni egallaydi?
A) 1533-yilda B) 1556-yilda C) 1561-yilda D) 1558-yilda
11. Abdullaxonning tinimsiz urushlari natijasida egallagan hududlarini ketma-ketlikda belgilang?
A) Samarqand, Balx, Badaxshon, Toshkent va Farg'ona B) Xuroson, Toshkent, Balx, Badaxshon
C) Balx, Samarqand, Toshkent va Farg'ona, Badaxshon, Xorazm D) Samarqand, Toshkent va Badaxshon, Xorazm, Samarqand
12. Abdullaxon II tomonidan qachon Balx egallangan edi?
A) 1574-yilda B) 1595-yilda C) 1578-yilda D) 1584-yilda
13. Abdullaxon II 1598-yil fevralda vafot etgach, taxtga kim o'tqizildi?
A) Iskandarxon B) Abdulamin C) Abdulmo'min D) Pirmuhammad
14. Abdullaxon II vafotidan atigi 3 yil o'tib...
A) Abdulmo'min fitna qurboni bo'ldi B) qozoq xoni Tavakkal Buxoroni bosib oldi
C) Eron shohi Abbas I Marvni egallaydi D) shayboniyar sulolasi barham topdi
15. Ichki nizolardan foydalangan Eron hukmdori Shoh Abbas qayerlarni egallaydi?
A) Axxi, Andijon, Sabzavor, Mashhad B) Sabzavor, Hirot, Xuroson, Mashhad
C) Nishopur, Xuroson, Mashhad, Sabzavor D) Nishopur, Mashhad, Sabzavor, Hirot
16. Qaysi qabila boshliqlarining ig'vosi bilan Pirmuhammad va Boqi Muhammad munosabatlari buzildi?
A) Qo'ng'iro't va Do'rmon B) Jaloir va Burqut C) Jaloir va Do'rmon D) Jaloir va Kenegas
17. Qachon Pirmuhammad va Boqi Muhammad qonli to'qnashuv yuz berdi?
A) 1605-yilda B) 1601-yilda C) 1599-yil avgustda D) 1603-yilda

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	JAMI	
Javob																			
Ball																			

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

6-§. XVI asrda Buxoro xonligida ijtimoiy-iqtisodiy hayot (17)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Shayboniyxonning davlat boshqaruvida o'tkazgan eng birinchi islohoti qaysi javobda berilgan?
A) pul islohotini o'tkazdi B) ijtimoiy hayotni tartibga soluvchi islohot o'tkazildi
C) suyg'ol tizimini joriy etdi D) yer-suv qaytadan taqsimlandi
2. Shayboniyxon tomonidan pul islohoti o'tkazilgan sanani aniqlang.
A) 1505-yilda B) 1510-yilda C) 1507-yilda D) 1506-yilda
3. Shayboniyxon o'tkazgan pul islohoti natijasida...
A) iqtisodiyot va savdo-sotiq tartibga solindi B) dehqonlarning soliq to'lash imkoniyati oshdi
C) A,B,D javoblar to'g'ri D) 5,2 gramm bo'lgan kumush tangalar hamda mis chaqa pullar zarb qilinib, muomalaga chiqarildi
4. Shayboniyklar orasidan qaysi hukmdor pul islohoti natijasida oltin tangalar muomalaga kiritildi?
A) Shayboniyxon B) Ubaydullaxon C) Ko'chkunchixon D) Abdullaxon II
5. Shayboniyklar davrida qaysi hududlarni sug'orish uchun 10 dan ortiq kanallar bunyod etilgan edi?
A) Kesh viloyatini B) Buxoro viloyatini C) Marv viloyatini D) Samarqand viloyatini
6. 1577-yilda Buxoroda...
A) Mir Arab madrasasi qurildi B) Hazrati Qosimshayx xonaqohi bunyod etilgan
C) Abdullaxon timi qurildi D) Masjidi Kalon bunyod etilgan
7. Shayboniyklar davrida oliy davlat idorasi qanday nom bilan atalar edi?
A) saroy B) devon C) vazirlik D) dargoh
8. Shayboniyklar davrida oliy davlat idorasi dargoh tepasida kim turar edi?
A) ko'kaldosh B) devonbegi C) xonning o'zi D) parvonachi
9. Shayboniyklar davrida davlat lavozimi mansandori hisoblanmasada qaysi unvon egasi zarur bo'lganda lashkarboshilik, ba'zan esa elchilik vazifalarini ham amalga oshirgan?
A) ko'kaldosh B) devonbegi C) parvonachi D) naqib
10. Shayboniyklar davrida xon farmonlarini, rasmiy hujjatlarni mas'ul shaxslarga, ijrochilarga yetkazish bilan qaysi mansabdagi shaxs shug'ullangan?
A) naqib B) dodxoh C) parvonachi D) otaliq
11. Shayboniyklar davrida balog'atga yetmagan shahzodalar ulg'ayib, mustaqil faoliyat yuritgulariga qadar davlat ishlarini ularning nomidan kimlar boshqargan?
A) qozikalon B) otaliq C) naqib D) devonbegi
12. Shayboniyklar davrida xon siyosatiga fuqarolarning munosabatini o'rgangan va bu siyosatning daxlsizliini ta'minlagan mansabni belgilang?
A) ko'kaldosh B) miroxur C) eshikog'aboshi D) muhtasib
13. Shayboniyklar davrida mamlakatda adolat mezonlariga amal qilinishini kim nazorat qilgan?
A) otaliq B) naqib C) dodxoh D) ko'kaldosh
14. Shayboniyklar davrida qaysi amaldor sud ishlariga yetakchilik qilgan?
A) qozikalon B) bakovulboshi C) shayxulislom D) muhtasib
15. Shayboniyklar davrida xon va shahzodalar o'rtasidagi ichki munosabatlar bilan kim shug'ullangan?
A) dodxoh B) mirzaboshi C) muhtasib D) xon yasovuli
16. Shayboniyklar davrida shariat qonunlari bajarilishi ustidan kim nazorat olib borgan?
A) qozikalon B) munshiy C) muhtasib D) shayxulislom
17. Shayboniyklar davrida zakot va boshqa tushumlardan zarur o'rinlarda ishlatishni nazorat qiluvchi amaldor kim bo'lgan?
A) muhrdor B) xazinachi C) qushchi D) mehtar

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	JAMI
Javob																		
Ball																		

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi) Ota-onasi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

7-§. Buxoro xonligining tashqi siyosati (18)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Buxoro va Eron manfaatlarini to'qnashgan asosiy nuqta ...edi.

- A) Xuroson B) Movarounnahr C) Badaxshon D) Mo'g'uliston

2. Buxoro xonligi, Eron va Hindiston yo'nalishidagi o'ziga xos darvoza vazifasini o'tagan hududni aniqlang.

- A) Mo'g'uliston B) Xuroson C) Movarounnahr D) Badaxshon

3. Xurosonni nazorat qilishda qaysi shayboniy hukmdorlar davrida shayboniy ustunlik qilishgan?

- A) Shayboniyxon, Ko'chunchixon, Abdullaxon II B) Shayboniyxon, Ubaydullaxon, Abdullaxon II
C) Shayboniyxon, Iskandarxon, Abdullaxon II D) Shayboniyxon, Ubaydullaxon, Baroqxon

4. Ivan Grozniy davrida Qozon xonligi qachon bosib olingan?

- A) 1582-yilda B) 1552-yilda C) 1556-yilda D) 1540- 1541-yillarda

5. Ivan Grozniy davrida Hojitarxon xonligi qachon bosib olingan?

- A) 1552-yilda B) 1556-yilda C) 1582-yilda D) 1540- 1541-yillarda

6. Moskvadagi 'Moskva savdo kompaniyasi' qachon tashkil etilgan ?

- A) 1444-yilda B) 1558-yilda C) 1555-yilda D) 1666-yilda

7. "Moskva savdo kompaniyasi" vakili Antoniy Jenkinson Buxoroda bo'lgan sanani aniqlang.

- A) 1556-yilda B) 1558-yilda C) 1566-yilda D) 1555-yilda

8. Rossiyadagi Moskva shahridan Baqtriyadagi Buxoro shahrigacha 1558-yilgi sayohat'nomli esdaliklar muallifi kim?

- A) Beneveni B) Cherkasskiy C) Tevkelev D) A.Jenkinson

9. Shayboniy hukmdor Abdullaxon II kimlarga qarshi kurashda boburiylar bilan birga harakat qilishga intilgan edi?

- A) safaviylar B) Rossiya tazyiqiga qarshi C) xitoyning Min sulolasi D) usmonlilar

10. Abdullaxon II Akbarshoh huzuriga birinchi marta elchilarini qachon yuboradi?

- A) 1584-yilda B) 1572-yilda C) 1585-yilda D) 1577-yilda

11. Abdullaxon II Akbarshoh huzuriga birinchi marta 1572-yilgi elchilikdan ko'zlangan maqsad nima edi?

- A) boshqa davlatlar tomonidan bo'lishi mumkin bo'lgan hujum xavfiga qarshi ittifoq tuzish
B) Eronni o'zaro taqsimlab olish C) Eronni Turkiya bosqinidan xalos etish
D) Badaxshonning fath etilish sabablarini tushuntirish

12. Abdullaxon II Akbarshoh huzuriga ikkinchi marta 1577-yilgi elchilikdan ko'zlangan maqsad nima edi?

- A) Eronni o'zaro taqsimlab olish B) boshqa davlatlar tomonidan bo'lishi mumkin bo'lgan hujum xavfiga qarshi ittifoq tuzish
C) Badaxshonning fath etilish sabablarini tushuntirish D) Eronni Turkiya bosqinidan xalos etish

13. Badaxshon qachon Abdullaxon II tomonidan egallandi?

- A) 1584-yilda B) 1586-yilda C) 1585-yilda D) 1583-yilda

14. Abdullaxon II qachon Akbarshoh huzuriga uchinchi marta o'z elchilarini yuboradi?

- A) 1585-yilda B) 1583-yilda C) 1572-yilda D) 1577-yilda

15. Abdullaxon II Akbarshoh huzuriga uchinchi marta 1585-yilgi elchilikdan ko'zlangan maqsad nima edi?

- A) boshqa davlatlar tomonidan bo'lishi mumkin bo'lgan hujum xavfiga qarshi ittifoq tuzish
B) Eronni Turkiya bosqinidan xalos etish C) Eronni o'zaro taqsimlab olish
D) Badaxshonning fath etilish sabablarini tushuntirish

16. Akbarshoh qachon o'zining elchisini Abdullaxonning elchilariga qo'shib Buxoroga yuboradi?

- A) 1588-yilning 23-iyulida B) 1589-yilning 23-iyulida C) 1586-yilning 23-avgustida
D) 1587-yilning 23-avgustida

17. Shayboniyxon bilan qaysi Usmonli turklar sultoni o'rtasida Eron Safaviylariga qarshi kurash to'g'risida shartnoma tuzilgan?

- A) Sulton Salim B) Navro'z Ahmadxon C) Baroqxon D) Boyazid II

18. Turk sultoni Sulton Salim huzuriga shayboniy elchisi qachon boradi?

- A) 1515-yilda B) 1552-yilda C) 1555-yilda D) 1516-yilda

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	JAMI	
Javob																				
Ball																				

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

8-§. XVI asrda Buxoro xonligida madaniy hayot (74)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

- Shayboniylar davrida bolalarga necha yoshdan ta'lim beriladigan edi?
A) 6 yoshdan B) 7 yoshdan C) 8 yoshdan D) 5 yoshdan
- Shayboniylar davrida madrasalarda uch bosqichli ta'lim joriy etilgan bo'lib, har bir bosqichi necha yil bo'lgan va ta'lim necha yil davom etgan?
A) 5 yildan 15 yil B) 6 yildan 24 yil C) 4 yildan 12 yil D) 7 yildan 21 yil
- XVI asrda Shayboniyxon madrasasi qaysi shaharda quriladi va faoliyat yuritadi?
A) Andijonda B) Buxoroda C) Toshkentda D) Samarqandda
- XVI asrda Abdullaxon madrasasi qaysi shaharda quriladi va faoliyat yuritadi?
A) Toshkentda B) Buxoroda C) Andijonda D) Samarqandda
- XVI asrda Baroqxon va Ko'kaldosh madrasalari qaysi shaharda quriladi va faoliyat yuritadi?
A) Toshkentda B) Buxoroda C) Andijonda D) Samarqandda
- Shayboniylardan qaysi hukmdorlar o'z davrining nihoyatda o'qimishli kishilari bo'lishgan?
A) Shayboniyxon, Ko'chkunchixon, Abdullaxon II B) Shayboniyxon, Ubaydullaxon, Abdullaxon II
C) Shayboniyxon, Iskandarxon, Abdullaxon II D) Shayboniyxon, Ubaydullaxon, Ko'chkunchixon
- Shayboniylardan qaysi hukmdorlar kutubxonalarida o'z zamonasining ajoyib kitob xazinalari bo'lgan?
A) Shayboniyxon, Ubaydullaxon, Ko'chkunchixon B) Shayboniyxon, Ubaydullaxon, Abdullaxon II
C) Shayboniyxon, Abdulazizxon, Abdullaxon II D) Shayboniyxon, Ko'chkunchixon, Abdullaxon II
- Shayboniylar davrida ko'z kasalliklarini davolashda nom chiqargan buyuk alloma nomi keltirilgan javobni belgilang?
A) Muhammad Mazid B) Qiyomiddin Shaydo C) Xoja Muhammad D) Shohali ibn Sulaymon
- Shayboniylar davrida iftixor ul-attibo (tabiblar iftixori) unvonini olishga sazovor bo'lgan mutafakkirni belgilang?
A) Qiyomiddin Shaydo B) Muhammad Mazid
C) Abdulhakim ibn Sulton Mahmud D) Muhammad Husayn Samarqandiy
- Quyidagi shaxslardan qay biri Shayboniyxonga atab asar yozmagan?
A) Mulla Shodiy B) Kamoliddin Binoiy C) Zayniddin Vosify D) Muhammad Solih
- Hofiz Tanish Buxoriy qalamiga mansub asarni aniqlang.
A) "Zubdat ul osor" B) "Shayboniynoma" C) "Badoye ul vaqoye" D) "Abdullanoma"
- Yetuk tarixchi olim Mirza Muhammad Haydar Toshkent hokimi Abdurashidxonga bag'ishlab yozgan asarini aniqlang.
A) "Abdullanoma" B) "Zubdat ul osor" C) "Tarixi Rashidiy" D) "Shohnoma"
- Mir Arab madrasasi qayerda qurilgan edi?
A) Buxoroda B) Karmanada C) Toshkentda D) Samarqandda
- 1558-yilda Buxoroda bo'lgan savdogar elchi A.Jenkinson Buxoroning qaysi inshootlariga tan berib, "misli dunyoda yo'q" deb yozgan edi?
A) toqlar B) timlar C) sardobalar D) hammomlar
- Qaysi shayboniy hukmdor davrida 1000 dan ortiq sardoba, rabot, madrasa va boshqa inshootlar qurilgan edi?
A) Ko'chkunchixon B) Shayboniyxon C) Abdullaxon II D) Ubaydullaxon

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	JAMI
Javob																
Ball																

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

9-§. Ashtarxoniylarning hokimiyat tepasiga kelishi (30)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Ashtarxoniylar kimning naslidan hisoblanishadi?

- A) Edigeý B) Jo'ji C) Shayboniy D) Nog'ay

2. Ashtarxoniylar qachondan boshlab Astraxan yerlarida hukmronlik qilar edilar?

- A) XIV asrning 20-yillaridan B) XIV asrning 50-yillaridan C) XIV asrning 40-yillaridan

D) XIV asrning 80-yillaridan

3. Qachon Rossiya podshosi Ivan IV Astraxanni bosib oldi?

- A) 1554-yilda B) 1556-yilda C) 1552-yilda D) 1555-yilda

4. Astraxanni ruslar bosib olgandan keyin ashtarxoniylar sulolasi rahbari Yormuhammadxon oilasi bilan qayerga kelgan edi?

- A) Toshkentga B) Xorazmga C) Farg'onaga D) Buxoroga

5. Yormuhammadxonning o'g'li Jonibek sulton va Zuhrabegilardan tug'ilgan farzandni aniqlang.

- A) Vali Muhammad B) hamma javob to'g'ri C) Dinmuhammad D) Boqi Muhammad

6. Qachon Boqi Muhammad Buxoro xonligi taxtini egallab, ashtarxoniylar sulolasiga asos solgan edi?

- A) 1602-yilda B) 1603-yilda C) 1604-yilda D) 1601-yilda

7. Ashtarxoniylar sulolasi vakili Boqi Muhammad hukmronlik yillarini aniqlang.

- A) 1605-1611-yillar B) 1642-1645-yillar C) 1611-1642-yillar D) 1601-1605-yillar

8. 1602-yilda Boqi Muhammad qaysi shaharni Eron safaviylaridan tortib olib, ukasi Vali Muhammadni hokim etib tayinlagan edi?

- A) Balx B) Toshkent C) Nishopur D) Hirot

9. 1604-yilda Boqi Muhammad qaysi qozoq xoni qo'shinlarini mamlakatdan quvib chiqargan edi?

- A) Abulg'ozi B) Abulxayr C) Tavakkal D) Keldimuhammad

10. Ashtarxoniylar sulolasi vakili Vali Muhammad hukmronlik yillarini aniqlang.

- A) 1605-1611-yillar B) 1642-1645-yillar C) 1611-1642-yillar D) 1601-1605-yillar

11. Ashtarxoniylar sulolasi vakili Imomqulixon hukmronlik yillarini aniqlang.

- A) 1605-1611-yillar B) 1611-1642-yillar C) 1642-1645-yillar D) 1601-1605-yillar

12. Ashtarxoniylar sulolasi vakili Nodir Muhammad hukmronlik yillarini aniqlang.

- A) 1605-1611-yillar B) 1642-1645-yillar C) 1611-1642-yillar D) 1601-1605-yillar

13. 1611-yilda Buxorolik amirlar o'ziga qarshi isyon ko'targanini eshitgan Vali Muhammad oilasini olib qaysi davlatga qochib ketgan edi?

- A) Rossiyaga B) Hindistonga C) Eronga D) Turkiyaga

14. 1613-yilda Imomqulixon qozoqlarga zarba berib qaysi shaharni qo'lga kiritgan edi?

- A) Sig'noqni B) Toshkentni C) Xo'jandni D) O'ratepani

15. Ashtarxoniylardan bo'lgan Nodir Muhammad davrida nima sababli davlatchilik asoslari zaiflashgan edi?

A) mamlakatda soliq va boj olish kuchayib, aholining noroziligi oshgan edi

B) bu davrda Hindiston hukmdorlari Buxoroga yurish boshlagan edilar

C) u davlatni 12 ta o'g'li, 2 nafar jiyani va nabirasiga mulk qilib bergan edi

D) bu davrda qozoqlar Movarounnahrda bostirib kirdilar

16. 1645-yilda Movarounnahrda hujum qilgan qozoqlar qayergacha yetib kelgan edilar?

- A) Xo'jandgacha B) Toshkentgacha C) Jizzaxgacha D) Buxorogacha

17. 1645-yilda Movarounnahrda hujum qilgan qozoqlarga qarshi Nodir Muhammad kim boshchiligida qo'shin jo'natgan edi?

- A) Subhonquli B) Abdulaziz C) Mahmudbiy qatag'on D) Siddiq Muhammad

18. O'g'li Abdulaziz xon deb e'lon qilinganini eshitgan Nodir Muhammad qayerga qochib ketishga majbur bo'ladi?

- A) Hindistonga B) Toshkentga C) Balxga D) Buxoroga

19. Taxtdan ayirilgan Nodir Muhammad hokimiyatga qaytish uchun qaysi davlatdan yordam so'raydi?

- A) Turkiyadan B) Erondan C) qozoqlardan D) Hindistondan

20. Hindiston podshosi Shoh Jahon Balxni egallash uchun kim boshchiligida qo'shin jo'natgan edi?

- A) Akbar va Jahongir B) Avrangzeb va Jahongir C) Murodbaxsh va Avrangzeb D) Murodbaxsh va Jahongir

21. Shoh Jahon o'g'illari va Nodir Muhammad o'rtasida jang bo'lib o'tgan joyni aniqlang.

- A) Kobul yaqinida B) Termiz yaqinida C) Marv yaqinida D) Maymana yaqinida

22. Qachon Shoh Jahon o'g'illari Balx shahrini egallab oldilar?

- A) 1649-yilda B) 1648-yilda C) 1647-yilda D) 1651-yilda

23. Taxtdan va Balx shahridan ham ajralgan Nodir Muhammad kimning yordamida Balxni qaytarib oladi?

- A) qozoq xoni Keldimuhammad B) Eron shohi Abbas C) Turk sultoni Boyazid D) oyrat xoni Surtoyshi

24. 1651-yilda Balx shahrini egallab uning hokimiga aylangan shaxsni aniqlang.

- A) Siddiq Muhammad B) amir Shohniyoz C) Subhonqulixon D) Mahmudbiy qatag'on

25. Ashtarxoniylar Abdulazizxon hukmronlik yillarini aniqlang.

- A) 1645-1681-yillar B) 1648-1679-yillar C) 1641-1688-yillar D) 1642-1675-yillar

26. 1655-yilda qaysi hukmdor Buxoroga qarshi yurish qilib, Buxoro atroflarini ikki bor talon-taroj qilgan edi?

- A) qozoq xoni Keldimuhammad B) Xiva xoni Abulg'ozi C) Xiva xoni Anushaxon D) Eron shohi Abbas

27. 1658-yilda Xiva qo'shinlari tomonidan talangan shaharni aniqlang.

- A) Qorako'l B) Vardonze C) Karmana D) Buxoro

28. Qaysi ashtarxoniylar hukmdor o'z xohishi bilan taxtdan voz kechib, Makkaga hajga borib, o'sha yerda vafot etgan edi?

- A) Abdulazizxon B) Ubaydullaxon C) Subhonqulixon D) Nodir Muhammad

29. Ashtarxoniylardan bo'lgan hukmdor Subhonqulixon hukmronlik yillarini aniqlang.

- A) 1688-1708-yillar B) 1681-1702-yillar C) 1702-1711-yillar D) 1675-1705-yillar

30. Subhonqulixon hukmronligining boshlarida Samarqandni egallab olgan va o'zini xon deb xutba o'qitgan hukmdorni aniqlang.

A) Xiva xoni Anushaxon

B) qozoq xoni Keldimuhammad

C) Eron shohi Abbas

D) Xiva xoni Abulg'oz

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	JAMI	
Javob																																
Ball																																

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

10-§. XVIII asr birinchi yarmida Buxoro xonligi (21)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

- 1702-yilda Subxonqulixon vafotidan keyin taxtga kim o'tirdi?
A) Abdulmo'minxon B) Abulg'ozixon C) Abulfayzxon D) Ubaydullaxon II
- 1702-1711-yillarda Buxoro xoni bo'lgan Ubaydullaxon II ning asosiy maqsadi nima edi?
A) mamlakatda siyosiy tarqoqlikga barham berish B) tashqi savdosni jonlantirish
C) mamlakat iqtisodiy hayotini yo'lga qo'yish D) mamlakatdagi qabila boshliqlarining o'zboshimchaligiga qarshi kurashish
- Ubaydullaxon II ning otasi Subxonqulixon Balx shahrini kimga xizmatlari uchun tortiq qilgan edi?
A) Ibrohimbiyga B) Mahmudbiy qatag'onga C) Muhammad Hakimbiyga D) Muhammad hoji otaliqa
- Qachon Balx hokimi Mahmudbiy qatag'on o'zini xon deb e'lon qilgan edi?
A) 1706-yilda B) 1708-yilda C) 1709-yilda D) 1707-yilda
- Ubaydullaxon II tomonidan Balx shahri egallangan sanani aniqlang.
A) 1707-yilda B) 1709-yilda C) 1706-yilda D) 1708-yilda
- Buxoro xonligi tarkibida bo'lgan Farg'ona vodiysida qachon ajralib chiqish harakatlari boshlanadi?
A) XVIII asr boshlarida B) XVII asr oxirlarida C) XVIII asr oxirlarida D) XVIII asr o'rtalarida
- Ajralib chiqqan Farg'ona vodiysida dastlab hokimiyat kimlarning qo'lga o'tadi?
A) Chust yaqinidagi Chodak xo'jalari B) yuz urug'idan bo'lgan Abdulkarimbiyga
C) kenegas urug'idan bo'lgan Ibrohimbiyga D) ming urug'idan bo'lgan Shohruxbiyga
- 1710-yilda mustaqil Qo'qon xonligiga asos solgan shaxsni aniqlang.
A) Shohruxbiy B) Abdulkarimbiy C) Mahmudbiy D) Ibrohimbiy
- 1711-1747-yillarda Ashtarxoniylar davlatini boshqargan shaxsni aniqlang.
A) Abdulkarimbiy B) Ubaydullaxon III C) Abdulmo'minxon D) Abulfayzxon
- Ashtarxoniylardan Abulfayzxon davrida katta lavozimga va obro'ga erishgan Muhammad Hakimbiy qaysi urug'dan bo'lgan?
A) yuz B) ming C) mang'it D) kenegas
- Abulfayzxon davrida kim Buxoro xonligidan mustaqil Samarqand xonligini tuzishga qaror qilgan edi?
A) Javshon qalmoq B) Muhammad Hakimbiy C) Farhod otaliq D) Ibrohimbiy
- Abulfayzxon hukmronligi davrida Shahrisabz hokimi bo'lgan Ibrohimbiy qaysi urug'dan bo'lgan?
A) ming B) yuz C) mang'it D) kenegas
- Shahrisabz hokimi Ibrohimbiy kimlar bilan til birlashtirib mustaqil Samarqand xonligini tashkil etishga bel bog'laydi?
A) Samarqand va Qarshi hokimlari B) Urgut va Miyonqol hokimlari C) Urgut va Balx hokimlari D) O'ratepa va Balx hokimlari
- 1723-yilda Samarqandni egallangan Ibrohimbiy kimni Samarqand taxtiga kimni o'tqazdi?
A) kuyovi Rajab Sultonni B) Muhammad Hakimbiyni C) Abdulmo'minxonni D) o'zini
- 1722-1731-yillarda mavjud bo'lgan Samarqand xonligining asoschisi Ibrohimbiy o'ziga qanday unvon oladi?
A) amir ul-umaro B) amir ul-mo'minin C) qo'shbegi D) devonbegi
- Buxoro shahrini birinchi urinishda egallay olmagan Ibrohimbiy va Rajab Sulton kimlardan yordam so'raydilar?
A) qipchoqlardan B) boburiylardan C) safaviylardan D) qozoqlardan
- Abulfayzxon o'z yaqinlarining talabi bilan kimni Buxorodan chiqarib yuborishga majbur bo'lgan edi?
A) Javshon qalmoqni B) Farhod otaliqni C) Ibrohimbiyni D) Muhammad Hakimbiyni
- 1736-yilda Eron qo'shinlari kim boshchiligida Amudaryodan o'tib, Qarshini 15 kun qamal qilgan edilar?
A) Nazrulla B) Taxmasp C) Nodirshoh D) Rizoqul
- Samarqandning Oqdaryo va Qoradaryo oralig'idagi hudud avval qanday nom bilan atalgan?
A) O'ratepa B) Xatirchi C) Xo'jand D) Miyonqol
- Rizoqul qo'shinlariga qarshi kurashish uchun Buxoro xoni qaysi davlatdan yordam so'raydi?
A) Xivadan B) Hindistondan C) qozoqlardan D) Rossiyadan
- Nechanchi yilda Buxoro xonligi Eronga qaram davlatga aylandi?
A) 1740-yilda B) 1743-yilda C) 1747-yilda D) 1736-yilda

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	JAMI	
Javob																							
Ball																							

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi) Ota-onasi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

11-§. Ashtarxoniylar davrida ijtimoiy-iqtisodiy hayot (13)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Ashtarxoniylar davrida joriy qilingan qaysi lavozim davlat mablag'i hisobiga amalga oshiriladigan qurilish va obodonchilik ishlariga boshqargan edi?

- A) devonbegi B) daftardor C) mehtar D) saroy qutlovi

2. Ashtarxoniylar davrida davlat yerlari shahzoda, yirik din ulamolar va sayyidlarga qanday tarzda in'om qilingan?

- A) mulki xos tarzida B) suyurg'ol tarzida C) tanho tarzida D) iqto tarzida

3. Ashtarxoniylar davrida davlat yerlari harbiy qism boshliqlari va saroy amaldorlariga qanday tarzda in'om qilingan?

- A) tanho tarzida B) suyurg'ol tarzida C) mulki xos tarzida D) iqto tarzida

4. Ashtarxoniylar davrida xon alohida xizmat ko'rsatgan shaxslarga yerlarni qanday tarzda in'om qilardi?

- A) mulki hurri xolis B) suyurg'ol C) jogir D) tanho

5. Ashtarxoniylar davrida barcha soliqlardan ozod qilingan yerlarni aniqlang.

- A) jogir B) mulki hurri xolis C) tanho D) iqto

6. Ashtarxoniylar davrida 1614-1615-yillarda qanday suv inshooti bunyod etildi?

- A) Qo'shqong'onda kanal qazildi B) Somonjuq dashtiga kanal chiqarildi
C) Amudaryodan Chorjo'ga kanal qazildi D) Qashqadaryodan Qarshi cho'liga kanal qazildi

7. Ashtarxoniylar davrida 1633-1634-yillarda qanday suv inshooti bunyod etildi?

- A) Somonjuq dashtiga kanal chiqarildi B) Amudaryodan Chorjo'ga kanal qazildi
C) Qo'shqong'onda kanal qazildi D) Qashqadaryodan Qarshi cho'liga kanal qazildi

8. Ashtarxoniylar davrida qaysi shaharlarda yuqori sifatli qog'oz ishlab chiqarish yo'lga qo'yilgan edi?

- 1.Samarqand 2.Buxoro 3.Toshkent 4.Balx 5.Xo'jand
A) 1, 2 B) 2, 4, 5 C) 1, 3, 5 D) 1, 2, 5

9. Qaysi ashtarxoniy hukmronligi davrida aholidan 7 yillik soliqni birdaniga yig'ib olish holatlari bo'lgan?

- A) Subxonqulixon B) Abulfayzxon C) Abdulazizxon D) Ubaydullaxon

10. Qaysi ashtarxoniy hukmronligi davrida aholidan yig'iladigan soliqlar miqdori 4 barobarga ko'paytirilgan edi?

- A) Ubaydullaxon B) Abulfayzxon C) Subxonqulixon D) Abdulazizxon

11. Ubaydullaxon qachon pul islohoti o'tkazib, kumush tangadagi kumush miqdorini 35 foizdan 9 foizga tushurgan edi?

- A) 1711-yilda B) 1709-yilda C) 1710-yilda D) 1708-yilda

12. XVIII asrda quyidagi qaysi shaharlarda xalq qo'zg'olonlari ko'tarilgan edi? 1.Balx 2.Karmana 3.Miyonqol 4.Shahrisabz

- A) 1, 2, 3, 4 B) 1, 3, 4 C) 1, 2, 3 D) 1, 2

13. 1712-yilda Samarqand aholisi tomonidan shahardan haydalgan Sulton To'qsabo qaysi urug'dan edi?

- A) yuz B) bahrin C) ming D) kenegas

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	JAMI
Javob														
Ball														

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____ (imzo) _____ (ismi sharifi) Ota-onasi: _____ (imzo) _____ (ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

12-§. Ma'naviy-ma'rifiy va madaniy hayot (30)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

- XVII-XVIII asrlarda Buxoro xonligida maktablarda dars beradigan o'qituvchi qanday nomlangan?
A) mudarris B) imom C) mavlono D) domla
- XVII-XVIII asrlarda Buxoro xonligida madrasalar qanday ilm dargohi hisoblanganlar?
A) oliy ta'lim B) boshlang'ich va o'rta C) o'rta va maktabdan tashqari D) oliy va o'rta ta'lim
- Ashtarxoniylar davrida Buxoro xonligida qancha madrasalar bo'lgan?
A) 300 dan ortiq B) 150 dan ortiq C) 100 dan ortiq D) 200 dan ortiq
- Buxoro madrasalarida o'qish qaysi darslikni o'zlashtirishdan boshlanar edi?
A) "Chor kitob" B) "Hidoya" C) "Bo'ston" D) "Avvali ilm"
- XVII-XVIII asrlarda Buxoro madrasalarida majburiy kurs hisoblangan ilm sohasini aniqlang.
A) fiqh B) adabiyot C) fors tili D) musiqa
- XVII asrning taniqli olimi, Mir Arab madrasasi mudarrisi bo'lgan Muhammad Sharif Buxoriy yashagan yillarni aniqlang.
A) 1648-1718-yillar B) 1609-1697-yillar C) 1770-1842-yillar D) 1644-1710-yillar
- Muhammad Sharif Buxoriyning qaysi asari shariat qonun qoidalari, ijtimoiy hayot va axloqiy muammolarga oid ma'lumotlarni o'z ichiga olgan?
A) "Axloqi Xusayniy" B) "Xoqonga foydali maslahatlar" C) "Baxrul asror" D) "Davriylik haqida risola"
- 1636-yilda yozilgan "Baxrul asror" asari muallifini aniqlang.
A) Mavlono Yusuf Qorabog'iy B) Mahmud ibn Vali C) Mulla Tursun Foriziy D) Muhammad Sharif Buxoriy
- 1636-yilda yozilgan "Baxrul asror" asarida samarqandlik va buxorolik qancha olim haqida ma'lumotlar berilgan?
A) 20 nafar B) 200 nafar C) 35 nafar D) 100 nafar
- Qaysi Buxoro xoni tashabbusi bilan Buxoroda "Dorul shifo" qurilgan va bemorlarni davolash yo'lga qo'yilgan edi?
A) Subhonqulixon B) Abdulazizxon C) Abulfayzxon D) Ubaydullaxon
- "Subhoniy tibbiyoti bo'yicha davolash", "Baxtli soatni aniqlashda oy manzillarining mohiyati" nomli asarlarni yozgan allomani aniqlang.
A) Subhonqulixon B) Muhammad Sharif Buxoriy C) Mulla Tursun Foriziy D) Mavlono Yusuf Qorabog'iy
- Tarixchi Muhammad Yusuf Munshiyning asarini aniqlang.
A) "Muhit ut-tavorix" B) "Abulfayzxon tarixi" C) "Tarixi Muqimxoniy" D) "Ubaydullanoma"
- "Ubaydullanoma" tarixiy asarining muallifini aniqlang.
A) Muhammad ibn Muhammad Zamon Buxoriy B) Muhammad Yusuf Munshiy
C) Muhammad Amin Buxoriy D) Abdurahmon To'le'
- Tarixchi Muhammad ibn Muhammad Zamon Buxoriy qalamiga mansub asarni aniqlang.
A) "Abulfayzxon tarixi" B) "Ubaydullanoma" C) "Tarixlar dengizi" D) "Tarixi Muqimxoniy"
- "Abulfayzxon tarixi" asarining muallifini aniqlang.
A) Muhammad ibn Muhammad Zamon Buxoriy B) Abdurahmon To'le'
C) Muhammad Amin Buxoriy D) Muhammad Yusuf Munshiy
- Mirzo Abdulqodir Bedil yashab o'tgan yillarni aniqlang.
A) 1770-1842-yillar B) 1648-1718-yillar C) 1644-1721-yillar D) 1609-1697-yillar
- Mirzo Abdulqodir Bedil qayerda vafot etgan?
A) Agrada B) Peshovarda C) Kobulda D) Dehlida
- Bedilning qaysi asari nasrda yozilgan bo'lib, unda havo, suv, yer, olov haqida o'z qarashlari bayon etilgan?
A) "Kulliyot" B) "Irfon" C) "Hayvonotnoma" D) "To'rt unsur"
- Bedilning "Irfon" asarida....
A) suv, yer, havo va olov haqida fikrlar bildirilgan B) 120 ming misradan ortiq she'rlar joy olgan
C) Hindiston tarixiga oid ma'lumotlar yozilgan D) falsafa, tarix va ilohiyot masalalari bayon etilgan.
- Bedilning asarlari jamlangan "Kulliyot" qachon va qayerda nashr qilangan?
A) Istanbulda, 1900-yilda B) Dehlida, 1905-yilda C) Bombeyda, 1882-yilda D) Toshkentda, 1916-yilda
- Turkistonda "Abul mao'niy" (Ma'nolar otasi) degan nom olgan allomani aniqlang.
A) Bedil B) Sayido Nasafiy C) Muhammad ibn Muhammad Zamon Buxoriy
D) Muhammad Amin Buxoriy
- Majoziy-munozara janriga taalluqli "Bahoriyat" ("Hayvonotnoma") asarining muallifini aniqlang.
A) Bedil B) Sayido Nasafiy C) Muhammad ibn Muhammad Zamon Buxoriy
D) Muhammad Amin Buxoriy
- Nechanchi asrga kelib Samarqanddagi Registon hozirgi qiyofasi shakllangan edi?
A) XV asrda B) XVII asrda C) XVIII asrda D) XVI asrda
- XVII asrda Samarqand hokimi bo'lgan va katta qurilish ishlarini olib borgan shaxsni aniqlang.
A) Yalangto'shbiy Bahodir B) Nodir devonbegi C) Ibrohimbiy kenegas D) Muhammad hoji otaliq
- Ulug'bek madrasasi qoshida qurilgan Sherdor madrasasi bunyod etilgan yillarni aniqlang.
A) 1646-1659-yillar B) 1620-1640-yillar C) 1618-1628-yillar D) 1619-1635-yillar
- Registon maydonida Tillakori masjid-madrasasi bunyod etilgan sanani aniqlang.
A) 1646-1660-yillar B) 1618-1628-yillar C) 1619-1635-yillar D) 1620-1640-yillar
- XVII asrda Buxoroda qurilgan Labixovuz qachon bunyod etiladi?
A) 1625-yilda B) 1634-yilda C) 1635-yilda D) 1620-yilda
- Buxoroda Labixovuz ansamblining bunyod etilishi kimning nomi bilan bog'liq?
A) Yalangto'shbiy Bahodir B) Imomqulixon C) Muhammad Islom D) Nodir devonbegi

29. Subhonqulixon tashabbusi bilan qurilgan "Dor ush-shifo" qayerda joylashgan?

A) Samarqandda

B) Qarshida

C) Buxoroda

D) Toshkentda

30. "Hayvonotnoma" asari muallifini aniqlang.

A) So'fi Olloyor

B) Sayyido Nasafiy

C) Uvaysiy

D) Gulxaniy

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	JAMI	
Javob																																
Ball																																

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi:

(imzo)

(Ismi sharifi)

Ota-onasi:

(imzo)

(Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

13-§. Buxoroda mang'itlar hukmronligining o'rnatilishi (16)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

- Nodirshohga taslim bo'lish haqidagi shartnomani imzolash uchun Buxoro xoni Abulfayzxon qayerga borishga majbur bo'ldi?
A) Zarafshon daryosining Saripul mavzeida B) Amudaryo daryosining Chorbakr qo'rig'ida
C) Amudaryo daryosining Saripul mavzeida D) Zarafshon daryosining Chorbakr qo'rig'iga
- Buxoro xoni Abulfayzxon va Eron shohi Nodirshoh o'rtasidagi shartnomaga ko'ra 10,000 kishilik qo'shinga kim qo'mondon etib tayinlanadi?
A) Muhammad Hakimbiy B) Sherg'oziyxon C) Muhammad Rahim D) Ubaydullaxon
- Eron shohi Nodirshoh Buxoroni egallagandan keyin Muhammad Hakimbiy qaysi davlat lavozimiga tayinlanadi?
A) Ko'kaldosh B) Qo'shbegi C) Otaliq D) Devonbegi
- Eron shohi Nodirshoh va Buxoro xoni Abulfayzxon o'rtasidagi shartnomaga ko'ra, Abulfayzxon 8 yilga yetadigan qancha miqdorda xarvar bug'doy va arpa to'plab bergan?
A) 150,000 B) 500,000 C) 300,000 D) 200,000
- Buxoroda ashtarxoniylar sulolasi davrida qaysi o'zbek qabilalarining nufuzi baland edi?
A) mang'it va qo'ng'iro't B) qo'ng'iro't va qipchoq C) qo'ng'iro't va qiyot D) mang'it va nayman
- Buxoro qo'shbegi Muhammad Hakimbiy qachon olamdan o'tadi?
A) 1747-yilda B) 1744-yilda C) 1745-yilda D) 1743-yilda
- 1747-yilda Buxoro xoni Abulfayzxon o'ldirilganidan keyin uning o'rniga Muhammad Rahimbiy kimni soxta xon sifatida tayinlaydi?
A) Abulg'ozixonni B) Sherg'oziyxonni C) Abdulmo'minni D) Ubaydullaxonni
- 1756-yilda Muhammad Rahimbiy o'zini kimlarning qo'llab quvvatlashi bilan hukmdor deb e'lon qilgan?
A) Buxoro aslzodalari va ruhoniylari B) Buxoro ruhoniylari va dehqonlari
C) Buxoro ruhoniylari va savdogarlari D) Buxoro aslzodalari va askarlari
- Mang'itlar sulolasi hukmdorlari o'zini qanday nom olganlar?
A) amir ul-mo'minin B) buyuk amirlar C) amir ul-umaro D) xo'jayi buzruk
- Buxoroda mang'itlar sulolasi hukmronlik qilgan davrni aniqlang?
A) 1756-1960-yillarda B) 1765-1920-yillarda C) 1758-1785-yillarda D) 1756-1920-yillarda
- Muhammad Rahimbiy taxtga o'tirgach qanday siyosat tuta boshladi?
A) ichki boshboshdoqlikni tugatish, markazlashgan davlatni tiklash B) Buxoroni ma'muriy jihatdan viloyatlarga bo'lish
C) Eronni bosib olish D) ashtarxoniylar avlodlarini o'ldirish
- Mustaqillikni da'vo qilib yurgan qaysi bekliklar Muhammad Hakimbiy tomonidan to'rt yil davomida egallangan?
A) Hisor, Ko'lob, O'ratepa, Boysun, Urgut B) Chelak, Yangiqo'rg'on, Boysun, Xuroson
C) Miyonqol, Nurota, Qo'bodiyon, Boysun, Shahrizabz, Urgut D) Miyonqol, Ko'lob, Boysun, O'ratepa, Urgut
- 1758-1785-yillarda hukmronlik qilgan, o'zini xon atamay Abulfayzxonning nabirasi Abulg'oziyning taxtga o'tqazgan shaxs kim edi?
A) Doniyolbiy otaliq B) Nasrullo C) Abdulazizxon D) Amir Shohmurod
- Xalq tomonidan 'amiri ma'sum' (begunoh amir) unvoniga sazovor bo'lgan amirni belgilang?
A) Amir Shohmurod B) Doniyolbiy otaliq C) Nasrullo D) Abdulazizxon
- Amir Shohmurod davrida Samarqand shahrida olti qirrali chorsu qurilgan, u nima deb ataladi?
A) rabod B) shahriston C) tim D) toqi musaddas
- Mang'itlar davridagi bir eshakka yuk bo'ladigan og'irlik o'lchovini aniqlang?
A) suluk B) tanob C) xarvor D) lavvoh

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	JAMI
Javob																	
Ball																	

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

14-§. Amirlik davlat tuzumi va ma'muriy boshqariluv (27)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

- Buxoro amirligi ma'muriy jihatdan qanday taqsimlangan?**
A) 45 viloyat va tumanga B) 50 viloyat va tumanga C) 40 viloyat va tumanga D) 27 viloyat va tumanga
- Amirlikning yer maydoni to'g'ri berilgan javobni aniqlang?**
A) 200 ming kv km B) 250 ming kv km C) 270 ming kv km D) 260 ming kv km
- Buxoro amirligida poytaxt Buxoro shahri va viloyatini kim boshqargan?**
A) Qo'shbegi B) Ko'kaldosh C) Devonbegi D) Otaliq
- Buxoro amirligida eng katta davlat lavozimi qaysi bo'lgan?**
A) Otaliq B) Devonbegi C) Ko'kaldosh D) Qo'shbegi
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimini "vaziri buzruk" deb ham atashgan?**
A) Qo'shbegi B) Ko'kaldosh C) Devonbegi D) Otaliq
- Buxoro amirligidagi qaysi davlat mansabkori xon Arkida yashagan ?**
A) Qo'shbegi B) Ko'kaldosh C) Devonbegi D) Otaliq
- Buxoro amirligida qaysi davlat mansabkori moliya-xazina ishlarini boshqargan va soliqlar undirilishi ustidan nazorat qilgan ?**
A) Devonbegi B) Ko'kaldosh C) Otaliq D) Qo'shbegi
- Buxoro amirligidagi qaysi mansabdor egasi ijroiya hokimiyatni va viloyat, tumanlarga hokimlar saylanishida uning tavsiyasi bilan tayinlashini boshqargan?**
A) Ko'kaldosh B) Devonbegi C) Otaliq D) Qo'shbegi
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi butun amirlik hududida do'stona yoki dushmanlik munosabatida bo'luvchilar haqida ma'lumotni to'plagan?**
A) Shayxulislom B) Dodxoh C) Ko'kaldosh D) Devonbegi
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi amaldorlar xonga i'nom etgan buyumlarni hamda harbiy anjomlarini ro'yxatga olib borgan?**
A) to'qsabo B) mushrif C) sadr D) kitobdor
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi tungi soqchilar boshlig'i vazifasini boshqargan?**
A) Ko'kaldosh B) Inoq C) Mushrif D) Mirshab
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi fuqarolarning arz va shikoyatlarini tinglovchi va hal etuvchi amaldor bo'lgan?**
A) Mirshab B) Inoq C) Dodxoh D) Muftiy
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimining vazifasi amir farmoyishlarini beklardan boshqa tabaqaga yetkazishdan iborat bo'lgan?**
A) Mirshab B) Dodxoh C) To'sabo D) Inoq
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi "Ota o'rniga ota" amirning ishonchi va e'tiborini qozongan kishi bo'lgan?**
A) Qo'shbegi B) Otaliq C) Inoq D) Devonbegi
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi egasi amir otxonasining boshlig'i bo'lgan?**
A) Mirshab B) Miroxur C) Otaliq D) To'qsabo
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi biror-bir shaxs biror lavozimiga tayinlanganida yorliqni o'sha shaxsga yetkazuvchi bo'lgan?**
A) Parvonachi B) Inoq C) To'qsabo D) Mushrif
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi musulmon jamoasi boshlig'i va qozilik ishlarida hamda kundalik hayotda qonunlarga rioya etilishini ta'minlovchi bo'lgan?**
A) Qozikalon B) Muftiy C) Muhtasib D) Shayxulislom
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi amir aralashmaydigan barcha qozilik ishlariga rahbarlik qilgan?**
A) Muftiy B) Muhtasib C) Qozikalon D) Shayxulislom
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi huzurida a'lam va 12 muftiydan iborat devon bo'lgan?**
A) Muftiy B) Qozikalon C) Muhtasib D) Shayxulislom
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi qozikalon murakkab deb hisoblagan turli diniy-huquqiy masalalar bo'yicha shariatga asoslanib, fatvo chiqaruvchi bo'lgan?**
A) Shayxulislom B) Muhtasib C) Sadr D) Muftiy
- Buxoro amirligida qaysi davlat lavozimi musulmonlar tarafidan shariat qonunlarining bajarilishini kuzatuvchi amaldor bo'lgan?**
A) Sadr B) Muftiy C) Shayxulislom D) Muhtasib
- Buxoro amirligidagi vaqf mulklari boshqaruvchisini aniqlang?**
A) to'qsabo B) ko'kaldosh C) kitobdor D) sadr
- Amirlikdagi qaysi lavozim soliq tushumlarini yozib borgan?**
A) mushrif B) to'qsabo C) sadr D) kitobdor
- Amir kutubxonasi boshlig'i vazifasini kim bajargan?**
A) sadr B) mushrif C) kitobdor D) to'qsabo
- Buxoro amirligidagi amir huzurida uyushtiriladigan ziyofatlar uchun ma'sul bo'lgan davlat lavozimini aniqlang?**
A) muftiy B) dasturxonchi C) ko'kaldosh D) muhtasib
- Amirlikdagi qaysi davlat lavozimi avloddan avlodga meros bo'lib o'tgan?**
A) muftiy B) shayxulislom C) muhtasib D) qozikalon
- Qaysi davlat lavozimi 'shariatpanoh' deb ham atalgan?**
A) muhtasib B) shayxulislom C) qozikalon D) muftiy

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	JAMI
Javob																												
Ball																												

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

15-§. Amirlikning xo'jalik hayoti (11)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Buxoro amirligida yer suv mulkchiligining qanday turlari mavjud edi?
A) suyurg'ol, tanho, mulk B) davlat, mulk, tanho C) davlat, mulk, vaqf D) davlat, mulk, tanho
2. Buxoro amirligida qaysi yer egalari davlat xazinasiga xiroj to'lashdan tashqari oliy hukmdor chaqirig'iga ko'ra o'z qo'shini bilan harbiy yurishlarda ishtirok etishi lozim edilar?
A) mulk yerlari B) suyurg'ol yerlari C) vaqf yerlari D) amlok yerlari
3. Qaysi asrdan boshlab davlat yerlarini "tanho" shaklda i'nom etish qaror topa boshlagan?
A) XVI asr B) XIV asr C) XVII asr D) XV asr
4. Buxoro amirligida eng kichik tanho yeri necha gektar bo'lgan?
A) 4-5 gektar B) 2-3 gektar C) 3-5 gektar D) 3-4 gektar
5. Buxoro amirligida "mulki hur yoki mulki hurri xolis" yerlar kimlarga berilgan?
A) hukmdorning alohida topshiriqlarini bajarishda jasorat ko'rsatganlarga
B) soliqlarni o'z vaqtida to'laganlarga
C) urushlarda jasorat ko'rsatganlarga
D) B va C
6. Buxoro amirligida vaqf yerlarini kim tasarruf etgan?
A) Muhtasib B) Shayxulislom C) Mutavalli D) Sadr
7. XVIII asrda Zarafshon daryosidan qaysi nahr(ariq) lar chiqarilgan?
A) Qozonariq va Toyman arig'i B) Xurmo va Toyman arig'i C) Xurmo va Sarazm D) Sarazm va Qozonariq
8. Shohmurod davrida qazilgan 24 chaqirim uzunlikdagi ariqni aniqlang?
A) Toyman B) Sarazm C) To'g'uzariq D) Qozonariq
9. 4 qismdan iborat alohida reja asosida bunyod etilgan bog'lar nima deb ataladi?
A) hamma javob to'g'ri B) suluk C) chorbog' D) bog'i kalon
10. Buxoro va Toshkentdagi eng mashhur bog'larni aniqlang?
A) Bog'i Shamol, Jo'ybor B) Bog'i Shamol, Kaykovus C) Jo'ybor, Kaykovus D) Toyman, Kaykovus
11. Amirlikda bo'yoq olinadigan o'simlik qanday nomlanadi?
A) serdona B) to'g'ri javob yo'q C) bedapoya D) mardona

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	JAMI
Javob												
Ball												

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

16-§. Amirlik shaharlari hayoti va savdo sotiq ishlari (17)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Degrezlik nima?

- A) tandır yasash B) cho'yan quyish C) kimxobgarlar D) kulolchilik

2. Buxoro amirligi davrida Samarqandda 7 madrasadan biri hisoblanmish Safed yana qanday nom bilan nomlanandi?

- A) Kaykovus B) Xoja Ahror C) Qozi Boqiy D) Xoja Malik

3. Buxoro amiri Shohmurod hukmronlik yillarini aniqlang.

- A) 1785-1810 yillar B) 1780-1800 yillar C) 1785-1800 yillar D) 1775-1790 yillar

4. Qaysi Buxoro amiri davrida Samarqand deyarli qayta tiklangan?

- A) Amir Shohmurod B) Muhammad Rahimbiy C) Doniyolbiy Otaliq D) Muhammad Rahimhon

5. Qachon Samarqand shahri baland devor bilan o'rab olingan?

- A) XIX asr boshlarida B) XVIII asr boshlarida C) XVIII asr oxirlarida D) XIX asr oxirlarida

6. XIX asrning 40-yillarida Buxoroda qancha karvonsaroy mavjud bo'lgan?

- A) 48 ta B) 45 ta C) 23 ta D) 38 ta

7. Buxoro karvonsaroylariga har yili qanchalab tuyalarda mollar kelgan?

- A) 22-25 ming tuyada B) 12-15 ming tuyada C) 7-8 ming tuyada D) 10-20 ming tuyada

8. Buxoro amirligida savdo ishlarini ...- amirlikdagi barcha savdo ishlarining boshqaruvchisi boshqargan.

- A) mushrif B) muhtasib C) karvonboshi D) yasovulboshi

9. Buxoroda ichki va shaharlararo savdo nechta tim va chorsuda amalga oshgan?

- A) 11 ta B) 9 ta C) 10 ta D) 8 ta

10. Buxoro amirligi davrida Buxoro shahrida ...mavjud bo'lgan?

- A) 113 madrasa, 460 masjid va 95 ta hovuz B) 203 madrasa, 260 masjid va 43 ta hovuz
C) 103 madrasa, 360 masjid va 83 ta hovuz D) 49 madrasa, 140 masjid va 88 ta hovuz

11. Kimki xaridor haqiga xiyonat qilsa, qattiq jazoga duchor etilardi va ovozi boricha: "Men shayton yo'liga kirib, xaridorni aldadingim" deb jar solishga majbur etilardi. Gap qaysi xonlik haqida ketmoqda?

- A) Buxoro amirligi B) Qo'qon xonligi C) Toshkent bekligi D) Xiva xonligi

12. Buxoro amirligining qaysi shahrida hatto hind savdogarlari va sudxo'rlari yashaydigan alohida mahallalar ham bor edi?

- A) Samarqandda B) Xo'jandda C) Buxoroda D) Jizzaxda

13. Buxoro amirligi davrida Buxoro bozorlarida kimlar zotdor otlar olib kelib sotardilar?

- A) turkmanlar B) qoraqolpoqlar C) tatarlar D) qozoqlar

14. Buxoro amirligi davrida qozoqlar bilan savdo aloqalarida kimlar yetakchilik qilar edilar?

- A) o'zbeklar B) tatarlar C) qoraqolpoqlar D) turkmanlar

15. Qachon Orenburgda Buxoro amirligi savdogarlarining qarorgohi qurilib, unda 20 xonadon istiqomat qilgan?

- A) 1810-yili B) 1800-yili C) 1777-yili D) 1804-yili

16. Nechanchi yilga kelib Orenburgdagi Buxoro amirligi savdogarlarining qarorgohidagi xonadonlar soni 30 taga yetdi?

- A) 1825-yilga kelib B) 1830-yilga kelib C) 1820-yilga kelib D) 1815-yilga kelib

17. 1844-yilda Buxoro xonligining Markaziy Osiyo - Rossiya tashqi savdosidagi ulishi 25 foizni tashkil qilgan bo'lsa, 1864-yilga kelib bu ko'tsatgich necha foizni tashkil qildi?

- A) 42 foizga yetdi B) 50 foizga yetdi C) 56 foizga yetdi D) 52 foizga yetdi

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	JAMI	
Javob																			
Ball																			

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____

(imzo)

(Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____

(imzo)

(Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

17-§. Buxoro amirligi XIX asrning birinchi yarnida (5)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Amir Ma'sum Shohmurod vafot etgach Buxoro taxtiga kim chiqdi?

- A) Doniyolbiy Otaliq B) Amir Nasrullo C) Muhammadniyoz D) Amir Haydar

2. Buxoro amirligida 1800-yildagi Marv turkmanlarinig qo'zg'aloni sababi nima edi?

- A) Hamma javob to'g'ri
B) Amir farmonlarining adolatsizligi
C) O'lpon yig'uvchilarining o'zboshimchaligidan norozi bo'lish
D) Yashash sharoitining o'g'irligi

3. Buxoro amirligida marvliklarning 1804-yili qayta qo'zg'alon ko'tarishida kim boshchilik qiladi?

- A) Samarqand hokimi Abdulxo'ja
B) Marv hokimi Amir Haydar inisi Dinnosirbek

4. Madrasa talabalariga ma'ruzalar o'qigan Mang'itlar sulolasidan bo'lmish hukmdorni aniqlang?

- A) Amir Nasrullo
B) Amir Shomurod
C) Amir Haydar
D) Muhammadniyoz

5. Amir Haydar.....

- 1) O'z davrining eng bilimdon hukmdorlardan biri bo'lgan
2) Qur'oni Karimni yoddan bilgan
3) Madrasalarda talabalarga ma'ruzalar o'qigan
4) Muntazam qo'shin (navkariya) tuzish maqsadida 1837-yilda harbiy islohot o'tkazadi
5) Eron qo'shinlariga qarshi kurash olib borgan hukmdor
A) 1,3,4
B) 3,4,5
C) 4,5
D) 1,2,3

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	JAMI
Javob						
Ball						

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

Ota-onasi: _____
(imzo) (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

18-§. Buxoro amirligida madaniy hayot (28)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. "Gulshan ul-mulk" asarining muallifi kim?
A) Shams Buxoriy B) Vola C) Nishotiy D) Doniyolbiy Buxoriy
2. "Bayoni ba'zi havodisoti Buxoro, Ho'qand va Qashqar" asarining muallifi kim?
A) Shams Buxoriy B) Vola C) Doniyolbiy Buxoriy D) Nishotiy
3. Doniyolbiy Buxoriy yashagan yillarni aniqlang.
A) 1761-1834 B) 1748-1818 C) 1770-1842 D) 1771-1831
4. "Gulshan ul-mulk" asarining birinchi qismida qanday voqealar bayon etilgan?
A) Mang'itlar sulolasi tarixi B) insonga xos takabburlik, xudbinlik, maqtanchoqlik kabi illatlarni qoralangan asar
C) Markaziy Osiyoning XVIII va XIX asr boshlaridagi tarixi D) Buxoroning qadimgi tarixi va hukmdorlar shajarasi
5. "Bayoni ba'zi havodisoti Buxoro, Ho'qand va Qashqar" asari qaysi asrda yozilgan?
A) XVII asr B) XIX asr C) XVI asr D) XVIII asr
6. M.Nishotiy qaysi asrda yashab ijod etgan?
A) XVIII asr B) XIX asr C) XVII asr D) XVI asr
7. M.Nishotiy qachon "Husni Dil" majoziy dostonini yozgan?
A) 1789 B) 1779 C) 1778 D) 1787
8. "Husni Dil" dostonining ijobiy qahramonlarini ko'rsating
1)Aql 2)Husn 3)Ko'ngil 4)Yurak 5)Xayol 6)Sevgi 7)Vafo 8)Sadoqat 9)Nazar 10)Ishq 11)Muhabbat
A) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 B) 1, 2, 4, 5, 7, 9, 10 C) 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 D) 2, 4, 6, 8, 10, 11
9. "Husni Dil" dostonining salbiy qahramonlarini ko'rsating
A) Ig'vo, Nafs, Raqib B) Baxil, Bo'hton, Ayyor C) Hasad, Xasis, Fasod D) Raqib, Fasod, Nafs
10. M.Nishotiyning munozara yo'nalishidagi dostonini ko'rsating
A) "Husni Dil" B) "Ajoyib ut-taboqat" C) "Qushlar munozarasi" D) "Shoh Darvesh"
11. M.Nishotiy qaysi asarida qushlar munozarasi orqali insonga xos takabburlik, xudbinlik, maqtanchoqlik kabi illatlarni qoralagan?
A) "Husni Dil" B) "Qushlar munozarasi" C) "Ajoyib ut-taboqat" D) "Shoh Darvesh"
12. Qaysi shoirning asarlarida jamiyatdagi nomukammallik, ijtimoiy tengsizlik, adolatsizlik, odamlar felidagi illatlar tanqid ostiga olinadi?
A) "Ajoyib ut-taboqat" B) "Qushlar munozarasi" C) "Husni Dil" D) "Shoh Darvesh"
13. Mang'itlar davrida Buxoroda yashab o'tgan shoirlarni ko'rsating
1)Shavqiy 2)Bedil 3)Joniy 4)Ko'hakiy 5)Hiromiy 6)Mashrab 7)Vola 8)Turdi Farog'iy 9)Junaydulloh Hoziq
A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 2, 4, 6, 8, 9 C) 5, 6, 7, 8, 9 D) 1, 3, 5, 7, 9
14. Volaning yashagan yillarini aniqlang.
A) 1748-1818 B) 1761-1834 C) 1771-1831 D) 1770-1842
15. Mujrim-Obid yashagan yillarini aniqlang
A) 1748-1818 B) 1761-1834 C) 1770-1842 D) 1771-1831
16. Qaysi shoirning ko'zi tug'ma ojiz bo'lsa-da, tabiat unga kuchli iroda, aql, xotira va qobiliyat hamda yoqimli ovoz in'om etgan?
A) Mujrim-Obid B) Bedil C) Nishotiy D) Vola
17. Vola nechta devon tartib bergan va qancha misra she'ri bizga yetib kelgan?
A) 5 ta B) 2 ta C) 4 ta D) 3 ta
18. "Ahloqi Muhsiniy" kitobini hamda Sa'diyning she'riy asarlarini rasm bilan bezgan xattotni aniqlang.
A) Muzahhib B) Ahmad Donish C) Jondoriy D) Mir Ma'sum Olamiyon
19. Sadiy va Hofiz asarlariga turmush manzaralari tasvirlangan rasmlarni ishlagan xattotni aniqlang
A) Ahmad Donish B) Mir Ma'sum Olamiyon C) Muzahhib D) Jondoriy
20. Amir Haydar davrida ijod qilgan xattotni aniqlang.
A) Jondoriy B) Mir Ma'sum Olamiyon C) Muzahhib D) Ahmad Donish
21. Amir Nasrullo davrida ijod qilgan xattotni aniqlang
A) Mir Ma'sum Olamiyon B) Muzahhib C) Ahmad Donish D) Jondoriy
22. Ahmad Donish yashagan yillarni aniqlang
A) 1748-1818 B) 1770-1842 C) 1827-1897 D) 1771-1831
23. 20 yil mobaynida Buxoro saroy kutubxonasida xattot va rassom bo'lib ishlagan shaxsni aniqlang.
A) Ahmad Donish B) Muzahhib C) Mir Ma'sum Olamiyon D) Jondoriy
24. Qaysi shaxs nafaqat xattot va rassom balki yirik olim, faylasuf, shoir hisoblangan?
A) Jondoriy B) Ahmad Donish C) Muzahhib D) Mir Ma'sum Olamiyon
25. "Shoshmaqom" qachon va qayerda vujudga kelgan?
A) XVIII asr Samarqand B) XVII asr Buxoro C) XVIII asr Buxoro D) XVII asr Xiva
26. Shoshmaqom qaysi maqomlardan iborat?
1)Buzruk 2)Rost 3)Boda 4)Ushshoq 5)Navo 6)Dugoh 7)Buslik 8)Zerafkanda 9)Segoh 10)Iroq
A) 1, 2, 5, 6, 9, 10 B) 5, 6, 7, 8, 9, 10 C) 3, 4, 7, 8, 9, 10 D) 1, 2, 3, 4, 5, 6
27. Shoshmaqomga necha kuy va ashula kiradi?
A) 250 ta B) 240 ta C) 350 ta D) 220 ta
28. Kim astronomiya, tibbiyot, riyoziyot, me'morchilik, musiqa, xattotlik, rassomlik sohalari bilan shug'ullangan?
A) Bedil B) Turdi Farog'iy C) Ahmad Donish D) Ko'hakiy

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	JAMI
Javob																													
Ball																													

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi) Ota-onasi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

19-§. Xiva xonligining tashkil topishi (26)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. Shayboniyxon bosqini arafasida Xorazm qaysi davlat tasarrufida edi?
A) Bobur boshliq Andijon
B) Husayn Bayqaro boshliq Movarounnahr
C) Qo'ng'irotlar qabilasi boshlig'i Chin So'fi
D) Husayn Boyqaro boshliq Xuroson
2. Shayboniyxon bosqini arafasida qo'ng'irot qabilasidan chiqqan kim hukmronlik qilayotgan edi?
A) Pir Ali Toz
B) Chin So'fi
C) Yusuf So'fi
D) Qora Yusuf
3. Shayboniyxon qachon Xorazmni bosib oldi?
A) 1510-yil
B) 1509-yil
C) 1505-yil
D) 1506-yil
4. Eron hukmdori Ismoil qachon Xorazmni bosib oldi?
A) 1506-yil
B) 1505-yil
C) 1510-yil
D) 1509-yil
5. Elbarsxon kimning o'g'li edi?
A) Berka sulton
B) Abulxayrxon
C) Shaybon
D) Shohbudog' Sulton
6. Shayboniyxon bosqini arafasida Xorazm qaysi hukmdor tasarrufida edi?
A) Shoh Ismoil
B) Husayn Boyqaro
C) Sulton Ahmad
D) Chin So'fi
7. Xorazmning mo'tabar zotlari Elbarsxonni taxtga o'tqazishga qaror qilishdi. Elbarsxon bu vaqtda qayerda edi?
A) Kaspiy dengizi sohillarida
B) Xuroson
C) Mo'g'uliston
D) Dashti Qipchoq
8. Berka Sulton qachon va kim tomonidan o'ldirilgan?
A) 1480-yil Shayboniyxon
B) 1505-yil Shoh Ismoil
C) 1468-yil Abulxayrxon
D) 1480-yil Shohbudog' sulton
9. Xorazmning erksevar xalqi qachon va kim yetakchiligida Eron qo'shinlarini mamlakatdan haydab chiqardi?
A) 1511-1512-yillarda Elbarsxon
B) 1510-1511-yillarda Elbarsxon
C) 1511-1512-yillarda Umar Qozi
D) 1510-1511-yillarda Umar Qozi
10. Xiva xonligiga qachon va kim tomonidan asos solingan?
A) 1558-yil Xojimxon
B) 1525-yil Avanesxon
C) 1511-yil Elbarsxon
D) 1510-yil Elbarsxon
11. Xiva xonligida shayboniylik qaysi yillari hukmronlik qilgan?
A) 1601-1756-yillar
B) 1511-1770-yillar
C) 1501-1601-yillar
D) 1770-1920 yillar
12. Elbarsxon davrida mamlakat poytaxti qayerdan qayerga ko'chirildi?
A) Urganchdan Xivaga
B) Vazirdan Xivaga
C) Vazirdan Urganchga
D) Katdan Urganchga
13. Elbarsxon qaysi voqeadan so'ng o'z o'g'illari nomiga "g'oz" laqabini qo'shib aytishni buyurgan?
A) Xiva shahrini Eron qo'shinlaridan ozod qilgach
B) Xiva xonligiga asos solgach
C) Umar Qozining fatvosidan keyin
D) Vazir shahrini Eron qo'shinlaridan ozod etgach
14. Elbarsxon davrida qaysi sababdan keyin Xiva xonligi hukmdorlarining ijtimoiy tayanchi mustahkamlandi?
A) Dashti Qipchoqdan Xorazmga ko'pgina qabilalarning ko'chib kelishi
B) Xiva xonligiga asos solinganidan keyin
C) Poytaxt Vazir shahridan Urganch shahriga ko'chirilganidan so'ng
D) Vazir shahri Eron qo'shinlaridan ozod qilinganidan so'ng
15. Qaysi asrda Xiva xonligi iqtisodiy inqirozga duchor bo'ldi?
A) XVIII asr
B) XV asr
C) XVII asr
D) XVI asr
16. Qaysi asrda Xiva xonligi 2 marta Buxoro xonligi tomonidan bosib olindi?
A) XVI asr
B) XVIII asr
C) XVII asr
D) XV asr
17. Buxoro va Xiva xonliklari o'rtasida doimo dushmanlik kayfiyatining hukm surishiga olib kelgan sabablarni aniqlang.
A) xonliklarda bir-biriga g'anim xonadonlarning hukm surishi
B) Buxoro xonligi shimoliy tumanlarining Xiva xonligi tomonidan zabt etilishi
C) xonliklarning bosqinchilik urushlari oqibatida o'z hududlarini kengaytirishga urinishlari
D) A va C javoblar to'g'ri
18. Xivani Buxoroga bo'sundirish harakati kim davrida boshlandi?
A) Ubaydullaxon
B) Abdullaxon II
C) Abdulmo'min
D) Shayboniyxon
19. Xiva xoni Avanesxon hukmronlik yillarini aniqlang
A) 1511-1516
B) 1558-1602
C) 1602-1621
D) 1525-1538
20. Buxoro xoni Ubaydullaxon qachon Xiva xonligini bosib oldi ?
A) 1539-1540-yillar
B) 1538-1539-yillar
C) 1537-1538-yillar
D) 1536-1537-yillar
21. Ubaydullaxon kimni Xorazmga noib etib tayinladi ?
A) Abdulaziz
B) Abdulatif
C) Pirmuhammad
D) Abdulmo'min
22. Xorazm ozod qilingacha Abdulaziz qayerdan Buxoroga qochib ketdi ?
A) Urganch
B) Kat
C) Xiva
D) Vazir
23. XVI asr oxirida Xiva xonligi qaysi hududlarni ham o'z tasarrufiga olgan edi ?
1)Shimoliy Xuroson 2)Bolxon tog'lari 3)Saraxs 4)Orol 5)O'zboy 6)Dehiston 7)Mang'ishloq 8) Shimoliy Xuroson
A) 1, 3, 4, 10
B) 1, 2, 3, 4, 5
C) 3, 4, 5, 6
D) 1, 2, 5, 6, 7, 8
24. Noib so'zi qaysi tildan olingan va qanday ma'noni anglatadi ?
A) arabcha-sodiqlar, erkinlar
B) turkiycha-ishonchli kishi
C) arabcha-o'rinbosar, yordamchi
D) forscha-viloyat boshlig'i
25. G'oz bu.....
A) Xiva xonligidagi eng yuqori diniy mansab egasi
B) miskar hunarmand
C) musulmon haq dini uchun kurashchi
D) tobe o'lka yoki viloyati noibi
26. Noib bu.....
A) miskar hunarmand
B) Xiva xonligidagi eng yuqori diniy mansab egasi
C) musulmon haq dini uchun kurashchi
D) tobe o'lka yoki viloyati noibi

TEST SAVOLLARIGA O'QUVCHINING JAVOBLARI:

Savol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	JAMI
Javob																											
Ball																											

O'quvchiga mavzu yuzasidan berilgan topshiriqlarni nazorat qilib boruvchilar tomonidan tekshirib borilishi :

Fan o'qituvchisi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi)   Ota-onasi: _____ (imzo) _____ (Ismi sharifi)

8-sinf O'zbekiston tarixi fanidan TOPSHIRIQLAR

20-§. XVII-XVIII asrlarda Xivada siyosiy ahvol (66)

UYGA VAZIFA:

1-TOPSHIRIQ: TEST SAVOLLARI

1. XVII asr Xiva xonligiga xos ikkita xususiyatni aniqlang.

1) markaziy hukmron sulola nufuzining pasayishi 2) qabila boshliqlari ta'sirining kuchayishi 3) markaziy hukmron sulola nufuzining kuchayishi 4) qabila boshliqlari ta'sirining pasayishi

A) 1 va 2 B) 1 va 4 C) 2 D) 1

2. Xiva xonligida paroandalik qaysi xon davrida yuz bergan ?

A) Asfandiyorxon B) Arab Muhammadxon C) Xojimxon D) Avaneshton

3. Arab Muhammadxon hukmronlik yillarini aniqlang

A) 1602-1621-yillar B) 1644-1663-yillar C) 1623-1643-yillar D) 1558-1602-yillar

4. Arab Muhammadxon davrida Xiva xonligi poytaxti qayerdan qayerga ko'chirildi ?

A) Vazirdan Urganchga B) Katdan Urganchga C) Vazirdan Xivaga D) Urganchdan Xivaga

5. Arab Muhammadxon davrida Xiva xonligiga hujum qilgan Ataman Nechay, Ataman Shamaylar kimlar edi?

A) Itilbo'yi kazaklari B) Dashti Qipchoqlik sarkardalar C) Yoyiq kazaklari D) Zaparoje kazaklari

6. Arab Muhammadxon nima uchun poytaxtni ko'chirgan ?

A) Amudaryoning o'z o'zanini o'zgartirishi B) Ataman Nechay va Ataman Shamay hujumlaridan himoyalinish
C) poytaxt atrofidagi viloyatlarning suv bosib vayron bo'lishidan keyin D) o'z o'g'illarining qo'zg'olonidan keyin

7. Qaysi yilda Arab Muhammadxonning o'g'illari otasiga qarshi isyon ko'targan ?

A) 1616 yil B) 1621-yil C) 1617-yil D) 1619-yil

8. Arab Muhammadxonga qarshi chiqqan o'g'illarini ko'rsating.

A) Habash Sulton va Elbars Sulton B) Elbars Sulton va Asfandiyor C) Habash Sulton va Abulg'ozi

D) Asfandiyor va Abulg'ozi

10. Arab Muhammadxon o'g'illari birinchi marta isyon ko'targanida o'g'illari boshqaruviga qaysi shaharni qo'shib ham berdi ?

A) Xiva B) Vazir C) Kat D) Urganch

11. Arab Muhammadxon tarafida turgan o'g'illarini aniqlang.

A) Habash Sulton va Abulg'ozi B) Asfandiyor va Abulg'ozi C) Elbars Sulton va Asfandiyor

D) Habash Sulton va Elbars Sulton

12. Arab Muhammadxonga qarshi o'g'illari 1616-yildan keyin yana qaysi yil isyon ko'tarishdi ?

A) 1622-yil B) 1619-yil C) 1620-yil D) 1621-yil

13. O'z o'g'illari tomonidan ko'ziga mil tortib, qatl etilgan Xiva xonini aniqlang

A) Abulg'ozi B) Asfandiyorxon C) Xojimxon D) Arab Muhammadxon

14. Arab Muhammadxon o'ldirilganidan so'ng, Abulg'oziy qayerga borib yashiringan ?

A) Eron shohi Abbas huzuriga B) Boburiylar hukmdori Shohjahon huzuriga

C) Buxoro xoni Imomqulixon huzuriga D) Buxoro xoni Nodirmuhammad huzuriga

16. Arab Muhammadxon o'ldirilganidan so'ng, Asfandiyor keyinchalik qayerga borib yashiringan ?

A) Boburiylar hukmdori Shohjahon huzuriga B) Eron shohi Abbas huzuriga

C) Buxoro xoni Nodirmuhammad huzuriga D) Buxoro xoni Imomqulixon huzuriga

17. Asfandiyor qachon va kimning yordamida Xiva xonligining taxtini egallab, o'z akalari Habash Sulton va Elbars Sultonlarni qatl qildirdi ?

A) 1622-yil Eron shohi Shoh Abbas I B) 1623-yil Hindiston hukmdori Shohjahon

C) 1623-yil Eron shohi Abbas I D) 1622-yil Buxoro xoni Imomqulixon

18. Abulg'oziy qaysi voqeadan so'ng Xivaga qaytdi ?

A) Asfandiyorning taxtni egallashidan so'ng

B) Eron shohi Shoh Abbosning Xivani tark etishidan so'ng

C) uyg'ur va nayman qabilalarining mag'lubiyatidan so'ng

D) Otasi Arab Muhammadning vafotidan so'ng

19. Asfandiyorxon hukmronlik yillarini aniqlang.

A) 1558-1602-yillar B) 1623-1643-yillar C) 1644-1663-yillar D) 1602-1621-yillar

20. Asfandiyor taxtni egallagach qayerni Abulg'oziyga topshirgan ?

A) Qo'ng'iro't B) Urganch C) Xiva D) Hazoras'p

21. Asfandiyor va Abulg'oziy o'rtasidagi munosabatlar buzilganidan so'ng, Abulg'oziy qayerlarda ko'chib yurgan ?

A) Eron, Yettisuv, Qoshg'ar B) Turkiston, Eron, Hirot C) Toshkent, Sayram, O'tror

D) Turkiston, Toshkent, Buxoro

22. Asfandiyorxon siyosatidan norozi bo'lgan kimlarning chaqirig'i bilan Abulg'oziy Xivaga keldi ?

A) o'zbeklar B) qozoqlar C) qoraqalpoqlar D) turkmanlar

23. Abulg'oziy Xivaga qaytib kelgacha Asfandiyor ikkinchi marta qaysi shaharni unga topshirdi ?

A) Qo'ng'iro't B) Urganch C) Xiva D) Hazoras'p

24. Niso va Darun qayerda joylashgan ?

A) Ashxabad va Mashhad B) Ashxabad bilan Qizil Arvot C) Tabriz va Sheroz D) Chorjo'y va Marv

25. Qachon turmanlar Niso va Darunga hujum qilishadi ?

A) 1627-yil B) 1628-yil C) 1630-yil D) 1629-yil

26. Abulg'oziy qaysi yillari Eronda tutqunlikda bo'ldi ?

A) 1631-1639-yillar B) 1630-1640-yillar C) 1630-1639-yillar D) 1629-1639-yillar

27. Abulg'oziy qaysi yilda tutqunlikdan qochib, Orol o'zbeklari qarorgohiga yetib keldi ?

- A) 1642-yil B) 1641-yil C) 1644-yil D) 1643-yil
28. Abulg'oz qaysi yilda Xiva taxtini egalladi ?
A) 1644-yil B) 1643-yil C) 1641-yil D) 1642-yil
29. Qaysi xonning 20 yillik xonlik tarixi jang-u jadallar bilan o'tgan ?
A) Abulg'ozixon B) Xojimxon C) Asfandiyorxon D) Arabmuhammadxon
30. Abulg'ozixon xonlikdagi necha qabilani 4 guruhga bo'ldi ?
A) 34 qabilani B) 36 qabilani C) 32 qabilani D) 30 qabilani
31. Abulg'ozixon Xiva xonligidagi qabilalarni 4 guruhga bo'ldi. Bular qaysilar ?
1) qiyot-qo'ng'irot 2) tuxsi-xalach 3) uyg'ur-nayman 4) kenegas-yuz 5) qang'li-qipchoq 6) qatag'on-qiyot 7) nukuz-mang'it 8) uyg'ur-qo'ng'irot
A) 1, 3, 5, 7 B) 5, 6, 7, 8 C) 2, 4, 6, 8 D) 1, 2, 3, 4
32. Abulg'ozixon har bir qabilaviy guruhga kimni tayinladi ?
A) inoq B) tudun C) amir D) noib
33. Abulg'ozixon qachon Buxoro xoni bilan sulh tuzdi ?
A) 1664-yil B) 1661-yil C) 1663-yil D) 1662-yil
34. Abulg'ozixon qaysi yilda taxtni Anushaxonga topshirdi ?
A) 1662-yil B) 1664-yil C) 1661-yil D) 1663-yil
35. Qaysi xon davrida Buxoro-Xiva munosabatlari keskinlashgan ?
A) Anushaxon B) Elbarsxon C) Sherg'ozixon D) Avaneshton
36. Anushaxon qo'shini Buxoro xonligining qaysi shahrini egalladi ?
A) Shaxrisabz B) Samarqand C) Chorjo'y D) Kitob
37. Qachon va qaysi jangda Buxoro xoni Subhonqulixon qo'shinlari Anushaxon qo'shinlarini yengdi ?
A) 1685-yil Xo'jand B) 1685-yil G'ijduvon C) 1686-yil Shaxrisabz D) 1686-yil Samarqand
38. Qachon Xiva xoni Anushaxon ko'ziga mil tortildi va taxtdan tishirildi ?
A) 1688-yil B) 1686-yil C) 1685-yil D) 1687-yil
39. "Xonlar o'yini" qaysi asrlarda bo'lib o'tgan?
A) XVII asr oxirlari-XVIII asr boshlari B) XVI asr oxiri-XVII asr boshlari
C) XV asr oxiri-XVI asr boshlari D) XVI asr boshlari-XVII asr boshlari
40. Xiva xoni Sherg'ozixon hukmronlik yillarini aniqlang
A) 1746-1756-yillar B) 1728-1740-yillar C) 1714-1728-yillar D) 1740-1746-yillar
41. Orolliklarni Xiva xoni Sherg'ozixon qarshi gijgijlagan Buxoro amirini aniqlang.
A) Ubaydullaxon B) Subhonqulixon C) Abdulazixon D) Abulfayxon
42. Qaysi Xiva xoni davrida Orolbo'yi o'zbeklari Xiva xonligidan ajralib chiqdi ?
A) Sherg'ozixon B) Qorabayxon C) Elbarsxon D) Anushaxon
43. Elbarsxon hukmronlik yillarini aniqlang
A) 1714-1728-yillar B) 1746-1756-yillar C) 1740-1746-yillar D) 1728-1740-yillar
44. Qaysi Xiva xoni ichki nizolarni bostirib, qo'shni hududlarga ham hujumlar uyushtirdi ?
A) Elbarsxon B) Sherg'ozixon C) Qorabayxon D) Anushaxon
45. Nodirshoh qaysi yilda Xiva xonligiga yurish boshladi ?
A) 1740-yil B) 1739-yil C) 1741-yil D) 1738-yil
46. Nodirshoh qayerdagi jangda Xiva qo'shinlarini yengdi ?
A) Urganch B) Xiva C) Hazorasp D) Xonqa
47. Nodirshoh qaysi jangda Xiva qo'shinlarini butunlay tor-mor qildi ?
A) Xonqa B) Hazorasp C) Urganch D) Xiva
48. Nodirshoh Xiva aholisiga qanday soliq solgan?
A) "moli omon" B) "jon solig'i" C) "qozon puli" D) "xiroj"
49. Nodirshoh bosqinidan so'ng Xiva xonligida o'zaro urushlarda turkmanlarning qaysi qabilalarining qo'li ustun kelgan?
A) chovdur B) yovmut C) takya D) tuxsi
50. Qaysi voqeadan so'ng Xiva xonligida Osiyo va Yevropani birlashtiruvchi karvon yo'li o'z ahamiyatini yo'qotdi?
A) eronliklar va yovmutlar hujumlarining tez-tez bo'lib turishi B) yovmutlar hujumlarining tez-tez bo'lib turishi
C) Buxoro xonligi hujumlarining tez-tez bo'lib turishi D) eronliklar hujumlarining tez-tez bo'lib turishi
51. Orol dengizining shimolida istiqomat qilib turgan o'zbek qabilalari eronliklar zulmiga qarshi qaysi yilda isyon ko'targan ?
A) 1741-yil B) 1739-yil C) 1740-yil D) 1738-yil
52. Orol dengizining shimolida istiqomat qilib turgan o'zbek qabilalari eronliklar zulmiga qarshi isyon ko'targanida Nodirshoh qaysi yurish bilan band edi?
A) Juz Qozoqlari B) Kavkaz C) Dog'iston D) Xuroson
53. Orol dengizining shimolida istiqomat qilib turgan o'zbek qabilalari eronliklar zulmiga qarshi isyon ko'targanida Nodirshoh kimni qo'zg'alonchilarga qarshi qo'shin bilan yuboradi?
A) Abdulkarim B) Rizoqul C) Nasrulla D) Ismoil
54. Inoqlar qaysi asrlarda markaziy Osiyoda hukm surgan sulolar saltanatida "maslahatchi", "amaldor", "vazir" ma'nolarini anglatgan?
A) X-XVIII asrlar B) XI-XVIII asrlar C) XIII-XVIII asrlar D) XI-XVII asrlar
55. Nasrulla kimlardan qo'shin to'plab Dog'istonga jo'natdi?
A) qoraqalpoq va turkmanlardan B) Orolbo'yi va xivaliklardan C) Kaspiybo'yi turkmanlari va qoraqalpoqlardan
D) Orolbo'yi va turkmanlardan
56. Orol dengizining shimolida istiqomat qilib turgan o'zbek qabilalari eronliklar zulmiga qarshi isyon ko'tardi. Qo'zg'alon sababchilarini aniqlang.
A) turkman chovdurlari B) xivaliklar C) qoraqalpoqlar D) turkman yovmutlari
57. G'oyib ibn Botirning hukmronlik yillarini aniqlang
A) 1745-1755-yillar B) 1745-1756-yillar C) 1746-1755-yillar D) 1746-1756-yillar
58. G'oyib ibn Botirning ikkinchi isini aniqlang

- A) Qoraboyxon B) Temurg'ozixon C) Abu Muhammad D) Abulg'ozixon III
- 59. G'oyib ibn Botir qaysi suloladan bo'lgan?**
 A) Dashti Qipchoq xonzodalar sulolasidan B) qozoq sulolasidan
 C) turkman sulolasidan D) Orolbo'yi o'zbeklari sulolasidan
- 60. Xivada inoqlar nufuzini yo'qotish uchun kurashgan Xiva xonini aniqlang?**
 A) Abu Muhammad B) Temurg'ozixon C) Abulg'ozixon III D) Qoraboyxon
- 61. G'oyib ibn Botirga qarshi kim boshchiligida qo'zg'alon ko'tarildi?**
 A) Abdulla B) Shohniyoz C) Abu Muhammad D) Nasrulla
- 62. G'oyib ibn Botirga qarshi ko'tarilgan qo'zg'alonga kim aralshdi?**
 A) Muhammad Rahimbiy B) Nodirshoh C) Amir Haydar D) Doniyolbiy otaliq
- 63. Qachon va qaysi voqeadan so'ng inoqlar Xiva xonligida hokimiyatni yana qo'lga oldilar?**
 A) 1758-yilda Muhammad Rahimbiyning vafotidan so'ng B) 1741-yil Orolbo'yi o'zbeklari qo'zg'alonidan so'ng
 C) 1747-yil Nodirshohning vafotidan so'ng D) 1756-yil G'oyib ibn Botirning vafotidan so'ng
- 64. Buxoro xoni Muhammad Rahimbiy G'oyib ibn Botirni taxtdan tushirib, kimni taxtga ko'targan?**
 A) Temurg'ozixon B) Abulg'ozixon III C) Abu Muhammad D) Qoraboyxon
- 65. Qaysi asrdan Xiva xonligida hukmron sulola nufuzi pasaya bordi, qabila boshliqlarining ta'siri esa kuchaydi?**
 A) XIX asrning birinchi yarmi B) XVIII asr C) XVI asr D) XVII asr
- 66. Inoq qaysi tildan olingan va qanday ma'noni anglatadi?**
 A) turkiycha-sadoqat B) so'g'diycha-qishloq C) forscha-noib D) turkiycha-ishonch

21-Xiva xonligining iqtisodiy va madaniy hayoti (24)

Testlar

1. Xiva xonligida eng qadimiy shaharni aniqlang.
A) Xiva B) Urganch C) Kat D) Vazir
2. Xiva shahrining 2500 yilligi qachon nishonlangan edi?
A) 1999-yilda B) 1995-yilda C) 1998-yilda D) 1997-yilda
3. Xiva shahri qaysi davrlarda Xiva xonligining poytaxti bo'lgan?
A) XVII asrning o'rtalaridan 1920-yilgacha B) XVIII asr o'rtalaridan 1920-yilgacha
C) XVII asrning I choragidan 1920-yilgacha D) XVI asrning boshidan 1920-yilgacha
4. Ko'hna Urganch arab geograflari asarlarida qanday nom bilan atalgan?
A) Gurganj B) Jurjoniya C) Gurganjiya D) Urganj
5. Qachon Gurganjda mustaqil amirlik tuzilgan edi?
A) X asrning ikkinchi yarmida B) XI asr boshlarida C) IX asr oxirida D) X asrning boshlarida
6. 995 yilda...
A) Xorazm qoraxoniylar tomonidan bosib olindi B) Xorazm yagona davlatga birlashdi
C) Arab geografi Ibn Xavqal Urganchga keldi D) Ma'mun akademiyasiga asos solindi
7. Abulg'oz Bahodirxon tomonidan qachon Yangi Urganch shahriga asos solindi?
A) 1656-yilda B) 1646-yilda C) 1700-yilda D) 1626-yilda
8. Vazir shahriga kim va qachon asos solgan?
A) XVI asr boshlarida Elbarsxon tomonidan B) XVI boshlarida Avaneshton tomonidan
C) XIV asr oxirida Abulxayrxon tomonidan D) XV asr o'rtalarida shayboniy Mustafoxon tomonidan
9. "Vazir shahri keyingi 7 yil davomida to'rt marta vayron bo'ldi" deb qaysi sayyoh yozib qoldirgan edi?
A) F.Beneveni B) Ibn Xavqal C) Ivan Xoxlov D) A.Jenkinson
10. Tarixiy manbalarda Xivada hunarmandchilikning necha turi qayd etilgan edi?
A) 27 ta B) 30 ta C) 35 ta D) 33 ta
11. Xivada ekinzorlarning 1/5 qismida...ekilgan?
A) g'alla B) paxta C) arpa D) sholi
12. Xiva xonligida savdo o'rinlaridan foydalanganlik uchun to'lanadigan soliq turini aniqlang.
A) afanak puli B) tagjoy C) chibik puli D) o'rin puli
13. Xiva elchisi 1620-yilda Rossiyaning qaysi shahrida 670 kishilik mato sotganligi haqida yozib o'tgan edi?
A) Qozon shahrida B) Orsk shahrida C) Semipalatinsk shahrida D) Orenburg shahrida
14. Xiva savdogarlari qaysi shaharda o'tkazilgan yarmarkada faol ishtirok eta boshlagan edilar?
A) Novgorodda B) Qozonda C) Moskvada D) Nijniy Novgorodda
15. Xiva xonligida Xiva tarixshunoslik maktabiga asos solgan shaxsni aniqlang.
A) Abulg'oziyxon B) Anushaxon C) Ogahiy D) Munis
16. Abulg'oz Bahodirxon tomonidan yozilgan "Shajarai turk" asarining qaysi bobi Xivaning 1512-1663-yillardagi ijtimoiy-siyosiy tarixiga bag'ishlangan edi?
A) IX bobi B) VIII bobi C) XI bobi D) X bobi
17. "Abulg'ozining "Shajarai turk"i uchun butun dunyo undan minnatdor" deb kim yozgan edi?
A) H.Vamberi B) V.Veselovskiy C) Malivkin D) A.Bartold
18. Abulg'ozining topshirig'i bilan yozilgan asarni aniqlang.
A) "Dasturul amal" B) "Tavorixi manzuma" C) "Manozir ul kavokib" D) "Navodir ul Vaqoe"
19. Qaysi asarda Amir Temurdan boshlab Zahiriddin Muhammad Bobur shajarasi qisqacha sharhlangan edi?
A) "Dasturul amal" B) "Tavorixi manzuma" C) "Manozir ul kavokib" D) "Navodir ul Vaqoe"
20. Mashhur xattot Hamadoniy 1556-yilda Eshmuhammadxonga qaysi asarni miniaturalar uchun joy qoldirib ko'chirib bergan edi?
A) "Tavorixi manzuma" B) "Dasturul amal" C) "Zafarnoma" D) "Shohnoma"
21. Xiva qo'lyozmalari Buxoro qo'lyozmalaridan nimasi bilan farq qilgan edi?
A) qo'lyozmalar suratlar bilan bezatilgan B) mundarija manzarali qilib bezatilgan
C) mundarija manzarali qilib bezatilmagan D) qo'lyozmalar suratlar bilan bezatilmagan
22. Quyidagi atamalardan qay biri "oltin suvi yurituvchi" degan ma'noni bildiradi?
A) sahhof B) muzahhib C) musannif D) lavvoh
23. Quyidagi atamalardan qay biri "muqovalovchi" degan ma'noni bildiradi?
A) lavvoh B) musannif C) muzahhib D) sahhof
24. Quyidagi atamalardan qay biri "sarlavha yozuvchi" degan ma'noni bildiradi?
A) lavvoh B) muzahhib C) musannif D) sahhof

22-Xiva xonligida qo'ng'irotlar sulolasining hokimiyat tepasiga kelishi (30)

Testlar

1. Shimoliy Xurosonda joylashgan turkmanlarning takya qabilasi qachon Xiva xonligi tomonidan bo'ysundirilgan edi?
A) 1813-yilda B) 1822-yilda C) 1811-yilda D) 1809-yilda
2. 1822-yilda Xiva xonligi hududiga qo'shib olingan shaharni aniqlang.
A) Vazir B) Marv C) Vordonze D) Chorjo'y
3. Quyidagi qaysi sanada Yangi Marv shahri bunyod etilgan?
A) 1825-yilda B) 1824-yilda C) 1822-yilda D) 1826-yilda
4. 1825-1842-yillarda Xivada xon bo'lgan shaxsni aniqlang.
A) Olloqulixon B) Muhammad Rahimxon I C) Muhammad Aminxon D) Rahimqulixon
5. Xiva xonlaridan kim Buxoroga 7 marta, Xurosonga 5 marta yurish qilgan edi?
A) Muhammad Rahimxon I B) Olloqulixon C) Muhammad Aminxon D) Rahimqulixon
6. Xiva xonlaridan kim Marvga 10 marta yurish qilgan edi?
A) Muhammad Rahimxon I B) Muhammad Aminxon C) Rahimqulixon D) Olloqulixon
7. 1846-1855-yillarda Xivada xon bo'lgan shaxsni aniqlang.
A) Olloqulixon B) Rahimqulixon C) Muhammad Aminxon D) Muhammad Rahimxon I
8. XVIII asrning 60-yillarida Xiva xonligida qaysi urug' davlat hokimiyatini qo'lga olishga kirishgan edi?
A) mang'it B) do'rmon C) qo'ng'iro't D) kenegas
9. Qo'ng'iro't qabilasi boshlig'i Muhammad Amin qachon inoqlik lavozimiga ko'tarilgan edi?
A) 1782-yilda B) 1771-yilda C) 1765-yilda D) 1761-yilda
10. Muhammad Amin inoq turkmanlarning qaysi qabilalariga qarshi urush olib borgan edi?
A) chovdur va yovmut B) takya va yovmut C) yovmut va do'rmon D) chovdur va takya
11. Turkmanlardan mag'lubiyatga uchragan Muhammad Amin qayerga qochib ketishga majbur bo'lgan edi?
A) Turkistonga B) Buxoro C) Afg'onistonga D) Eronga
12. Muhammad Amin inoq nechanchi yilda Buxorodan qaytib kelib, turkmanlarni Xiva xonligidan quvib chiqargan edi?
A) 1761-yilda B) 1765-yilda C) 1782-yilda D) 1770-yilda
13. Turkmanlar bosqinidan keyin ocharchilik va vabodan keyin o'zbeklarning bir qismi qayerga ketishga majbur bo'lgan edilar?
A) Toshkent va Zarafshon bo'ylariga B) Zarafshon va Orolbo'yiga C) Buxoro va Toshkentga D) Orolbo'ylari va Buxoroga
14. Muhammad Amin inoq nomiga kimni xon qilib ko'targan edi?
A) Abulxayrxonning o'g'li Bo'lakayxonni B) Abulxayrxonning o'g'li Abulg'ozini
C) Abulg'ozining o'g'li Temurg'ozini D) Abulg'ozining o'g'li Bo'lakayxonni
15. Muhammad Amin inoq qachon Buxoro amirligi qo'shinlarini bartaraf etib, Xorazmning mustaqilligini saqlab qolgan edi?
A) 1770-yilda B) 1782-yilda C) 1761-yilda D) 1765-yilda
16. Muhammad Amin inoq 20 yil davomida nechta soxta xonni almashtirgan edi?
A) 12 ta B) 16 ta C) 13 ta D) 15 ta
17. Muhammad Amin inoqning o'g'li Avaz qaysi yillarda inoqlik qilgan edi?
A) 1790-1806-yillarda B) 1780-1804-yillarda C) 1790-1804-yillarda D) 1770-1804-yillarda
18. Xiva xonligida inoq huzurida tashkil etilgan maxsus kengash a'zolariga kirmaydigan lavozimni aniqlang.
A) otaliq va vazir B) devonbegi C) qo'shbegi D) mehtar
19. Xiva xonligida qaysi inoq davriga kelib chetdan xon chaqirish to'xtatilgan edi?
A) Muhammad Rahim B) Avaz C) Muhammad Amin D) Eltuzar
20. Xiva xoni Eltuzar hukmronlik qilgan yillarni aniqlang.
A) 1804-1811-yillarda B) 1800-1806-yillarda C) 1804-1806-yillarda D) 1805-1806-yillarda
21. Xivada qo'ng'iro't sulolasi nechanchi yillarda rasman xonlik qilishgan edi?
A) 1810-1920-yillarda B) 1808-1920-yillarda C) 1806-1920-yillarda D) 1804-1920-yillarda
22. 1804-yilda Xiva xoni Eltuzar qaysi davlatga qarshi yurish boshlagan edi?
A) Buxoro B) Eron C) Turkmanlar ustiga D) Afg'oniston
23. 1806-yilda Xiva qo'shinlari qayerda tor-mor qilingan va Eltuzarxon halok bo'lgan edi?
A) Xiva yaqinida B) Xonqa yonida C) Amudaryo bo'ylarida D) Xozarasp yaqinida
24. XIX asr boshida qaysi Xiva xoni xonlikni siyosiy jihatdan birlashtirishga kirishgan edi?
A) Muhammad Amin B) Eltuzar C) Muhammad Rahimxon D) Avaz
25. Muhammad Rahimxon davrida kimlarni bo'ysundirish masalasi yetakchi o'ringa ko'tarilgan edi?
A) qirg'izlarni B) turkmanlarni C) qozoqlarni D) qoraqalpoqlarni
26. Xiva xonligi tarkibidagi eng yaxshi suvoriylar kimlardan tuzilgan edi?
A) qoraqalpoqlardan B) qirg'izlardan C) qozoqlardan D) turkmanlardan
27. Muhammad Rahimxon I davrida kimlardan iborat kuchli qo'shin tuzilgan edi?
A) o'zbek va turkmanlardan B) turkman va qoraqalpoqlardan C) o'zbek va qozoqlardan D) turkman va qozoqlardan
28. Muhammad Rahimxon I davrida unga qattiq qarshilik ko'rsatgan Orolbo'yi zodagonlari qachon bo'ysundirilgan edi?
A) 1811-yilda B) 1809-yilda C) 1822-yilda D) 1813-yilda
29. Muhammad Rahimxon I Orolbo'yi zodagonlarining qarshiligini yengib, qaysi shaharni vayron qilib tashlagan edi?
A) Yangiqo'rg'on B) Chimboy C) Qo'ng'iro't D) Nukus
30. 1812-1820-yillarda Xiva xoni qayerga ikki marta hujum uyushtirgan edi?
A) Kichik juz xonligi B) Marv C) Buxoro amirligi D) Katta juz xonligi

23-Xiva xonligining tashqi siyosati (14)

Testlar

- Xiva va Rossiya o'rtasida savdo munosabatlarining yaxshilanib ketishiga to'siq bo'ladigan omillarni aniqlang.**
A) har ikkala tomon qoraqalpoqlar va Kichik juz qozoqlarini o'zlarining fuqarolari deb hisoblashi
B) hamma javob to'g'ri C) boj masalasida uzoq vaqt bir to'xtamga kela olmaganliklari
D) savdo karvonlariga hujum bo'lishi xavfining mavjudligi
- Rus podshosi 1819-yilda Xivaga kim boshchiligidagi ekspeditsiya yuborgan edi?**
A) polkovnik Berg B) I.Xoxlov C) Perovskiy **D) N.Muravyov**
- Rossiya tomonidan Xivaga yuborilgan N.Muravyov ekspeditsiyasi qayerda qal'a qurishi kerak edi?**
A) Turkmanlarning Ashgabat qal'asi yaqinida **B) Kaspiy dengizining sharqiy sohilida**
C) Mang'ishloq ko'li yaqinida D) Kaspiy dengizining shimoliy sohilida
- Rossiya tomonidan Xivaga yuborilgan N.Muravyov ekspeditsiyasi dastlab turkmanlarning qaysi qabilasi joylashgan yerda bo'lgan edi?**
A) afshor B) chovdur C) takya **D) yovmut**
- 1824-yilda Orenburgdan chiqqan savdo va harbiy karvonga kim boshchilik qilgan edi?**
A) I.Xoxlov B) Perovskiy C) polkovnik Berg **D) S.Sialkovskiy**
- Rossiya va Xiva xonligi o'rtasida tuzilgan "Majburiyatlar akti" da rus tovarlari qancha miqdorda boj o'rnatilishini ko'zda tutar edi?**
A) 2 foiz B) 4 foiz C) 3 foiz **D) 5 foiz**
- 1839-yilda Xivaga qarshi Rossiya tomonidan tashkil etilgan harbiy ekspeditsiya boshlig'ini aniqlang.**
A) I.Xoxlov B) S.Sialkovskiy C) polkovnik Berg **D) Perovskiy**
- 1839-yilda Xivaga qarshi Rossiya tomonidan tashkil etilgan harbiy ekspeditsiya tarkibi qaysi javobda xato berilgan?**
A) yuk ortilgan 12 ming tuya B) yuk ortilgan 10 ming tuya C) 4 ming askar D) 12 ta to'p
- 1840-yilda Xivaga kelgan ingliz ayg'oqchisi aniqlang.**
A) J.Ebbot B) A.Byorns C) R.Konolli D) R.Shekspir
- 1839-yilda Xivaga qarshi Rossiya tomonidan tashkil etilgan harbiy ekspeditsiya nima uchun orqasiga qaytib ketishga majbur bo'lgan edi?**
A) qoraqalpoqlarning tinimsiz hujumlari **B) Ustyurtning qattiq sovug'i, yem-xashak va oziq-ovqatning yetishmasligi**
C) Xiva xonligi qo'shinlarining tinimsiz hujumlari D) qozoqlarning tinimsiz hujumlari
- Xiva kelgan ingliz kapitani J.Ebbot Xiva xonini nimaga undagan edi?**
A) Xivada ingliz elchiligini tashkil etishga B) Rossiya mollariga nisbatan yuqori boj o'rnatishga
C) ingliz mollariga boj olmaslikga **D) Rossiyaga qarshi harbiy istehkomlar qurishga**
- Rossiya va Xiva xonligi o'rtasida "Majburiyatlar akti" imzolangan sanani aniqlang.**
A) 1842-yil 27-dekabrda B) 1840-yil 27-dekabrda C) 1842-yil 27-noyabrda D) 1843-yil 1-yanvarda
- Rossiya va Xiva xonligi o'rtasida tuzilgan "Majburiyatlar akti" ni imzolagan Xiva xonini aniqlang.**
A) Muhammad Rahimxon I **B) Rahimqulixon** C) Muhammad Aminxon D) Olloqulixon
- Rossiya va Xiva xonligi o'rtasida tuzilgan "Majburiyatlar akti" ni imzolagan Rossiya elchisini aniqlang.**
A) Ignatyev B) Muravyov C) Xoxlov **D) Danilevskiy**

24-Xiva xonligining ijtimoiy-iqtisodiy hayoti (45)

Testlar

- XIX asrning 20-yillaridagi ma'lumotlarga ko'ra Xiva xonligi aholisi qancha edi?**
A) 800 ming B) 700 ming C) 2 mln D) 3 mln
- Xiva xonligida oliy hukmdor kim?**
A) sulton **B) xon** C) shoh D) amir
- Ma'muriy jihatdan Xiva xonligi nechta viloyatga bo'lingan?**
A) 23 ta **B) 15 ta** C) 40 ta D) 20 ta
- Xiva xonligidagi ikkita noiblikni aniqlang**
A) Chumanay va Shohabbos B) Ambar-Manoq va Gurlan C) Ko'hna Urganch va Qo'shko'pir
D) Beshariq va Qiyot-Qo'ng'iroq
- Xiva xonligida dastlabki asrlarda xondan keyingi o'rinda qaysi mansab turgan?**
A) otaliq B) qo'shbegi C) mehtar **D) inoq**
- Xiva xonligida qachondan inoqning mavqei pasaya boshladi?**
A) XVIII asrning II-yarmi **B) XIX asrning I-yarmi** C) XIX asrning II-yarmi D) XVIII asrning I-yarmi
- Qaysi Xiva xoni davrida nufuzli amaldorlardan iborat Devon tuzilgan?**
A) Rahimqulixon B) Olloqulixon C) Eltuzarxon **D) Muhammad Rahimxon I**
- Xiva xonligida Devonda xondan keyingi o'rnlarda qaysi mansab turgan?**
A) qo'shbegi B) inoq C) devonbegi D) mehtar
- Xiva xonligida Devonda qo'shbegidan keyin qaysi mansab turgan?**
A) inoq **B) mehtar** C) devonbegi D) qo'shbegi
- Xiva xonligining moliya vazirini aniqlang**
A) inoq B) qo'shbegi C) devonbegi **D) mehtar**
- Xiva xonligida xonning birinchi yordamchisi, xonning barcha yorliq va farmonlari uning qo'lidan o'tgam.Bu qaysi mansab egasi?**
A) qo'shbegi B) mehtar C) inoq D) devonbegi
- Xiva xonligidagi viloyat va katta shaharlar hokimlarini aniqlang**
A) to'ralar B) katta beklar **C) beklar** D) noiblar
- Xiva xonligida "Xon kengashi" necha kishidan iborat bo'lgan?**

- A) 4 kishi B) 7 kishi C) 9 kishi D) 5 kishi
14. Xiva xonligida viloyatlarni kimlar boshqargan?
A) beklar B) noiblar C) to'ralar D) katta beklar
15. Xiva xonligida bek va noiblar asosan qanday vazifalarni bajarishgan?
A) qo'shin to'plash va mirshablik B) soliq yig'ish va qo'shin to'plash C) moliya va mirshablik D) moliya va boshqaruv
16. Xiva xonligi qozoq va qoraqalpoqlarni kimlar orqali boshqargan?
A) vakil B) to'ralar C) biylar D) katta beklar
17. Xiva xonligi turkmanlarni kimlar orqali boshqargan?
A) to'ralar B) vakil C) biylar D) katta beklar
18. Xiva xonligida sug'oriladigan yerlarni aniqlang
A) barot B) adra C) vag'n D) axya
19. Xiva xonligida sug'orilmaydigan yerlarni aniqlang.
A) axya B) adra C) barot D) vag'n
20. Xiva xonligida davlat yerlarini aniqlang
A) podshohi B) vaqf C) tumori D) sultoni
21. Xiva xonligida qaysi tabaqalar barcha yerlarning deyarli yarmiga egalik qilishgan?
1) xon va uning qarindoshlari 2) zamindorlar 3) amaldorlar 4) ruhoniylar 5) harbiylar 6) savdo-sotiq tabaqalari 7) dehqonlar
A) 3, 4, 5, 6 B) 1, 2, 3, 4 C) 2, 4, 5, 6 D) 1, 3, 4, 6
22. Xiva xonligida ijara yerlarining hajmi necha tanob bo'lgan?
A) 15 tanob B) 20 tanob C) 8 tanob D) 10 tanob
23. Xiva xonligida ijarar haqining yarmini bergan dehqonlar qanday nomlangan?
A) yarimchilar B) chorikorlar C) mardikorlar D) korandalar
24. Xiva xonligida kimlar soliqlardan ozod etilgan edilar?
A) ruhoniylar B) barcha javoblar to'g'ri C) katta amaldorlar va tarxon yer olganlar
D) xonning qarindoshlari
25. Xiva xonligida qachon Davkor ko'li yonida kanal qazildi?
A) XVIII asrning 80-yillari B) A)XVIII asrning 60-yillari C) XIX asr boshlari D) XVIII asrning 70-yillari
26. Xiva xonligida XIX asr boshlarida qanday kanallar qazildi?
1) Lavzan 2) Qo'sh qo'rg'on 3) Qilich Niyozbiy 4) Shohobod 5) Katta Xonobod 6) Sarazm
A) 4, 5, 6 B) 1, 3, 5 C) 1, 2, 3 D) 2, 4, 6
27. Xiva xonligida asosiy soliq qaysi?
A) miltiq puli B) qo'nalg'a C) alg'ut D) salg'ut
28. Xiva xonligida biryo'la to'lanadigan soliq qaysi?
A) qo'nalg'a B) alg'ut C) miltiq puli D) salg'ut
29. Xiva xonligida qurol sotib olish uchun aholidan yig'iladigan jarima qanday atalgan ?
A) qo'nalg'a B) miltiq puli C) alg'ut D) salg'ut
30. Xiva xonligida aholi aravalarini davlat ishlariga safarbar etish qanday nomlanadi ?
A) yaksara B) arava oluv C) uloq tutuv D) chorva puli
31. Xiva xonligida aholining ot va tuyalarini safarbar etish qanday nomlanadi ?
A) yaksara B) chorva puli C) uloq tutuv D) arava oluv
32. Xiva xonligida elchilar va amaldorlarga ko'chib o'tishlari uchun joy berish qanday ataladi ?
A) qo'nalg'a B) chopar puli C) tarozuyona D) so'ysun
33. Xiva xonligida qo'nalg'a vaqtida amaldorlarni mehmon qilish uchun mol so'yish qanday nomlanadi ?
A) so'ysun B) chopar puli C) qo'nalg'a D) tarozuyona
34. Xiva xonligida soliq yig'ish xabarini yetkazuvchilar uchun haq to'lash qanday nomlanadi ?
A) qo'nalg'a B) chopar puli C) so'ysun D) tarozuyona
35. Xiva xonligida tarozibonga haq to'lash bu.....?
A) so'ysun B) qo'nalg'a C) tarozuyona D) chopar puli
36. Xiva xonligidada mirob uchun yig'im qanday ataladi ?
A) mirobona B) jo'ybon puli C) poykorona D) qo'riqbon puli
37. Xiva xonligida o'rmon yoki yaylov nazoratchisi qanday nomlanadi ?
A) mirobona B) jo'ybon puli C) qo'riqbon puli D) poykorona
38. Xiva xonligida hosilni tekshiruvchi va uning miqdorini aniqlovchiga haq to'lash qanday nomlanadi ?
A) tarozuyona B) chibik puli C) afanak puli D) mushrifona
39. Xiva xonligida begar majburiyatini o'tash haqida xabar berganlik uchun to'lanadigan haq qanday nomlanadi ?
A) chibik puli B) tarozuyona C) afanak puli D) afanak puli
40. Xiva xonligida ommaviy ishlardan ozod etilgani uchun to'lanadigan haq qanday nomlanadi ?
A) afanak puli B) tarozuyona C) mushrifona D) chibik puli
41. Xiva xonligida mehnatkash xalq qancha soliq va to'lovlar to'lagan ?
A) 15 xil B) 25 xil C) 18 xil D) 20 xil
42. Xiva xonligida himoya dambalarni qurish va ularni mustahkamlashda qatnashish majburiyati qanday nomlanadi ?
A) begor B) qazu C) hachi D) ichki va obxo'ra qazu
43. Xiva xonligida butun qishloq aholisini katta va kichik kanallarni tozalashga safarbar etish qanday atalgan ?
A) ichki va obxo'ra qazu B) hachi C) begor D) qazu
44. Xiva xonligida rasma 12 kunlik davlat majburiyati : unga ko'ra qishloqning har bir xonadonidan bir kishidan odamlarni to'plashgan. Bu qaysi majburiyat ?
A) ichki va obxo'ra qazu B) begor C) qazu D) hachi
45. Xiva xonligida aholi har yili turli qurilish ishlarida, kanal qazishda, yo'llarni tozalashda, xon saroylarini qurilishida ishtirok etganlar. Bu qanday majburiyat ?
A) begor B) hachi C) ichki va obxo'ra qazu D) qazu

25-Xiva xonligida shaharlar hayoti (34)

Testlar

1. Xiva xonligida qachon ishlab chiqarish kuchlari o'sdi ?

- A) XVIII asrning I-yarmi-XIX asr boshlari
C) XVII-XVIII asrlar

2. Xiva shahri qachongacha xonlikda yagona shoyi to'qish markazi bo'lib qolgan?

- A) XIX asr oxiri
C) yangilarining bunyod etilishi
- B) XIX asr boshlari

3. Qachon va qaysi Xiva xoni davridan xonlikda birmuncha siyosiy barqarorlik o'rnatildi ?

- A) Muhammad Amin inoq
B) Eltuzarxon

4. Xiva shahrida qaysi yilga kelib qayta tiklash ishlari yakunlandi?

- A) 1765-yil
B) 1842-yil

5. Xivada 1765-yil qanday madrasalar qurilgan ?

- A) Rahimqulixon va Muhammad Aminxon
C) Elbarsxon va Eltuzarxon

6. Xiva xonligi poytaxti qachondan yirik qurilish maydoniga aylandi?

- A) XIX asr boshlari
B) XVIII asr boshlari

7. Xivada Olloqulixon madrasasi qurilishi qachon tugallandi?

- A) 1782-yil
B) 1842-yil

8. Xivada Dishan qal'a devori qachon qurilgan ?

- A) 1840-yil
B) 1843-yil

9. Xivada Dishan qal'a devori qachon va kim rahbarligida qurilgan ?

- A) Muhammadniyoz
B) Muhammad Yoqub mushrifona
D) Matmurod devonbegi

10. Dishan qal'a devorining uzunligi qancha ?

- A) 5 km
B) 4 km

11. Xivaning ichki shahari qanday nomlanadi?

- A) Ichan qal'a
B) kuhandiz

12. Xivada XIX asrning birinchi yarmiga kelganda ..... mavjud edi.

- 1) 2 ta , 2) 17 ta , 3) 22 ta a) xon saroyi b) madrasa c) masjid

- A) 1-b, 2-a, 3-c
B) 1-c, 2-a, 3-b

13. "Ming gumbaz shahri" bu.....

- A) Dishan qal'a
B) kuhandiz

14. Xivada ichan qal'aning darvozalarini aniqlang

- 1) Bog'cha 2) Namozgoh 3) Polvon 4) Kamolon 5) Ota 6) Hazorasp 7) Tosh
A) 2, 4, 6, 7 B) 4, 5, 6, 7 C) 1, 2, 3, 4 D) 1, 3, 5, 7

15. Xivada qaysi darvozadan qaysi darvozagacha katta yo'l o'tkazilgan?

- A) Tosh darvozadan-Bog'cha darvozagacha
C) Ota darvozadan-Tosh darvozagacha
B) Bog'cha darvozadan-Polvon darvozagacha
D) Ota darvozadan-Polvon darvozagacha

16. Qaysi yillarda ikki qavatli Qutlug' Murod Inoq madrasasiga qaratib tim va toqilar qurildi?

- A) 1841-1842-yillar
B) 1840-1841-yillar
C) 1839-1841-yillar
D) 1840-1842-yillar

17. Qaysi Xiva xonlari davrida Ichan qal'ada keng ko'lamli yaratuvchilik ishlari amalga oshirilgan?

- 1) Muhammad Rahimxon 2) Raximqulixon 3) Olloqulixon 4) Muhammad Aminxon 5) Sherg'ozixon 6) Abulg'ozixon
A) 1, 3, 4 B) 1, 2, 3 C) 4, 5, 6 D) 2, 4, 6

18. Xivada qaysi darvozaga yaqin qo'rg'on devorining bir qismi buzilib, o'rniga Olloqulixon karvonsaroyi qurildi?

- A) Ota
B) Bog'cha
C) Tosh
D) Polvon

19. Katta Minor minorasini kim qurdirgan?

- A) Muhammad Aminxon
B) Muhammad Rahimxon I
C) Olloqulixon
D) Rahimqulixon

20. Katta Minor minorasi qayerda joylashgan?

- A) Qutlug' Murod inoq madrasasi qarshisida
C) Ichan qal'aning g'arbiy qismidagi Ko'hna ark yonida
B) Dishan qal'aning g'arbiy qismidagi Ko'hna ark yonida
D) Ichan qal'aning sharqiy qismidagi Ko'hna ark yonida

21. Xivada inshootlarni ro'parama-ro'para qurish usuli qanday nomlangan?

- A) "guldasta"
B) "sinch"
C) "koshin"
D) "qo'sh"

22. Qachon Ichan qal'a Butunjahon yodgorliklari ro'yxatiga kiritilgan?

- A) 1990-yil
B) 1993-yil
C) 1997-yil
D) 1991-yil

23. Dishan qal'a devori kimning buyrug'iga ko'ra qurilgan?

- A) Muhammad Rahimxon I
B) Muhammad Aminxon
C) Olloqulixon
D) Rahimqulixon

24. Dishan qal'a devorining uzunligi qancha ?

- A) 6150 metr
B) 6350 metr
C) 6200 metr
D) 6250 metr

25. Dishan qal'a devorining balandligi qancha ?

- A) 4-5 metr
B) 5-6 metr
C) 7-8 metr
D) 6-7 metr

26. Dishan qal'a devorining qalinligi qancha ?

- A) 6-7 metr
B) 7-8 metr
C) 5-6 metr
D) 4-5 metr

27. Dishan qal'ada qancha darvoza bo'lgan?

- A) 4 ta
B) 6 ta
C) 10 ta
D) 8 ta

28. Xivada shaharning tim va savdo rastalari qayerda joylashgan?

- A) kuhandiz
B) rabot
C) Dishan qal'a
D) Ichan qal'a

29. XIX asrning 30-40-yillariga oid manbalarda Xivada qaysi soha yetakchi hunarlar orasida tilga olinadi?

- A) me'morchilik
B) koshinpazlik
C) zargarlik
D) ipakchilik

30. Xivaning bosh taqinchog'ini aniqlang

- A) jig'a
B) haykel
C) o'nghirmachak
D) savqala

31. Xiva bilaguzugining og'irligini aniqlang

A) 200 g B) 400 g C) 500 g D) 300 g

32. Qaysi asrda Xiva yog'och o'ymakorligi maktabi xonlikda oldingi o'rinda turadi?

A) XIX asr B) XVIII asr C) XVII asr D) XVI asr

33. Xivada badiiy yuksakligi, ayvon ustunlarining ko'rkamligi bilan ajralib turgan inshootni aniqlang

A) Qutlug' Murod inoq madrasasi B) Ko'hna ark C) Muhammad Amin madrasasi

D) Toshhovli

34. XIX asr o'rtalarida o'ymakori eshik va ustunlar ustasi kimning nomi shuhrat qozondi?

A) Usta Shirin Muradov B) Abdusattor Polvon o'g'li C) Obloqul D) Polvon Abdusattor o'g'li

26-Xiva xonligi tarixi bo'yicha manbalar (34)

Testlar

1. Xiva shahrida qaysi yilda ta'mirlash ishlari olib borilgan?
A) 1998-yil B) 1996-yil C) 1990-yil D) 1997-yil
2. Xiva xonlari arxivi qachon Peterburgga olib ketilgan ?
A) 1873-yil B) 1875-yil C) 1866-yil D) 1872-yil
3. Xiva xonlari arxivi qachon Toshkentga qaytarib olib kelingan ?
A) 1963-yil B) 1964-yil C) 1961-yil D) 1962-yil
4. "Eng go'zal tarix" asarining muallifi kim?
A) Yusufbek Bayoniy B) Hasanbek Rumlu C) Ogohiy
5. Abulg'oz Bahodirxonning yashagan yillarini aniqlang
A) 1603-1663-yillar B) 1662-1664-yillar C) 1603-1664-yillar D) 1602-1663-yillar
6. Abulgozi Bahodirxonning "Shajarai turk" asarining IX bobi qaysi voqealarga bag'ishlangan?-
1) 1512-1663-yillardagi Xiva ijtimoiy-siyosiy tarixiga
2) Xiva-Buxoro munosbatlariga
3) Xiva xonligining bosqinchilik urushlariga
4) Xiva xonligining shu davrdagi ijtimoiy-siyosiy va madaniy hayoti
A) 1 va 2 B) 1 va 4 C) 2va 3 D) 3 va 4
7. "Firdavs ul-iqbol" asari qachon yozilgan?
A) 1807-yil B) 1804-yil C) 1805-yil D) 1806-yil
8. "Firdavs ul-iqbol" asarining muallifi kim?
A) Ogohiy B) Xudoyberdi Avaz Muhammad C) Yusufbek Bayoniy D) Munis
9. "Firdavs ul-iqbol" Xivaning qaysi davrdagi tarixiga bag'ishlangan?
A) 1812-yildan 1872-yilgacha B) 1872-yildan-1911-yilgacha C) XVI-1872-yilgacha D) XVI asrdan 1812-yilgacha
10. "Shohidi iqbol" asarining muallifi kim?
A) Ogohiy B) Yusufbek Bayoniy C) Xudoyberdi Avaz Muhammad D) Munis
11. "Shohidi iqbol" Xivaning qaysi yilgacha tarixiga bag'ishlangan?
A) 1872-yilgacha B) 1812-yilgacha C) 1911-yilgacha D) 1834-yilgacha
12. "Dili g'aroyib" asari qachon va kim tomonidan yozilgan? -
A) Munis B) Yusufbek Bayoniy C) Xudoyberdi Avaz Muhammad D) Ogohiy
13. Yusufbek Bayoniy Xivaning qaysi yillardagi tarixini yaratgan?
A) 1872-yildan-1911-yilgacha B) XVI-1872-yilgacha C) XVI asrdan 1812-yilgacha D) 1812-yildan 1872-yilgacha
14. "Firdavs ul-iqbol" asari kimning topshirig'iga ko'ra yozilgan? -
A) Olloqulixon B) Rahimqulixon C) Eltuzarxon D) Muhammad Rahimxon I
15. Yusufbek Bayoniy qachon Xivaning tarixini yozgan?
A) 1910-yil B) 1912-yil C) 1911-yil D) 1872-yil
16. Xiva xonligi, uning shaharlari haqida muhim ma'lumotlar bergan asarni aniqlang.
A) "Firdavs ul-iqbol" B) "Shohidi iqbol" C) "Eng go'zal tarix" D) "Dili g'aroyib"
17. Xivaga qaysi yilda Florio Beneveni elchi bo'lib kelgan?
A) 1721-yil B) 1725-yil C) 1726-yil D) 1724-yil
18. Orenburgdan qaysi oftalmolog Xivaga kelib, xonning ko'zi ojiz bo'lib qolgan amakisini davolagan?
A) Muravyov B) Jukovskiy C) Florio Beneveni D) Blankennagel
19. Muravyov qachon Xiva xonligiga kelgan?
A) 1820-yil B) 1817-yil C) 1819-yil D) 1818-yil
20. Muravyovning "Esdalik"larida Xivaga oid qanday ma'lumotlar uchraydi?
1) qadimiy obidalar
2) tanga-pul muomalasi
3) davlat boshqaruvi tizimi
4) hukmdorlar shajarasi
5) hunarmandchilik va savdo-sotiq
A) 2, 4, 5 B) 1, 3, 5 C) 1, 4, 5 D) 3, 4, 5
21. "Dili g'aroyib" asari qachon yozilgan?
A) 1830-1831-yillar B) 1831-1832-yillar C) 1833-1834-yillar D) 1832-1833-yillar
22. Muravyovning "Esdalik"lari qaysi tillarga tarjima qilingan?
A) ingliz va nemis B) nemis va fransuz C) ingliz va rus D) ingliz va fransuz
23. Qaysi muallif o'z asarida o'zbeklarni "aql-idrokli, suhbatlari yoqimli va o'tkir, qa'tiyatli, ma'tonatli, urf-odati oddiy, yolg'on va aldovdan nafatlanuvchi, harbiy ishda hormay-tolmaydigan mard va jasur kishilar" deb ta'riflagan?
A) Blankennagel B) Florio Beneveni C) Jukovskiy D) Muravyov
24. Yusufbek Bayoniy kimning buyrug'i bilan Xivaning tarixini yoritgan?
A) Asfandiyorxon B) Muhammad RaximxonI C) Olloqulixon D) Rahimqulixon
25. Qaysi sharqshunos olimning esdaliklari o'zbek tilida ham chop etilgan ?
A) Danilevskiy B) Ignatev C) X.Vamberi D) Vasilevskiy
26. Kim 1858-yil Xiva va Buxoroga diplomatik missiyalar bilan jo'natilgan?
A) Jukovskiy B) Vasilevskiy C) Ignatev D) Danilevskiy
27. "Esdaliklar" asarining muallifi kim?
A) Jukovskiy B) Muravyov C) Florio Beneveni D) Blankennagel
28. "Rossiyaning keyingi 300 yilda Buxoro va Xiva bilan aloqasi" asarining muallifi kim?
A) Jukovskiy B) Vasilevskiy C) Danilevskiy D) Ignatev

29. Ingliz savdo va diplomatiya vakili A.Jenkinsonning asarini aniqlang-

A) "Qong'irod sulolasi" B) "Esdaliklar" C) "O'rta Osiyo bo'ylab sayohat"

D) "Jenkinsonning Xiva va Buxoroga sayohati"

30. Venger sharqshunos olimi X.Vamberining asarini aniqlang

A) "Jenkinsonning Xiva va Buxoroga sayohati"

B) "Esdaliklar"

D) "Qong'irod sulolasi"

C) "O'rta Osiyo bo'ylab sayohat"

31. "Xorazmning qadimgi davridan hozirgi kungacha bo'lgan tarixi" asari qachon yozilgan ?

A) 1976-yil

B) 1997-yil

C) 1962-yil

D) 1966-yil

32. Orenburgdan qachon oftalmolog Blankennagel Xivaga kelib, xonning ko'zi ojiz bo'lib qolgan amakisini davolagan?

A) 1792-1794-yillar

B) 1793-1795-yillar

C) 1791-1794-yillar

D) 1793-1794-yillar

33. "Xiva –ming gumbaz shahri" kitobi qaysi yilda chop etilgan?

A) 1990-yil

B) 1991-yil

C) 1998-yil

D) 1997-yil

34. "Xorazmning qadimgi davridan hozirgi kungacha bo'lgan tarixi" asari qachon va kim tomonidan yozilgan ?

A) Y.G'ulomov

B) X.Vamberi

C) I.Mo'minov

D) Jukovskiy

27-Qoraqalpoq xalqining shakllanishi va siyosiy ahvoli (55)

Testlar

1. Hozirgi Qoraqalpoq'iston hududida odamlar qaysi davrdan yashab kelganlar ?
A) mezolit B) bronza C) neolit D) eneolit
2. Qaysi hukmdorning qabri ustiga yozilgan manbalarda Orolbo'yi va Sirdaryoning quyi oqimida yashagan qoraqalpoqlar "saka tikraxauda" nomi bilan tilga olinadi ?
A) Kir II B) Doro I C) Kambiz D) Kserks
3. Doro I ning qabri ustiga yozilgan manbalarda Orolbo'yi va Sirdaryoning quyi oqimida yashagan qoraqalpoqlar qanday nom bilan tilga olinadi ?
A) "saka xaumavarka" B) skiflar C) "saka tikraxauda" D) "saka tiay tara darayya"
4. Doro I ning qabri ustiga yozilgan manbalarda qayerda yashagan qoraqalpoqlar "saka tikraxauda" nomi bilan tilga olinadi ?
A) Sirdaryo va Amudaryo oralig'idagi hududlarda B) Orolbo'yi va Amudaryoning quyi oqimi
C) Orolbo'yi va Mang'ishloq yarimoroli D) Orolbo'yi va Sirdaryoning quyi oqimi
5. Doro I ning qabri ustiga yozilgan manbalarda Orolbo'yi va Sirdaryoning quyi oqimida yashagan qoraqalpoqlar "saka tikraxauda" nomi bilan tilga olinadi. Bu manba qaysi asrga oid ?
A) mil. Av VI asr B) mil. Av V asr C) mil. Av III asr D) mil. Av IV asr
6. Qaysi asrlarda Orolbo'yi dashtlariga bir qator turkiy qabilalar kirib kelib joylashgan ?
A) VIII-X asrlar B) XV-XVI asrlar C) II-VIII asrlar D) X-XII asrlar
7. Turkiy qabilalar va mahalliy aholining qo'shilishi natijasida Orolbo'yida qanday xalqlar shakllandi ?
A) qipchoqlar va bijanaklar B) bijanaklar va o'g'uzlar C) qipchoqlar va qarluqlar D) o'g'uzlar va qarluqlar
8. Qoraqalpoqlarning shakllanish jarayoni qachon boshlangan ?
A) XV-XVI asrlar B) II-VIII asrlar C) VIII-X asrlar D) X-XII asrlar
9. Bijanaklar X asrda qayerga ko'chib ketishgan ?
A) Kaspiy dengizi sohoillari va Mang'ishloq B) Volga ortiga, Janubiy Rus
C) Ural daryosi ortiga va Janubiy Rus D) Orolbo'yi va Janubiy Sibir
10. Rus manbalarda qoraqalpoqlar qanday atalgan ?
A) "qora bo'rkli" B) "kumonlar" C) "qora malaqalayli" D) "chyorniye klobuki"
11. Qoraqalpoqlar mo'g'ullar manbalarida qanday nomlangan ?
A) "qora bo'rkli" B) "kumonlar" C) "qora malaqalayli" D) "chyorniye klobuki"
12. Qoraqalpoqlar sharq manbalarida qanday nomlangan ?
A) "qora malaqalayli" B) "kumonlar" C) "chyorniye klobuki" D) "qora bo'rkli"
13. No'g'ay xonligi qachon tashkil topdi ?
A) XIV asr oxiri B) XV asr oxiri C) XIV asr oxiri D) XV asr boshlari
14. No'g'ay xonligining yana bir nomini aniqlang
A) "Olti Ul o'rdasi" B) "Qozoq xonligi" C) "Kichik O'rda" D) "Mang'it"
15. No'g'ay xonligi chegarasini aniqlang
1) Volga daryosidan Irtish daryosigacha
2) Kaspiy va Orol dengizi bo'ylaridan Kama daryosigacha
3) Volga daryosidan Ural daryosigacha
4) Kaspiy va Orol dengizi bo'ylaridan Kalka daryosigacha
A) 1 va 4 B) 2 va 3 C) 3 va 4 D) 1 va 2
16. Qaysi xalqlar negzida qoraqalpoqlarning shakllanish jarayoni boshlangan ?
A) o'g'uzlar B) bijanaklar C) qarluqlar D) qipchoqlar
17. Qoraqalpoqlar ko'chib borgan hududlar qaysi asrlarda No'g'ay xonligi tarkibiga kirgan ?
A) XIV-XV asrlar B) XV-XVI asrlar C) XVI-XVIII asrlar D) XV-XVII asrlar
18. Qaysi til tarkibi, fonetikasi, grammatik qurilishi jihatdan qoraqalpoq tiliga juda yaqin ?
A) no'g'ay B) o'g'uz C) qipchoq D) qarluq
19. Qaysi asrda qoraqalpoq xalqining shakllanish jarayoni tugallandi ?
A) XIV asr B) XVI asr C) XVII asr D) XV asr
20. Qoraqalpoqlar qaysi qabilalar negzida shakllandi ?
1) xitoy 2) qipchoq 3) o'g'uz 4) bijanak 5) kenegas 6) mang'it 7) nukus 8) qo'ng'iro't 9) mo'y'ten 10) tuxsi
A) 1, 2, 5, 6, 8, 9 B) 2, 4, 5, 6, 7, 8 C) 1, 2, 3, 4, 5, 6 D) 5, 6, 7, 8, 9, 10
21. Bijanaklar qachon va Volga ortiga va Janubiy Rusga ko'chib ketishgan ?
A) X asr B) XI asr C) XII asr D) IX asr
22. Edigey qachon o'ldirildi ?
A) 1420-yil B) 1419-yil C) 1417-yil D) 1418-yil
23. No'g'ay xonligi qachon 3 qismga bo'linib ketdi ?
A) XIV asr B) XVII asr C) XV asr D) XVI asr
24. No'g'ay xonligi qaysi qismlarga bo'linib ketgan ?
1) Olti ul O'rdasi 2) Qozoq xonligi 3) Kichik o'rda 4) Mang'it 5) Katta o'rda
A) 1, 2, 3 B) 2, 4, 5 C) 3, 4, 5 D) 1, 3, 5
25. Bijanaklar nima uchun Volga ortiga, Janubiy Rus dashtiga ko'chib o'tadilar ?
1) o'g'uzlarning siquvi 2) qalmoqlarning siquvi 3) qipchoqlarning siquvi 4) no'g'aylarning siquvi
A) 1 va 4 B) 1 va 3 C) 3 va 4 D) 2 va 3
26. Qachon Volga va Yoyiq daryolaridagi no'g'aylar tor-mor qilindi ?
A) XVII asrning boshlari B) XVII asr oxirlari C) XVI asr oxirlari D) XVI asr boshlari
27. Qalmoqlar no'g'aylarni tor-mor qilganidan so'ng, no'g'aylar qayerga ko'chib ketadilar ?
A) Orol va Sirdaryo bo'ylari B) Shimoliy Kavkaz C) Orolbo'yi D) Qrim
28. Qalmoqlar no'g'aylarni tor-mor ilganidan so'ng, Olti ul o'rdasi tarkibiga kiruvchi qoraqalpoqlar qayerga ko'chib ketadilar ?
A) Qrim B) Orol va Sirdaryo bo'ylari C) Orolbo'yi D) Shimoliy Kavkaz
29. Qoraqalpoqlar ijtimoiy hayotida kimlar muhim o'rin tutgan ?

- A) beklar va to'ralar B) biylar va to'ralar C) ruhoniylar D) biylar va botirlar
30. Qoraqalpoqlar urug'lariga boshchilik qilgan, qo'shni xalqlar bilan munosabatlarda o'z urug'i yoki qabilasi nomidan ish ko'rgan mansabni aniqlang
A) beklarbegi B) beklar C) to'ralar D) biy
31. XVI-XVII asrlarda qoraqalpoqlar kimlarga qaram bo'lganlar ?
1)Xiva xonligiga 2)Buxoro xonligiga 3)Rossiya 4)qozoq xonligiga
A) 3 va 4 B) 1 va 3 C) 1 va 4 D) 2 va 4
32. Qachon Sirdaryo bo'yida yashovchi qoraqalpoqlarning birlashish jarayoni boshlandi ?
A) XVII asr oxirlari B) XVIII asr boshlari C) XIX asr boshlari D) XVIII asr oxirlari
33. Sirdaryo bo'yida yashovchi qoraqalpoqlarning birlashish jarayonida qaysi qadimiy-qo'rg'onlar tayanch bo'lgan ?
A) Sig'noq va Yangikent B) Jonkent va Suyob C) Jonkent va Yangikent D) Sig'noq va Jonkent
34. Qoraqalpoq xonligiga kim tomonidan asos solingan ?
A) Eshimxon B) Omongeldi C) No'g'ay D) Edigey
35. Qoraqalpoqlarning birlashuvida muhim ro'l o'ynagan shaxslarni aniqlang
1)Kuchukxon 2)No'g'ayxon 3)Taburchak 4)G'oyib sulton 5)Omongeldi 6)Edigey
A) 1, 3, 5 B) 1, 3, 4 C) 4, 5, 6 D) 1, 2, 3
36. Qoraqalpoq xonligiga qachon asos solingan ?
A) 1725-yil B) 1723-yil C) 1717-yil D) 1714-yil
37. Qoraqalpoq ulusi qayerlar bilan chegaradosh edi ?
1)Sirdaryoning quyi oqimi 2)Volga bo'ylari jung'orlari 3)Boshqird ulusi
4)Sirdaryoning yuqori oqimi 5)Katta juz xonliklari 6)Kichik juz xonliklari
7) Orolbo'yi xazarlari
A) 4, 5, 6, 7 B) 1, 2, 3, 4 C) 1, 2, 3, 6 D) 3, 4, 5, 6
38. Jung'orlar qaysi yilda Sirdaryoning o'rta oqimini egalladi ?
A) 1725-yil B) 1717-yil C) 1714-yil D) 1723-yil
39. Muhammad Amin inoq davrida ayrim qoraqalpoq qabilalari nima uchun ixtiyoriy ravishda Xiva xonligi fuqaroligiga o'ta boshlagan ?
A) Xiva xonligi bilan olib borilgan ko'plab urushlar qabilalarga katta zarar yetkazgan edi
B) ikkita javob to'g'ri C) qabila biylarining o'z hokimiyatini saqlab qolishga intilishlari
D) Xiva xonligining qoraqalpoqlarga ko'plab imtiyozlarning joriy qilishi
40. Jung'orlar Sirdaryoning o'rta oqimini egallagach, qoraqalpoqlar ikkiga bo'linib ketadi. Ikkinchi qismi qayerga ko'chib ketadi ?
A) ikkita javob to'g'ri B) Sirdaryoning quyi oqimi C) Toshkent D) Sirdaryoning yuqori oqimi
41. Quyi qoraqalpoqlar qayerdagi bo'sh yotgan yerlarni o'zlashtirib, dehqonchilik qiladilar ?
A) Orol va Sirdaryo bo'ylari B) Sirdaryoning yuqori oqimi C) Sirdaryo va Amudaryo bo'ylari
D) Kaspiy dengizi sohillari
42. Qoraqalpoq xonligiga kim tomonidan asos solingan ?
A) Eshmuhammad B) Edigey C) Taburchak D) No'g'ay
43. Qoraqalpoqlar qaysi daryodan suv chiqarib, dehqonchilik bilan shug'ullanadilar ?
A) Quvondaryo B) Yangidaryo C) Qoradaryo D) Oqdaryo
44. Qoraqalpoqlar qaysi ikki sabab evaziga Rossiya bilan yaqinlashish siyosatini olib borgan ?
1) savdo-tijorat ishlarini yo'lga qo'yishdan manfaatdorlik 2)jung'orlarning tinimsiz hujumlaridan himoyalanih
3)qozoqlarning tinimsiz hujumlaridan himoyalanih 4)qoraqalpoqlarning Rossiya fuqaroligiga o'tishga intilisi
A) 1 va 2 B) 3 va 4 C) 1 va 4 D) 2 va 3
45. Qachon qozoq xoni Abulxayrxon Peterburgga o'z elchilarini jo'natgan ?
A) 1726-yil B) 1715-yil C) 1731-yil D) 1723-yil
46. Rossiya qachon elchisi Tevkelevni qozoq xoni Abulxayrxon huzuriga jo'natgan ?
A) 1731-yil B) 1715-yil C) 1726-yil D) 1723-yil
47. Tevkelev va qozoq xoni Abulxayrxon o'rtasidagi shartnomaga ko'ra qaysi hududlar aholisi Rossiya fuqaroligiga qabul qilindi ?
1)Kichik juz 2) Quyi qoraqalpoqlar 3)Yuqori qoraqalpoqlar 4) Katta juz
A) 1 va 4 B) 2 va 3 C) 1 va 2 D) 3 va 4
48. Qaysi sabab qoraqalpoqlarni Eron shohi Nodirshoh hujumidan saqlab qoldi ?
A) Qoraqalpoqlarning Nodirshohning hokimiyatini tan olishi
B) Eron davlatining Xiva va Buxoroni bosib olishi bilan band bo'lishi
C) Xiva xonligining qoraqalpoqlarni o'z himoyasiga olishi
D) qoraqalpoqlarning Rossiya imperiyasi fuqaroligiga qabul qilinishi
49. Tarixchi olimlar qayerda yaratilgan ajoyib sug'orish inshootlari tizimiga-qoraqalpoq xalqi qahramonona mehnatining ulug'vorligi xotirasidir deyishgan ?
A) Quvondaryo B) Oqdaryo C) Qoradaryo D) Yangidaryo
50. Sherg'ozixon qachon qoraqalpoqlarni bo'ysundirish uchun harakat boshlaydi ?
A) 1723-yil B) 1726-yil C) 1715-yil D) 1731-yil
51. Rossiya qaysi elchisini qozoq xoni Abulxayrxon huzuriga jo'natgan ?
A) Ignatev B) Jukovskiy C) Tevkelev D) Muravyov
52. Qachon va qaysi Xiva xoni davrida Orolbo'yi o'zbeklari va qoraqalpoqlar Xiva xonligi hokimiyatini tan oldilar ?
A) 1735-yil Elbarsxon B) 1822-Muhammad RaximxonI C) 1714-yil Sherg'ozixon D) 1761-Muhammad Amin inoq
53. Qaysi Xiva hukmdori davrida ayrim qoraqalpoq qabilalari ixtiyoriy ravishda Xiva xonligi fuqaroligiga o'ta boshlagan ?
A) Avaz inoq B) Sherg'ozixon C) Muhammad Amin inoq D) Eltuzarxon
54. Qachon Amudaryo, Quvondaryo va Orol dengizi atrofida yashovchi qoraqalpoqlar xonlikka bo'ysundirildi ?
A) 1735-yil B) 1809-yil C) 1810-1811-yillar D) 1714-yil
55. Qachon Yangidaryo atrofida yashovchi qoraqalpoqlar xonlikka bo'ysundirildi ?
A) 1810-1811-yillar B) 1735-yil C) 1809-yil D) 1714-yil

28-Qoraqalpoqlarning ijtimoiy-iqtisodiy hayoti (32)

Testlar

1. Qoraqalpolarda har bir urug' va qabilaga kimlar boshchilik qilgan?
A) botir B) **biy** C) bek D) beklarbegi
2. Qoraqalpolarda harbiy qismlarni kim boshqargan?
A) **botir** B) bek C) biy D) beklarbegi
3. Qoraqalpolarda boshlang'ich ma'muriy bo'g'inni aniqlang
A) o'tov B) qabila C) qishloq D) **ovul**
4. Qoraqalpolarda ovulga kimlar rahbarlik qilganlar?
A) **Oqsoqollar kengashi** B) biylar kengashi C) botirlar kengashi D) ruhoniylar kengashi
5. Qoraqalpolarda suv taqsimlovchi mansabni aniqlang
A) vag'npat B) jo'ybon C) **mirob** D) poykor
6. Qoraqalpolarda biy urug' zodagonlaridan saylangan bo'lsa, Xiva xonligi bosib olgach.....
A) qabilalarning e'tiborli kishilari tomonidan saylanadigan bo'ldi B) **xon tomonidan tayinlanadigan bo'ldi**
C) xalq kengashida saylanadigan bo'ldi D) oqsoqollar kengashida saylanadigan bo'ldi
7. Qoraqalpolarning Amudaryoning o'ng sohilidagi bosh ma'muriy shaharni aniqlang
A) Mang'it B) Qo'ng'irot C) Xo'jayli D) **Chimboy**
8. Qoraqalpolarning Amudaryoning so'l sohilidagi bosh ma'muriy shaharni aniqlang
A) Xo'jayli B) Mang'it C) **Qo'ng'irot** D) Chimboy
9. Qaysi dostonda qoraqalpolarning yerlar o'zlashtirib, suv inshootlari qurib, yer haydab g'alla yetishtirilganligi, bog'lar yaratilganligi haqida ma'lumotlar berilgan?
A) "Omongeldi" B) **"Qirqiz"** C) "Edigey" D) "Darbadar el"
10. XVIII asr oxirlarida qayerda qoraqalpolarning dehqonchilik vohalari vujudga kelgan?
1) Qalliko'l 2) Kegayli 3) Chimboy 4) Qo'ng'irot 5) Xo'jayli
A) 4 va 5 B) 2 va 3 C) 3 va 4 D) **1 va 2**
11. XIX asr o'rtalarida qayerda qoraqalpolarning dehqonchilik vohalari vujudga kelgan?
1) Qalliko'l 2) Kegayli 3) Chimboy 4) Qo'ng'irot 5) Xo'jayli
A) 1 va 2 B) 4 va 5 C) 2 va 3 D) **3 va 4**
12. Qoraqalpolarning qo'shimcha tirikchilik manbaini aniqlang
A) dehqonchilik B) **baliiqchilik** C) savdo-sotiq D) hunarmandchilik
13. Qoraqalpolarning qaysi shaharlari Sharq va G'arb mamlakatlari bilan muloqotda yirik savdo markazlariga aylandi?
1) Qalliko'l 2) Kegayli 3) Chimboy 4) Qo'ng'irot 5) Xo'jayli 6) Mang'it
A) 2, 4, 5, 6 B) 1, 2, 3, 4 C) 1, 3, 5, 6 D) **3, 4, 5, 6**
14. Sharqdan G'arbg boruvchi savdogarlar uchun qoraqalpolarning qaysi mahsuloti xaridorgir edi?
A) teri B) shoyi ipak C) otlar D) **tuzlangan baliq**
15. Qoraqalpolarda dehqonlardan olinadigan soliqni aniqlang
A) zakot B) ushur C) xiroj D) **solg'ut**
16. Qoraqalpolarda chorvadorlardan olinadigan soliqni aniqlang
A) solg'ut B) xiroj C) ushur D) **zakot**
17. Qoraqalpolarda ruhoniylar uchun olinadigan soliqni aniqlang
A) xiroj B) solg'ut C) zakot D) **ushur**
18. Nima uchun qoraqalpolarda soliqning asosiy qismi kambag'allar bo'yniga tushgan?
A) **yer solig'ining butun qabilaga solinishi** B) yer solig'ining ayrim qabilalarga solinishi
C) yer solig'ining har bir xonadonga ayrim-ayrim solinishi
D) zodagonlar va kambag'allardan soliqlarning alohida alohida olinishi
19. Qoraqalpolarda harbiy xavf yuz berganda qanday soliq olingan?
A) "chiqim" B) **"qozon puli"** C) "qalqon puli" D) "miltiq puli"
20. Qoraqalpoqlar qachon Oydo'stbiy boshchiligida Xiva xonligi zulmiga qarshi qo'zg'alon ko'tardilar?
A) 1828-yil B) **1827-yil** C) 1829-yil D) 1826-yil
21. Oydo'stbiy qo'zg'alonini bostirgan Xiva xonini aniqlang
A) Raximqulixon B) **Olloqulixon** C) Muhammad Raximxon I D) Said Muhammadxon
22. Xiva xoni Olloqulixon kimni Oydo'stbiy qo'zg'alonini bostirish uchun yubordi?
A) Otamurodxon B) Muhammad Yaqub mushrif C) Muhammadniyoz D) **Muhammad Nazarbiy inoq**
23. Muhammad Nazarbiy inoq Oydo'stbiy qo'zg'alonini bostirish uchun qayerga keldi?
A) Mo'ynoq B) Chimboy C) **Xo'jayli** D) Qo'ng'irot
24. Oydo'stbiy qoraqalpoq biylarini to'plab qayerda maslahat uyushtirdi?
A) Kaspiy dengizi bo'yida B) **Orol dengizi bo'yida** C) Amudaryo bo'yida D) Sirdaryo bo'yida
25. Oydo'stbiy ikki o'g'li Rizo va To'rani 300 botirga qo'shib qayerga chopovulga jo'natdi?
A) **Qo'ng'irot** B) Mo'ynoq C) Xo'jayli D) Chimboy
26. Qoraqalpoqlar 1827-yil kim boshchiligida Xiva xonligi zulmiga qarshi qo'zg'alon ko'tardilar?
A) Esangeldi B) Ernazarbiy C) Omongeldi D) **Oydo'stbiy**
27. Xiva xoni Olloqulixon qachon Oydo'stbiy qo'zg'alonini bostirish uchun Muhammad Nazarbiy inoqni yubordi?
A) 1827-yil 26-iyul B) 1827-yil 27-iyul C) 1827-yil 29-iyul D) **1827-yil 25-iyul**
28. Rizo va To'raga qarshi Qo'ng'irot mudofaasini uyushtirgan hokimni aniqlang.
A) Otamurodxon B) Muhammadniyoz C) Muhammad Nazarbiy inoq
D) **Muhammad Yaqub mushrif**
29. Oydo'stbiy odamlarining yengilganini eshitib, qayerni tashlab Qo'qonga yo'l oladi?
A) **Sori o'tov** B) Chirikrabort C) Ko'kcha D) Chimboy
30. Oydo'stbiy ikki o'g'li Rizo va To'rani 300 botirga qo'shib qachon Qo'ng'irotga chopovulga jo'natdi?

A) 1827-yil 25-iyul

B) 1827-yil 26-iyul

C) 1827-yil 29-iyul

D) 1827-yil 27-iyul

31. Qayerda Muhammad Nazarbiy inoqning odamlari oydo'stbiy odamlarini qurshab olib , tor-mor qildi?

A) Sori o'tov

B) Chimboy

C) Ko'kcha

D) Chirikrabort

32. XIX asrning 50-yillarida Xiva xonligiga qarshi qayerda ikki marta qo'zg'alon ko'tarildi?

A) Xo'jayli

B) Chimboy

C) Mo'ynoq

D) Qo'ng'iro't

29-Qoraqalpoq xalqi madaniyati (20)

Testlar

1. Qoraqalpoqlarda qanday yirik shahrlarni bunyod etganlar?

- 1) Qalliko'l 2) Kegayli 3) Chimboy 4) Qo'ng'iro't 5) Xo'jayli 6) Mang'it
A) 4, 5, 6 B) 2, 4, 6 C) 3, 4, 5 D) 1, 2, 3

2. Qaysi shaharlar qoraqalpoqlarning ma'muriy markazlari bo'lgan? 1) Qalliko'l 2) Kegayli 3) Chimboy 4) Qo'ng'iro't 5) Xo'jayli
A) 3 va 4 B) 4 va 5 C) 2 va 3 D) 1 va 2

3. Qaysi shahar Orol va Xiva oralig'idagi savdo markazi bo'lib, bojxona shu shaharda joylashgan edi?

- A) Xo'jayli B) Qo'ng'iro't C) Mo'ynoq D) Chimboy

5. Qoraqalpoqlarda XIX asr boshlarida qanday madrasalar mavjud bo'lgan?

1) Qoraqum eshon

2) Qalila oxun

3) Safed

4) Ernazar elchi

5) Egambergan oxun

6) Oyimbet eshon

7) Eshonqal'a

8) Salim oxun

A) 5, 6, 7, 8

B) 1, 2, 5, 6, 7

C) 1, 2, 3, 4, 5

D) 2, 4, 6, 7, 8

6. Qoraqalpoqlar yoshlari qayerlardagi madrasalarda ta'lim olgan?

A) Toshkent va Eron B) Buxoro va Qo'qon

C) Xiva va Qo'qon

D) Xiva va Buxoro

7. Qoraqalpoq folklor namunalari necha jild?

A) 10 jild B) 25 jild

C) 20 jild

D) 30 jild

8. Qoraqalpoqlarning qiziqchisi kim ?

A) Manas B) O'mirbek laqqi

C) Qublon botir

D) Muqbil Toshotar

9. Qoraqalpoqlarning dostonlarini aniqlang

1) "Qirqqiz" 2) "Guldursun" 3) "Alpomis" 4) "Maman botir" 5) "Qublon" 6) "No'g'ay" 7) "Mastposhsho" 8) "Edigey"

A) 1, 3, 5, 7, 8

B) 2, 4, 6, 7, 8

C) 2, 4, 6, 7, 8

D) 1, 2, 3, 4, 5

10. Qoraqalpoqlarning qaysi dostonida Amir Temur va To'xtamish faoliyati bilan bog'liq voqealar bayon etilgan ?

A) "Omongeldi"

B) "Edigey"

C) "Darbadar el"

D) "Qirqqiz"

11. Qoraqalpoqlarning qaysi dostonida qoraqalpoq xalqining ozodlik kurashi, Xorazm xalqining Eron shohi Nodirshohga qarshi kurashi o'z badiiy ifodasini topgan ?

A) "Edigey"

B) "Omongeldi"

C) "Qirqqiz"

D) "Darbadar el"

12. "Qoraqalpoqlar sahrodagi birinchi shoir ham qo'shiqchilardir, shindan keyin qirg'izlar va turkmanlar" so'zlari kimga tegishli ?

A) Berdaq

B) qoraqalpoq yozuvchisi Qaipberganov

C) qozoq ma'rifatparvar olimi Choqon Valixonov

D) D. Karimov

13. "Qirqqiz" dostonida qaysi asr voqealar aks etgan?

A) XVI-XVII asrlar

B) XVII-XIX asrlar

C) XVII-XVIII asrlar

D) XVIII-XIX asrlar

14. "Qirqqiz" dostoni qachon Qurbonboy baxshi Tojiboy o'g'li tilidan yozib olingan ?

A) 1940-1941-yillarda

B) 1941-1942-yillarda

C) 1938-1939-yillarda

D) 1939-1940-yillarda

15. Qoraqalpoqlarning erksevarlik, vatanparvarlik va insonparvarlik g'oyalari bilan sug'orilgan ?

A) "Darbadar el"

B) "Qirqqiz"

C) "Edigey"

D) "Omongeldi"

16. "Qirqqiz" dostonining bosh qahramoni kim ?

A) Sarvinoz

B) O'tbosgan

C) Arslon

D) Guloyim

17. "Qirqqiz" dostonida Guloyimning yorining ismi?

A) Arslon

B) O'tbosgan

C) Uttegin

D) Ernazar

18. "Qirqqiz" dostonida Guloyim kimlarga qarshi kurashadi?

1) Eron shohi Nodirshoh

2) jung'or xoni Surtoyshi

3) qozoq xoni Abulxayrxon

4) Eron shohi Abbas

5) qozoq xoni Tavakkal

A) 4 va 5

B) 1 va 2

C) 3 va 4

D) 2 va 3

19. "Qirqqiz" dostoni qaysi baxshi tilidan yozib olingan ?

A) Berdimurod baxshi

B) Qurbonboy baxshi

C) Kichik Bo'ron

D) Tojiboy baxshi

20. "Qirqqiz" dostonida Guloyim bilan bir safda turib jang qilgan obrazlarni aniqlang

1) Oltinoy 2) O'tbosgan 3) Yorqinoy 4) Olloyoy 5) Arslon 6) Sarvinoz 7) Ernazar

A) 4, 5, 6, 7

B) 1, 2, 5, 6

C) 1, 3, 5, 7

D) 2, 4, 6, 7

30-XVIII-XIX asrlarda qoraqalpoq adabiyoti ravnaqi (32)

Testlar

1. Qaysi asrdan boshlab qoraqalpoq yozma adabiyoti shakllana boshladi ?
A) XIX asr B) XVII asr C) XVIII asr D) XVI asr
2. Kunxo'janing qaysi she'rlarida qoraqalpoq xalqining Xiva xonligi tobeligiga tushib qolgan davrdagi og'ir ahvoli, erksiz turmushi o'z ifodasini topgan?
A) "El bilan", "Boy bolasi", "Mening bolam"
C) "O'roqchilar" va "Tuya ekansan"
B) "O'roqchilar", "Cho'ponlar"
D) "Unutmasman", "Tuya ekansan"
3. Kunxo'ja qaysi she'rlarida hukmron taaqalar kirdikorlarini fosh etadi ?
A) "El bilan", "Boy bolasi", "Mening bolam"
C) "O'roqchilar" va "Tuya ekansan"
B) "Unutmasman", "Tuya ekansan"
D) "O'roqchilar", "Cho'ponlar"
4. Kunxo'ja qaysi she'rlarida Xiva xoni ustidan kuladi ?
A) "El bilan", "Boy bolasi", "Mening bolam"
C) "O'roqchilar" va "Tuya ekansan"
B) "O'roqchilar", "Cho'ponlar"
D) "Unutmasman", "Tuya ekansan"
5. Jiyyen Jirov yashagan yillarini aniqlang
A) 1799-1880-yillar B) 1824-1878-yillar C) 1827-1900-yillar D) 1730-1784-yillar
6. Jiyyen Jirovning qaysi she'rlarida hukmron tabaqalarning kirdikorlarini, xalqqa o'tkazgan jabr-zulmlarini fosh etgan?
A) "Unutmasman", "Tuya ekansan"
C) "El bilan", "Boy bolasi", "Mening bolam"
B) "Hoy, xonimiz, xonimiz", "Xon yonida to'ralar"
D) "O'roqchilar", "Cho'ponlar"
7. Jiyyen Jirovning she'rlarini aniqlang
1) "Hoy yigitlar, yigitlar"
2) "Xayr endi, do'stlar"
3) "Yuragimda ko'p dog'im"
4) "O'roqchilar"
5) "Tuyani ber"
6) "Tuya ekansan"
7) "El bilan"
A) 1, 2, 3, 5 B) 4, 5, 6, 7 C) 1, 3, 5, 7 D) 2, 4, 5, 7
8. Kunxo'janing yashagan yillarini aniqlang
A) 1799-1880-yillar B) 1824-1878-yillar C) 1730-1784-yillar D) 1827-1900-yillar
9. Qoraqalpoqlarning ko'chib yurishlarining guvohi bo'lgan Jiyyen Jirov qanday doston yozgan?
A) "Bo'zatov" B) "Qiz mengesh bilan aytishuv" C) "Omongeldi" D) "Darbadar el"
10. Berdaq yashagan yillarini aniqlang
A) 1827-1900-yillar B) 1824-1878-yillar C) 1799-1880-yillar D) 1730-1784-yillar
11. Ajiniyoz yashagan yillarini aniqlang
A) 1827-1900-yillar B) 1824-1878-yillar C) 1799-1880-yillar D) 1730-1784-yillar
12. Qaysi qoraqalpoq shoirining taxallusi Zevar bo'lgan?
A) Jiyyen Jirov B) Berdaq C) Kunxo'ja D) Ajiniyoz
13. Ajiniyoz dastlab qaysi maktabda ta'lim olgan?
A) Chimboy B) Xo'jayli C) Mang'it D) Mo'ynoq
14. Ajiniyoz qaysi madrasada ta'lim olgan?
A) Qutlug'murod inoq madrasasi B) Muhammad Amin inoq madrasasi C) Olloqulixon madrasasi D) Sherg'ozixon madrasasi
15. Ajiniyozni butun Markaziy Osiyoga tanitgan asarini aniqlang
A) "Darbadar el" B) "Qiz mengesh bilan aytishuv" C) "Omongeldi" D) "Bo'zatov"
16. Ajiniyozning qaysi dostonida qoraqalpoq xalqining boshqa yurtlarga ko'chib ketishga majbur etilganligi katta mahorat bilan tasvirlangan?
A) "Darbadar el" B) "Qiz mengesh bilan aytishuv" C) "Omongeldi" D) "Bo'zatov"
17. Ajiniyozning she'rlarini aniqlang
A) "Kerak", "Bo'ladi", "Yaxshi" "Yigitlar"
C) "O'g'limga", "Ahmoq bo'lma"
B) "Xalq uchun"
D) "Bo'lgan Emas", "Umrin"
18. Qaysi shoirning ijodi 18-19 yoshlarda do'mbira chertib, she'r aytishdan boshlangan?
A) Jiyyen Jirov B) Berdaq C) Kunxo'ja D) Ajiniyoz
19. Berdaq necha yoshida iste'dodli shoir sifatida xalq orasida tanildi?
A) 20 yosh B) 25 yosh C) 24 yosh D) 23 yosh
20. Berdaqning qaysi she'rlarida mehnatkash xalqning og'ir hayoti o'z aksini topib, Xiva xonlari, amaldorlari zulmiga qarshi xalq noroziligi ifodalangan?
A) "Bo'lgan Emas", "Umrin"
D) "O'g'limga", "Ahmoq bo'lma"
B) "Xalq uchun"
C) "Kerak", "Bo'ladi", "Yaxshi yigitlar"
21. Berdaq qaysi she'rlari orqali yoshlarni vatanni sevishtga, ma'rifat cho'qqilarini egallashga chaqirdi?
A) "Xalq uchun"
C) "O'g'limga", "Ahmoq bo'lma"
B) "Kerak", "Bo'ladi", "Yaxshi yigitlar"
D) "Bo'lgan Emas", "Umrin"
22. Berdaq qaysi she'rlari orqali yoshlarni mehnatkash xalq uchun jonini ayamalikka chaqiradi?
A) "Kerak", "Bo'ladi", "Yaxshi yigitlar"
C) "O'g'limga", "Ahmoq bo'lma"
B) "Xalq uchun"
D) "Bo'lgan Emas", "Umrin"
23. Qaysi javobda Berdaqning tarixiy dostonlari berilmagan.
A) "Ernazarbiy" B) "Bo'zatov" C) "Omongeldi" D) "Avlodlar"
24. Berdaqning qaysi dostonida Buxoro amirligiga qarshi ko'tarilgan (XVIII asr) qo'zg'alon boshlig'i Omongeldi jasoratiga bag'ishlangan?
A) "Omongeldi" B) "Ernazarbiy" C) "Bo'zatov" D) "Avlodlar"
25. Berdaqning qaysi dostonida Xiva xonligi zulmiga qarshi ko'tarilgan isyon qaysi dostonida tasvirlangan?
A) "Ernazarbiy" B) "Bo'zatov" C) "Avlodlar" D) "Omongeldi"

26. 1998-yilda qaysi qoraqalpoq shoiri tavalludining 170 yilligi qachon nishonlandi?
A) Berdaq B) Kunxo'ja C) Jiyen Jirov D) Ajiniyoz
27. Qaysi shahar xiyobonlaridan biriga Berdaq nomi berildi?
A) Samarqand B) Nukus C) Buxoro D) Toshkent
28. Berdaqning tug'ilib o'sgan joyini aniqlang
A) Mo'ynoq B) Xo'jayli C) Nukus D) Bo'zatov
29. Qaysi shaharda Berdaq va Ajiniyozga haykal qo'yildi?
A) Buxoro B) Nukus C) Toshkent D) Samarqand
30. Berdaqqa qayerda byust o'rnatildi?
A) Mo'ynoq B) Nukus C) Bo'zatov D) Xo'jayli
31. 1999-yilda qaysi qoraqalpoq shoiri tavalludining 175 yilligi qachon nishonlandi?
A) Jiyen Jirov B) Kunxo'ja C) Ajiniyoz D) Berdaq
32. Berdaq portretini chizgan rassomni aniqlang
A) Qayender Berdimuradov B) Chingiz Axmarov C) O'rol Tansiqboyev D) Qoraxon

31-Qo'qon xonligining tashkil topishi (51)

Testlar

1. Buxoro xonligi qachon ichki kurashlar oqibatida zaiflashdi?

- A) XVIII asr boshlari B) XVIII asr oxiri C) XIX asr oxiri D) XIX asr boshlari

2. Buxoro xonligi zaiflashgacha qaysi xalqlar Farg'ona vodiysiga bostirib kira boshladi?

- A) qozoqlar B) qirg'izlar C) qalmoqlar D) jung'orlar

3. Far'onada dastlab kimlar o'z mulklarini Buxoro xonligidan mustaqil deb e'lon qildilar?

- A) Chodak xo'jalar jamoasi B) qozoqlar yetakchisi Tavavkkal C) qipchoqlar yetakchisi Musulmonqul
D) minglar yetakchisi Shohruhbiy

4. Shohruhbiy hukmronlik yillarini aniqlang

- A) 1710-1721 B) 1751-1762 C) 1721-1733 D) 1733-1750

5. Shohruhbiy qaysi qabiladan edi?

- A) yuz B) qo'ng'iroq C) ming D) mang'it

6. Qo'qon xonligining Shohruhbiy davridagi poytaxtini aniqlang

- A) Qo'qon B) Tepaqo'rg'on C) Andijon D) Marg'ilon

7. Qaysi yilda minglar chodaklik din peshvolari hokimiyatini ag'darib, hokimiyatni o'z qo'llariga oldilar?

- A) 1712-yil B) 1709-yil C) 1711-yil D) 1710-yil

8. Qo'qon xonligiga qachon asos solingan?

- A) 1712-yil B) 1710-yil C) 1709-yil D) 1711-yil

9. Abdurahimbiy hukmronlik yillarini aniqlang

- A) 1751-1762 B) 1721-1733 C) 1733-1750 D) 1710-1721

10. Abdurahimbiy davrida Qo'qon xonligiga qaysi hududlar qo'shib olindi?

- A) Xo'jand, O'ratepa B) Xo'jand C) Shaxrisabz D) O'sh va Namangan

11. Abdurahimbiy qaysi hududga qo'shin tortib bordi va uning hokimi bilan Qo'qonga tobelik haqida bitim tuzishga erishadi?

- A) O'sh va Namangan B) Xo'jand C) Xo'jand, O'ratepa D) Shaxrisabz

12. Abdurahimbiy qayerga qaytib kelgacha, qattiq betob bo'lib, vafot etadi?

- A) Shaxrisabz B) Xo'jand C) Xo'jand, O'ratepa D) O'sh va Namangan

13. Abdulkarimbiy hukmronlik yillarini aniqlang

- A) 1751-1762 B) 1733-1750 C) 1721-1733 D) 1710-1721

14. Hozirgi Qo'qon shahrining asoschisi kim?

- A) Shohruhbiy B) Erdona C) Abdurahimbiy D) Abdulkarimbiy

15. Hozirgi Qo'qon shahriga qayerda asos solingan?

- A) Eskiqo'rg'on qal'asi yaqinida B) Eskishahar yaqinida C) Tepaqo'rg'on qal'asi yaqinida
D) Sirdaryo bo'yida

16. Far'onada dastlab o'z mulklarini Buxoro xonligidan mustaqil deb e'lon qilgan Chodak xo'jalar jamoasi qayerda yashagan?

- A) Namangan yaqinida B) Chust yaqinida C) O'sh yaqinida D) Marg'ilon yaqinida

17. Qaysi Qo'qon xoni poytaxtni Tepaqo'rg'on dan Qo'qon shahriga ko'chirgan?

- A) Erdona B) Shohruhbiy C) Abdurahimbiy D) Abdulkarimbiy

18. Samarqand va Jizzaxni egallagan Qo'qon xonini ko'rsating

- A) Erdona B) Abdurahimbiy C) Shohruhbiy D) Abdulkarimbiy

19. Qo'qon shahrini baland devor bilan o'ratgan hukmdorni ko'rsating

- A) Abdulkarimbiy B) Shohruhbiy C) Erdona D) Abdurahimbiy

20. Erdona hukmronlik yillarini aiqlang.

- A) 1710-1721 B) 1751-1762 C) 1733-1750 D) 1721-1733

21. Erdona qaysi hududlarni Qo'qon xonligiga bo'ysundirdi?

- A) Chust va Namangan B) O'sh va Namangan C) Xo'jand, O'ratepa D) O'sh va O'zgan

22. Qo'qon xonligi qaysi hukmdor davrida g'arbda Buxoro xonligi, sharqda Xitoy bilan tengma teng kurash olib borgan davlatga aylandi?

- A) Erdona B) Abdulkarimbiy C) Shohruhbiy D) Abdurahimbiy

23. Norbo'tabiy hukmronlik yillarini aniqlang

- A) 1751-1762 B) 1721-1733 C) 1733-1750 D) 1763-1798

24. Norbo'tabiy qaysi hududlar hokimlarining isyonini bostirdi?

- A) Xo'jand, O'ratepa B) O'sh va Namangan C) Chust va Namangan D) O'sh va O'zgan

25. Norbo'tabiy qaysi hududni qayta bo'ysundirdi?

- A) Shaxrisabz B) O'sh C) Xo'jand D) O'ratepa

26. Norbo'tabiy kimning nabirasi edi?

- A) Abdulkarimbiy B) Abdurahimbiy C) Erdona D) Shohruhbiy

27. Qaysi hukmdor davrida Qo'qon xonligida ekinlardan mo'l hosil olinib, bozorlarda narx-navo arzonlashgan. Mamlakatning har tomonlama qudrati o'sgan?

- A) Erdona B) Abdulkarimbiy C) Abdurahimbiy D) Norbo'tabiy

28. Olimbek hukmronlik yillarini aniqlang

- A) 1751-1762 B) 1733-1750 C) 1798-1810 D) 1763-1798

29. Olimbek qaysi hududlarni Qo'qon xonligiga bo'ysundirdi?

- 1) Ohangaron 2) O'sh 3) Toshkent 4) Namangan 5) Chimkent 6) Shaxrisabz 7) Sayram 8) Chust 9) Turkiston
A) 2, 4, 6, 8, 9 B) 5, 6, 7, 8, 9 C) 1, 3, 5, 7, 9 D) 1, 2, 3, 4, 5

30. Qaysi hukmdor davrida Oqmasjid qal'asi qurildi?

- A) Erdona B) Olimxon C) Abdulkarimbiy D) Norbo'tabiy

31. Qo'qon xonligi va Rossiya savdo yo'li qaysi hukmdor davrida ochilgan?

- A) Abdulkarimbiy B) Norbo'tabiy C) Erdona D) Olimxon

32. Qo'qon xonligining Orenburgga boradigan savdo yo'llari tutashgan joyda joylashgan qal'asini ko'rsating

- A) Avliyoota B) Qamishqo'rg'on C) Julek D) Oqmasjid

33. Qo'qon hukmdorlaridan qaysi biri o'ziga "xon" rutbasini oldi va endi davlat rasman Qo'qon xonligi deb atala boshladi?
A) Abdulkarimbiy B) Erdona C) Norbo'tabiy D) Olimxon
34. Qo'qon qachon rasman xonlikka aylandi?
A) 1807-yil B) 1804-yil C) 1805-yil D) 1806-yil
35. Olimxonning qaysi siyosati ayrim qabila boshliqlari orasida keskin norozilik tug'dirdi?
A) qabila boshliqlarining ustidan muntazam nazorat o'rnatishi B) Olimxonning har bir qabilalarga soliqlarni keskin oshirishi
C) qabila boshliqlarini imtiyozlaridan mahrum etishi D) markazlashgan davlat tuzishga intilishi
36. Qo'qon xonligi davlat tuzumiga ko'ra qanday davlat edi?
A) qabilalar ittifoqiga asoslangan boshqaruv tuzumi B) konfederativ ittifoq
C) cheklangan monarxiya D) mutlaq monarxiya
37. Qaysi asarda Qo'qon xonligi mansablariga ta'rif berilgan?
A) "Tarixi jadidai Toshkand" B) "Tavorixi manzuma" C) "Tazkirat at-shuaro" D) "Tarixi Turkiston"
38. Qo'qon xonligida xondan keyin qaysi mansab turgan?
A) hudoychi B) mingboshi C) parvonachi D) qo'shbegi
39. Qaysi mansab o'z vakolati jihatidan qo'shbegiga teng bo'lgan?
A) hudoychi B) parvonachi C) mingboshi D) qo'shbegi
40. Qo'qon xonligida xonning birinchi maslahatchisini aniqlang
A) hudoychi B) mingboshi C) qo'shbegi D) parvonachi
41. Toshkent shahri boshqaruvi ham Qo'qon xonligida qaysi mansab egasi qo'lida bo'lgan?
A) mingboshi B) hudoychi C) parvonachi D) qo'shbegi
42. Qo'qon xonligida qaysi mansab egasi katta shaharlardan biriga hokim ham etib tayinlangan?
A) qo'shbegi B) hudoychi C) mingboshi D) parvonachi
43. Mulla Olim Mahdumxo'ja Toshkandiyning "Tarixi Turkiston" asari qachon va qayerda nashr etilgan?
A) 1915-yil Toshkent B) 1914-yil Qo'qon C) 1917-yil Samarqand D) 1915-yil Buxoro
44. Qo'qon xonligida bora-bora qaysi mansab birinchi o'ringa chiqqan?
A) mingboshi B) qo'shbegi C) hudoychi D) parvonachi
45. Qo'qon xonligida qaysi amaldor xon nomiga yozilgan arizalarni qabul qilish bilan shug'ullangan?
A) hudoychi B) parvonachi C) mingboshi D) qo'shbegi
46. "Tarixi Turkiston" asarining muallifi kim?
A) Dilshodi Barno B) Fazliy Namangoniy C) Mulla Ali Qori Qunduziy
D) Mulla Olim Mahdumxo'ja Toshkandiy
47. Qo'qon xonligi ma'muriy hududiy jihatdan qancha viloyatga bo'lingan?
A) 10 ta B) 15 ta C) 20 ta D) 14 ta
48. Qo'qon xonligida qaysi hukmdor davrida harbiy islohot o'tkazilgan?
A) Umarxon B) Olimxon C) SherAlixon D) Muhammad Alixon
49. Qo'qon xoni Olimxon davrida o'tkazilgan harbiy islohotga ko'ra qanday atalgan muntazam armiya ham tuzilgan?
A) keshiklar B) no'yonlar C) bosqoqlar D) botirlar
50. Olimxon har bir botirga oyiga qancha maosh tayinlagan?
A) 50 tanga B) ikkita qo'y C) 3 so'm D) 30 tanga
51. Qo'qon xonligida xonning shaxsiy daromadi hisob kitobini olib boruvchi amaldorni aniqlang.
A) xudoychi B) sarkor C) mehtar D) daftardor

32-XVIII asrning ikkinchi yarmi XIX asr boshlarida Toshkent (45)

Testlar

1. O'ziga "Hazrati Eshon" degan unvon bergan hukmdorni aniqlang
A) Nasrulloxon B) Olimxon C) Ibrohimbiy D) Yunusxo'ja
2. Qachon to'rt hokimlik tugatilib, Toshkent hokimligi vujudga keldi?
A) 1785-yil B) 1787-yil C) 1782-yil D) 1784-yil
3. Toshkent hokimi Yunusxo'janing davlat mahkamasini aniqlang
A) Saroy B) O'rda C) Qo'rg'on D) Kengash
4. Toshkent hokimi Yunusxo'janing O'rdasida kimlardan iborat?
1)xon qarorgohi 2)devonxona 3)qamoqxona 4)zarbxona 5)mahkama
A) 1, 3, 5 B) 2, 4, 5 C) 1, 2, 4 D) 3, 4, 5
5. Chimkent, Sayram qachon Toshkentga qo'shib olindi?
A) 1799-yil B) 1795-yil C) 1787-yil D) 1796-yil
6. 1799-yil Toshkent hokimligiga qo'shib olingan hududlarni aniqlang
1) Turkiston va uning atroflaridan Chu daryosigacha 2) Qorako'l mavzei 3) Qurama mavzei 4) Turkiston 5) Sayram
A) 3 va 4 B) 4 va 5 C) 2 va 3 D) 1 va 2
7. Toshkent hokimi Yunusxo'ja kimlardan o'ziga tayanch yaratdi?
A) tojiklar B) qipchoqlar C) qozoq sultonlari D) jung'orlar
8. Toshkent hokimi Yunusxo'ja qaysi qozoq sultoni bilan yaqin aloqada bo'lgan?
A) Musulmonqul B) Eshim Sulton C) Tavakkal D) Bukey Sulton
9. Toshkent hokimi Yunusxo'ja qo'shinida asosiy kuchni kimlar tashkil etgan?
A) qipchoqlar B) Katta juz qabilalari C) O'rta juz qabilalari D) Kichik juz qabilalari
10. Toshkent hokimi Yunusxo'ja qaysi qabilalarni boshqarishni o'zlariga topshirdi?
A) qipchoqlar B) Katta qozoq juzi C) Kichik qozoq juzi D) O'rta qozoq juzi
11. Qo'qon va Buxoro xonliklarini, Orenburg va Sibir bilan bog'laydigan karvon yo'llari qaysi hududlardan o'tgan?
1)Turkiston 2)Chimkent 3)Sayram 4)O'sh 5)Namangan 6)Shaxrisabz
A) 2, 4, 6 B) 1, 2, 3 C) 1, 3, 5 D) 4, 5, 6
12. Qaysi sabab Toshkentga Qo'qon va Buxoroning munosabatlarining keskinlashuviga olib keldi?
A) Toshkentning Qo'qon va Buxoroga qarshi Xitoy bilan ittifoq tuzishi
B) Toshkentning Markaziy Osiyo bilan Rossiyaning savdo munosabatlarida yetakchilikni qo'lga olishga intilishi
C) Toshkentning Buxoro hududlariga uyushtirgan hujumi
D) Toshkentning Qo'qon hududlariga uyushtirgan hujumi
13. Yunusxo'ja qachon vafot etgan?
A) 1809-yil B) 1803-yil C) 1802-yil D) 1801-yil
14. Farg'ona vodiysini Rossiya bilan bog'lovchi asosiy savdo yo'li qaysi hudud orqali o'tgan?
A) Qo'qon B) Farg'ona C) Buxoro D) Toshkent
15. Olimxon qachon Toshkentni bo'ysundirish harakati uchun harakat boshadi?
A) 1800-yil B) 1798-yil C) 1796-yil D) 1799-yil
16. Toshkent hokimi Yunusxo'ja 1799-yil Olimxonga qayerda zarba berdi?
A) Sirdaryo bo'yidagi Qurama mavzei B) Chirchiq daryosi bo'yidagi Qurama mavzei
C) Chirchiq daryosi bo'yidagi Qorasuv mavzei D) Amudaryo bo'yidagi Qorasuv mavzei
17. Toshkent hokimi Yunusxo'ja Olimxonga zarba berib, qayerni Toshkentga qo'shib oldi?
A) Farg'ona B) Turkiston C) Qorasuv mavzei D) Qurama mavzei
18. XIX asrda Toshkentning devorining uzunligini aniqlang.
A) 20 chaqirim B) 18 chaqirim C) 16 chaqirim D) 14 chaqirim
19. XIX asrda Toshkentda qancha xonadon istiqomat qilgan?
A) 16 ming xonadon B) 20 ming xonadon C) 14 ming xonadon D) 10 ming xonadon
20. XIX asrda Toshkent aholisi qaysi hududlar bilan savdo qilgan?
1)Rossiya 2)Qashqar 3)Xitoy 4)Buxoro 5)Xiva 6)Afg'oniston
A) 1, 2, 3 B) 4, 5, 6 C) 2, 4, 6 D) 1, 3, 5
21. XIX asrda Toshkentda qanday pullar muomalada bo'lgan?
A) rupiya va so'm B) dirham va tanga C) rupiya va tanga D) tanga va rubl
22. XIX asrda Toshkentda besh tanga necha rupiyaga teng bo'lgan?
A) 4 rupiya B) 3 rupiya C) 5 rupiya D) 1 rupiya
23. Toshkentda shahar nazorati va soliq yig'ish kimning qo'lida edi?
A) Boshchixoja B) qozi va devonbegi C) karvonboshi D) rais
24. Toshkent shahri savdosi ustidan kimlar nazorat qilgan?
A) rais B) karvonboshi C) qozi va devonbegi D) Boshchixoja
25. Toshkentda shariat qonun-qoidalari va bozordagi narx-navo, o'lchovlar ustidan kim nazorat qilgan?
A) rais B) karvonboshi C) Boshchixoja D) qozi va devonbegi
26. Qaysi asrlarda Toshkent va Rossiya o'rtasida savdo munosabatlari rivojlandi?
A) XVII-XIX asrlar B) XVII-XVIII asrlar C) XVI-XVII asrlar D) XVIII-XIX asr
27. Toshkentlik savdogarlar 1786-yil qaysi yarmarkaga borishgan ?
A) Irbit B) Troitsk C) Petropavlovsk D) Semipalatinsk
28. Troitskdan Toshkentga qachon 27773 so'mlik rus va chet el mollari keltirilgan ?
A) 1786-yil B) 1787-yil C) 1796-yil D) 1795-yil
29. Troitskdan Toshkentga qanday mollar kelgan ?
1)rus va nemis movuti 2)qizil charm 3)surplar 4)marvaridlar 5)gazmol 6)mis 7)cherkas pichog'i 8)baxmal
A) 1, 3, 5, 7, 8 B) 1)1, 2, 5, 6, 8 C) 1, 2, 3, 4, 5 D) 4, 5, 6, 7, 8
30. 24 kishidan iborat Toshkent savdo karvoni 1795-yil qayerga borgan ?
A) Petropavlovsk B) Semipalatinsk C) Troitsk D) Irbit

31. Yunusxo'ja vafotidan so'ng Toshkentga kim hokim bo'ldi?
 A) Sultonxo'ja B) Azizbek C) Raxmonqulixoji D) Boshchixo'ja
32. Toshkent qachon Qo'qon xonligiga qo'shib olindi?
 A) 1809-yil B) 1803-yil C) 1802-yil D) 1801-yil
33. Sibir ma'muriyati 1794-yil kimlar rahbarligida Toshkentga javob elchiligini jo'natdi ?
 A) Beneveni va Burnashev B) A.Jenkinson va Muravyov C) Beznosikov va Beneveni D) Beznosikov va Burnashev
34. Beznosikov va Burnashev toshkentga kelolmay qayerdan qaytishga majbur bo'lishgan ?
 A) Buxoro B) Farg'ona C) Samarqand D) Chimkent
35. Toshkentlik savdogarlar qachon Irbit yarmarkaga borishgan ?
 A) 1786-yil B) 1787-yil C) 1796-yil D) 1795-yil
36. Sibir ma'muriyatining ikkinchi bor yuborgan elchilari qachon Toshkentga yetib keldi ?
 A) 1796-yil B) 1803-yil C) 1792-yil D) 1795-yil
37. Qachon Muhammadxo'ja va Azizxo'ja boshchiligidagi savdo karvoni Sibirga jo'nadi ?
 A) 1796-yil B) 1792-yil C) 1795-yil D) 1803-yil
38. Sibir ma'muriyati qachon ilk marta Beznosikov va Burnashev rahbarligida Toshkentga javob elchiligini jo'natdi ?
 A) 1795-yil B) 1796-yil C) 1794-yil D) 1792-yil
39. Toshkentga kelayotgan Sibir elchilarini kim kuzatib keldi?
 A) Bukey sultonning o'g'li B) Eshim Sulton C) barcha javoblar to'g'ri D) Qorakesak bo'lisi sultoni
40. Toshkent elchilari qaysi yilda Rossiya imperatori huzurida bo'lishdi?
 A) 1795-yil B) 1796-yil C) 1803-yil D) 1792-yil
41. Qo'qon va Toshkent 1800-yilgi jang qayerda bo'lib o'tgan?
 A) Farg'ona B) Turkiston C) Qorasuv mavzei D) G'urumsaroy
42. Qurama mavzei qayerda joylashgan?
 A) Amudaryo sohillarida B) Chirchiq daryosi bo'yida C) Sirdaryoning o'ng sohilida D) Sirdaryo bo'yida
43. G'urumsaroy qayerda joylashgan?
 A) Chirchiq daryosi bo'yida B) Amudaryo sohillarida C) Sirdaryoning o'ng sohilida D) Sirdaryo bo'yida
44. G'urumsaroy hozirgi qaysi hududga qaraydi?
 A) Namangan B) O'sh C) Andijon D) Farg'ona
45. Qachon savdogar Rahmatulla karvonboshi boshchiligidagi Toshkent savdogarlari Petropavlovskka qatnab turgan ?
 A) XVIII asr 70-yillari B) XVIII asr 80-yillari C) XVIII asr 90-yillari D) XVIII asr 60-yillari

33-XIX asr boshlarida Qo'qon xonligining ijtimoiy-siyosiy hayoti (37)

Testlar

1. Qaysi Qo'qon xoni diniy unvon "eshon"ni bekor qilgan?
A) Norbo'tabiy B) Muhammad Alixon C) Olimxon D) Umarxon
2. Qachon Qo'qon xoni Olimxon Toshkentda o'ldi degan mish-mish tarqalgan?
A) 1810-yil B) 1811-yil C) 1809-yil D) 1808-yil
3. Fitnachilar tomonidan otib o'ldirilgan Qo'qon xonini aniqlang
A) Umarxon B) Norbo'tabiy C) Olimxon D) Muhammad Alixon
4. Qo'qon xoni Umarxon hukmronlik yillarini aniqlang
A) 1798-1810-yillar B) 1822-1842-yillar C) 1842-1845-yillar D) 1810-1822-yillar
5. Qo'qon xoni Umarxon akasi Olimxon hukmronligi davrida qaysi hududning hokimi edi?
A) Isfara B) Farg'ona C) Andijon D) Marg'ilon
6. Qaysi tarixchi Umarxon hukmronligi davrini eng yaxshi podsholik davrlaridan biri sifatida tavsiflagan?
A) Mirzo Isfarangiy B) Muhammad Hakim C) Dilshodi Barno D) Qori Qunduziy
7. Mohlaroyim kimning qizi?
A) Andijon hokimi Rahmonqulibiy B) qipchoqlar yetakchisi Musulmonqul
C) Toshkent hokimi Yunusxo'ja D) Isfara hokimi Murodxon
8. Qo'qon xoni Umarxon davrida qaysi hududlar uchun kurashlar oqibatida Buxoro amirligi bilan aloqalar uzilib qoldi?
A) Jizzax va O'ratepa B) Qorategin va Darboz, Ko'lob C) Urgut va Miyonqol D) Shosh va Usturshona
9. Qaysi Qo'qon xoni kambag'alarga va qalandalarga yer maydonlari hamda chorva mollari berib, ularni mehnatga jalb qiladi?
A) Norbo'tabiy B) Umarxon C) Olimxon D) Muhammad Alixon
10. Qaysi Qo'qon xoni davrida qo'shinlarning qozoq va qirg'iz elatlariga yurishlari ancha muvaffaqiyatliroq kechdi?
A) Umarxon B) Muhammad Alixon C) Norbo'tabiy D) Olimxon
11. Qaysi Qo'qon xoni ayrim diniy arboblarni imtihon qiladi va yolg'onchiligi fosh qilinganlarni jazolaydi?
A) Norbo'tabiy B) Olimxon C) Umarxon D) Muhammad Alixon
12. Qaysi Qo'qon xoni davrida Katta va Kichik juz o'ralarini o'z ichiga oluvchi keng hududlar Qo'qon xonligiga bo'ysundirildi?
A) Norbo'tabiy B) Olimxon C) Muhammad Alixon D) Umarxon
13. Qo'qon xoni Umarxon davrida Sirdaryo bo'yida qanday harbiy istehkomlar qurildi?
1) Yangiqo'rg'on 2) Julek 3) Qamishqo'rg'on 4) Oqmasjid 5) Qo'shqo'rg'on
A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 1, 2, 3 C) 1, 2, 3, 4 D) 1 va 3, 4
14. Qo'qon xonligi hududi kimning hukmronligi davrida ancha kengaydi?
A) Norbo'tabiy B) Umarxon C) Muhammad Alixon D) Olimxon
15. Umarxon ko'plab harbiy istehkomlarni qurib, qaysi viloyatni o'z ichiga oldi?
A) Chimkent B) Farg'ona C) Turkiston D) Toshkent
16. Qo'qon xoni Muhammad Alixon hukmronligi yillarini aniqlang
A) 1842-1845-yillar B) 1798-1810-yillar C) 1810-1822-yillar D) 1822-1842-yillar
17. Muhammad Alixon davrida Qo'qon qo'shinlari tojiklar yashaydigan qayerlarga yurish qilib, bu yerlarni egallaydilar?
A) Qorategin va Darboz, Ko'lob B) Urgut va Miyonqol C) Jizzax va O'ratepa D) Shosh va Usturshona
18. Qaysi Qo'qon xoni davrida xon hokimiyati bilan mahalliy zodagonlar o'rtasida mustahkamlangan aloqa buzila boshladi?
A) Norbo'tabiy B) Olimxon C) Muhammad Alixon D) Umarxon
19. Ruhoniylar qaysi Qo'qon xonini turli axloqsizlik va shariatga qarshi jinoyatlarda ayblab, unga qarshi ochiq targ'ibot olib borishdi?
A) Norbo'tabiy B) Olimxon C) Umarxon D) Muhammad Alixon
20. Amir Nasrullo qachon Qo'qon xonligiga yurish qilib, MadAlixon va Nodirabegimni qatl etdi?
A) 1841-yil B) 1840-yil C) 1843-yil D) 1842-yil
21. Amir Nasrulloning Qo'qondagi noibini aniqlang
A) Ibrohim dodhoh B) Olloyor devonbegi C) Matmurod devonbegi D) Qurbonjon dodhoh
22. Qo'qon xonligida 1842-yildagi Buxoro amirligiga qarshi qo'zg'olonning sababini aniqlang.
A) Ibrohim dodhohning aholini hashar ishlariga jalb qilishi B) Buxoro amirligining aholiga o'tkazgan zulmi
C) Ibrohim dodhohning avval undirib kelingan soliqlarga qo'shimcha ravishda Buxoro amirligining ham soliqlarini joriy qilishi bilan
D) Buxoro amirligi tomonidan Qo'qonda uyushtirgan hunrezligi
23. 1842-yilda Qo'qon xonligi Farg'ona vodiysida ko'chib yurgan qaysi xalqlardan yordam olib, Buxoro amirligidan mustaqilligini tiklab oldilar?
A) qozoqlar B) qipchoqlar C) turkmanlar D) jung'orlar
24. Qo'qon xonligi 1842-yilda Buxoro amirligidan mustaqil bo'lgandan keyin kimni xon qilib ko'tardilar?
A) Nasriddin B) Murod C) Xudoyor D) Sherali
25. Qo'qon xonligida Musulmonqul qanday mansabga ko'tarilgan?
A) qo'shbegi B) mingboshi C) xudoychi D) parvonachi
26. Buxoro amiri Nasrullo Qo'qonga ikkinchi marta yurish qilib, 40 kun qamaldan so'ng ham bosib olib bilmay Buxoroga qaytadi. Bunga sabab nima?
A) otlarga o'lat tegib, askarlar orasida sarosimaning boshlanishi
B) sovuq yaqinlashib qolishi va oziq-ovqat, yem-xashak zaxiralarning yetishmasligi
C) mahalliy aholining mardonovor mudofaa janglari
D) Xiva xoni Olloqulixonning Buxoro amirligiga qilgan hujumi
27. Qo'qon xonligida soliqlarning haddan tashqari og'irligidan norozi bo'lib qachon va qayerda qo'zg'olon ko'tarildi va buni Musulmonqul bostirdi?
A) 1845-yil Chust B) 1845-yil Marg'ilon C) 1845-yil Namangan D) 1845-yil O'sh
28. Musulmonqul SherAlixonni taxtdan tushirib, kimni Qo'qon taxtiga chiqardi?
A) Xudoyorxon B) Murodxon C) Isfara hokimi D) Musulmonqul
29. Qo'qon xoni Murodxon kimning o'g'li?
A) Hojibek B) Olimxon C) Umarxon D) Norbo'tabiy

30. Qo'qon xoni SherAlixon kimning o'g'li?
 A) Olimxon B) Umarxon C) Hojibek D) Norbo'tabiy
31. Musulmonqul o'z qo'shini bilan qayerga kelib, o'z qizini 13 yoshli Xudoyorxonga nikohlab beradi?
 A) O'sh B) Marg'ilon C) Isfara D) Namangan
32. Xudoyorxon Qo'qon xoni bo'lmasdan oldin qayerning hokimi edi?
 A) Marg'ilon B) Isfara C) Namangan D) O'sh
33. Musulmonqul kimni taxtdan tushirib, o'z kuyovi Xudoyorxonni Qo'qon xonligi taxtiga o'tqazadi?
 A) Murodxon B) Umarxon C) SherAlixon D) Muhammad Alixon
34. Xudoyorxon kimning o'g'li?
 A) Umarxon B) SherAlixon C) Murodxon D) Muhammad Alixon
35. Musulmonqul qaysi rus qo'mandonligi vakili bilan uchrashgan?
 A) Veryovkin-Roxalskiy B) Chernyayev-Veryovkin C) Velyaminov-Zernov D) Skobelev-Kaufman
36. Xudoyorxon qachon qipchoqlar qirg'inini uyushtiradi?
 A) 1851-yil 9-oktyabr B) 1852-yil 9-sentyabr C) 1851-yil 9-sentyabr D) 1852-yil 9-oktyabr
37. Xudoyorxon qayerdan chaqirilgan qo'shin bilan qipchoqlar qirg'inini uyushtiradi?
 A) Isfara B) Chimkent C) Toshkent D) Qo'qon

34-Qo'qon xonligida iqtisodiy hayot (17)

Testlar

1. Qaysi xonlikda aholi sun'iy sug'orish mahoratini mukammal egallagan edi?
A) Toshkent bekligi B) Buxoro amirligi C) Qo'qon xonligi D) Xiva xonligi
2. Rossiya qaysi mahsulotga bojni ham bekor qilgan edi?
A) paxta B) g'alla C) oltin D) ipak
3. Qo'qon xonligida yer egalari .....
A) yerdan tushadigan daromadga va shu yerda qurilgan imoratlarga emas, shu yerning o'ziga egalik qilishgan
B) yerga emas, shu yerdan tushadigan daromadga va shu yerda qurilgan imoratlarga egalik qilishgan
C) yerini avloddan avlodga meros qilib o'tkazishgan va yerga to'la egalik qilishgan
D) yer va uning ustidagi hosil, qurilgan binolarga egalik qilishgan
4. Qo'qon xonligida xususiy mulk yerlari qancha sotixgacha borgan?
A) 30 sotixdan 60 sotixgacha B) 30 sotixdan 70 sotixgacha C) 30 sotixdan 50 sotixgacha
D) 20 sotixdan 60 sotixgacha
5. Qo'qon xonligida xon yerida majburan ishlashga safarbar etilganlar qanday nomlanadi?
A) chorikorlar B) mardikorlar C) yarimchilar D) korandalar
6. Qo'qon xonligida hosilning 1/4 qismi uchun yollanib ishlovchi yersiz dehqonlar qanday nomlangan?
A) korandalar B) yarimchilar C) mardikorlar D) chorikorlar
7. Qo'qon xonligida hosilning yarmi uchun yollanib ishlovchi yersiz dehqonlar qanday nomlangan?
A) mardikorlar B) yarimchilar C) chorikorlar D) korandalar
8. Qo'qon xonligida yer solig'i bo'lgan xiroj qancha miqdorda olingan?
A) 1/3-1/6 qismi B) 1/2-1/5 qismi C) 1/3-1/5 qismi D) 1/2-1/4 qismi
9. Qo'qon xonligida zakotning qanday turlari mavjud edi?
1) "qo'ra boshi" 2) "xiroj" 3) "qopchur" 4) "yig'im soliq" 5) "tutun haqi" 6) "uloq tutuv"
A) 1, 2, 3 B) 4, 5, 6 C) 2, 4, 6 D) 1, 4, 5
10. Qo'qon xonligida bahor kelganda yangi o'tloqlarga ko'chishdan oldin xonadon boshiga bittadan qo'y bilan olinadigan soliq (zakot) qanday nomlanadi?
A) "targ'u" B) "qo'ra boshi" C) "tutun haqi" D) "yig'im soliq"
11. Qo'qon xonligida zakot to'lamaydigan boylar va ularning qarindoshlarining bekka beradigan 9 buyumdan iborat in'omlari yig'imi qanday nomlanadi?
A) "tutun haqi" B) "targ'u" C) "yig'im soliq" D) "qo'ra boshi"
12. Qo'qon xonligida ko'chmanchi chorvadorlardan moli boshiga va qo'rasiga qarab olinadigan, qishda mollar qo'ralarida turganida yig'ib olinadigan soliq qanday nomlanadi?
A) "tutun haqi" B) "yig'im soliq" C) "targ'u" D) "qo'ra boshi"
13. Qo'qon xonligida oltin ma'dani qaysi hududlardan qazib olingan?
1) Kosonsoy (Namangan)
2) Qurama mavzeidan
3) Qoratog' shimolidagi Ko'krev daryosidan
4) Qorasuv mavzeidan
5) Chirchiq daryosi bo'ylari
6) Qoradaryoning yuqori oqimidan
7) Chotqol daryosi yuqori oqimi
A) 4, 5, 6, 7 B) 1, 2, 3, 4 C) 1, 3, 5, 7 D) 2, 4, 6, 7
14. Qo'qon xonligida qayerda qog'oz ishlab chiqarilgan?
A) Darvozai Mansur mahallasida B) Marg'ilon
C) Kavushdo'zlar mahallasida D) Mo'yi muborak darvozasi orqasidagi maqbara yonida
15. Qo'qon xonligida qaysi kunlari bozor bo'lgan?
A) seshanba va payshanba B) shanba va yakshanba C) dushanba va juma D) yakshanba va chorshanba
16. Qashqar bilan savdo qaysi hudud orqali olib borilgan?
A) Yettisuv B) Qo'qon C) Sharqiy Turkiston D) Toshkent
17. Qo'qondan Qashqarga qanday mahsulotlar olib borilgan?
1) temir 2) qizil charm 3) kumush buyumlar 4) baxmal 5) ipak 6) ipdan to'qilgan matolar 7) la'l 8) oltin
A) 1, 2, 5, 6, 8 B) 1, 2, 3, 4, 5 C) 1, 3, 5, 7, 8 D) 2, 4, 6, 7, 8

35-Qo'qon xonligi shaharlari (25)

Testlar

1. Qo'qon shahriga oid ma'lumotlar qaysi asrdan boshlab uchraydi?
A) XII asr B) XI asr C) X asr D) IX asr
2. Qo'qon shahrining yoshi necha yildan ortiq?
A) 1500 yildan B) 800 yildan C) 3000 yildan D) 2000 yildan
3. Qaysi so'z "go'zal", "yoqimli", "xushmanzara", "shamol shahri" degan ma'nolarni anglatadi?
A) Ho'qand B) Qo'qon C) Havoqand D) Ho'qandi latif
4. Qo'qon xonligining qayerida katta kuch bilan Yangi ariq kanali qazilgan?
A) Qo'qon B) Andijon C) Marg'ilon D) Namangan
5. XVIII-XIX asr birinchi yarmida qaysi shahar Markaziy Osiyoning yirik shaharlaridan biriga aylandi?
A) Toshkent B) Samarqand C) Buxoro D) Qo'qon
6. Qo'qon shahriga necha darvozadan kiritilgan?
A) 10 ta B) 12 ta C) 6 ta D) 4 ta
7. Qo'qon shahri nima uchun 12 darvozadan iborat?
A) 12 dahadan iborat bo'lganligi B) 12 ta viloyatdan iborat bo'lganligi C) 12 ta hudud bilan savdo-sotiq qilganligi uchun D) 12 ta tumandan iborat bo'lganligi
8. XIX asr o'rtalaridagi Qo'qon shahridagi madrasalarni aniqlang
1) MadAlixon 2) Safed 3) Norbo'tabek 4) Xoja Qurbonbiy 5) Jome 6) Shermuhammadbiy 7) Hojimoymim
- 8) Qurbonjon dodhoh 9) Xoja dodhoh 10) Mingoyim
A) 5, 6, 7, 8, 9 10 B) 1, 3, 5, 7, 9, 10 C) 2, 4, 6, 8, 9, 10 D) 1, 2, 3, 4, 5, 6
9. Qo'qon xonligida qaysi shahrga bundan 2000 yil avval asos solingan?
A) Andijon B) Axsikant C) Marg'ilon D) Namangan
10. Qaysi O'rta Osiyo xonligida katta shaharlarga xonning o'g'illari yoki yaqin qarindoshlari hokim etib tayinlangan?
A) Xiva xonligi B) Qo'qon xonligi C) Toshkent bekligi D) Buxoro amirligi
11. Qo'qon xonligida qaysi shahar "Buyuk ipak yo'li"da tashkil topgan?
A) Marg'ilon B) Namangan C) Axsikant D) Andijon
12. Qo'qon xonligida qaysi shahar pilla sotiladigan asosiy bozor markazi edi?
A) Namangan B) Axsikant C) Marg'ilon D) Andijon
13. Qo'qon xonligida qaysi shaharning nomi "andi", "adoq" kabi urug' atamallari bilan bog'liq?
A) Axsikant B) Namangan C) Marg'ilon D) Andijon
14. Sulton Murodbek saroyi qaysi shaharda joylashgan?
A) Marg'ilon B) Namangan C) Axsikant D) Andijon
15. Arablar bosqini arafasida Andijon qanday nomlangan?
A) Andaron B) Andigon C) Andukon D) Andajon
16. Qo'qon xonligining siyosiy, madaniy, iqtisodiy va diniy markazi qaysi shahar edi?
A) Qo'qon B) Marg'ilon C) Andijon D) Namangan
17. Qaysi shahar XV asrdan boshlab Farg'ona vodiysining markazi bo'lgan?
A) Marg'ilon B) Andijon C) Qo'qon D) Namangan
18. "Oshlig'i vofir, mevasi faravon, qovun va uzumi yaxshi bo'lur...Movarounnahrda Samarqand va Kesh qo'rg'onidan so'ngra mundin ulug'roq qo'rg'on yo'qtur. Uch darvozasi bor. To'qqiz tarnov suv kirar" ta'riflari qaysi shahar haqida keltirilgan?
A) Andijon B) Qo'qon C) Marg'ilon D) Namangan
19. Andijon necha dahaga bo'lingan?
A) 4 daha B) 6 daha C) 3 daha D) 5 daha
20. Qo'qon xonligida qaysi hududning nomi tuz koni degan ma'noni anglatadi?
A) Marg'ilon B) Axsikant C) Andijon D) Namangan
21. Namangan nomi manbalarda qaysi asrdan boshlab uchraydi?
A) XVIII asr B) XV asr C) XVI asr D) XVII asr
22. Namangan qaysi asrda Qo'qon xonligi hududiga kirgan?
A) XVIII asr B) XV asr C) XVI asr D) XVII asr
23. Qo'qon xonligining Namangan shahrida qachon va katta kuch bilan Yangi ariq kanali qazilgan?
A) 1819-1822-yillar B) 1842-1845-yillar C) 1824-1827-yillar D) 1817-1820-yillar
24. 1842-1845-yillarda qaysi shahar baland devor bilan o'rab olingan?
A) Marg'ilon B) Qo'qon C) Namangan D) Andijon
25. Namangan aholisi qaysi soha bilan shug'ullangan?
A) savdo-sotiq B) dehqonchilik C) chorvachilik D) hunarmandchilik

36-Qo'qon xonligida madaniy hayot (50)

Testlar

1. Qo'qonda necha maktab va madrasa faoliyat yuritgan?

- A) 120 maktab va 40 madrasa B) 90 maktab va 20 madrasa C) 100 maktab va 103 ta madrasa
D) 80 maktab va 10 madrasa

2. Marg'ilonda necha maktab va madrasa faoliyat yuritgan?

- A) 80 maktab va 10 madrasa B) 90 maktab va 20 madrasa C) 120 maktab va 40 madrasa
D) 100 maktab va 103 ta madrasa

3. Qaysi Qo'qon xoni ilm-fanga homiylik qilgan?

- A) Umarxon B) Olimxon C) Norbo'tabiy D) Muhammad Alixon

4. Qachon va qaysi hukmdorning sa'y-harakatlari natijasida Qo'qonda o'ziga xos ilmiy-madaniy muhit vujudga keldi?

- A) XIX asr boshlari-Umarxon B) XIX asr boshlari-Nodira C) XIX asr oxiri-Olimxon
D) XIX asr o'rtalari-Muhammad Alixon

5. Umarxon yashagan yillarini aniqlang

- A) 1786-1822-yillar B) 1810-1842-yillar C) 1788-1822-yillar D) 1787-1822-yillar

6. Umarxonning taxallusini aniqlang

- A) Umariy B) Amiriy C) Xojib D) Ubaydiy

7. Qaysi hukmdor atrofida 70 dan ortiq shoir yig'ilgan?

- A) Umarxon B) Olimxon C) Muhammad Alixon D) Norbo'tabiy

8. Umarxon topshirig'i bilan Fazliy Namangoniy qanday tazkira yozgan?

- A) "Umarnoma" B) "Majmuai shoirin" C) "Majolis un nafa'is" D) "Majmuat ush-shuaro"

9. Amiriy qaysi tillarda she'rlar yozgan?

- A) o'zbek va fors B) fors va turk C) arab va turk D) arab va fors

10. Amiriyning g'azalar devoni 1882-yilda qayerda chop etilgan?

- A) Istanbul B) Isfaxon C) Samarand D) Toshkent

11. Amiriyning g'azalar devoni 1905-yilda qayerda chop etilgan?

- A) Istanbul B) Toshkent C) Isfaxon D) Samarand

12. "Majmuai shoirin" tazkirasini qancha shoirning ijodini o'z ichiga oladi?

- A) 65 ta B) 63 ta C) 62 ta D) 61 ta

13. Maxmurning asl ismini aiqlang

- A) Muhammad Sharif B) Mirzo Abdulqodir C) Maxmud D) Mirobid

14. Maxmur yashagan yillarini aniqlang

- A) XVIII asr oxiri-1844-yil B) 1640-1711-yillar C) 1780-1841-yillar D) 1792-1842-yillar

15. Maxmur qaysi madrasada o'qigan?

- A) Mirarab B) Ko'kaldosh C) Madrasai Mir D) Hojimoym

16. Qaysi qo'qonlik shoir Amir Umarxon qo'shinida sipohilik qilgan?

- A) Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy B) Fazliy Namangoniy
C) Maxmur D) Mushrif Isfarangiy

17. Maxmurning ijodi qancha misra she'rni tashkil qiladi?

- A) 3707 misra B) 7275 misra C) 10 ming misra D) 3717 misra

18. Milliy adabiyotda ijtimoiy hajviyani yuksak pog'onaga ko'targan shoirni aniqlang

- A) Gulxaniy B) Maxmur C) Turdi Farog'iy D) Mashrab

19. "Hapalak" she'rining muallifini aniqlang

- A) Turdi Farog'iy B) Gulxaniy C) Maxmur D) Mashrab

20. Gulxaniyning haqiqiy ismini aniqlang

- A) Maxmud B) Mirobid C) Muhammad Sharif D) Mirzo Abdulqodir

21. Gulxaniy qachon va qayera tug'ilgan?

- A) 1770-yil Tojikistonning Tavildara tumanida B) 1780-yil Andijon
C) 1770-yil Qo'qon D) 1792-yil Qo'qon

22. Gulxaniy muhtojlik oqibatida qayerga kelib mardikorlik qilgan?

- A) Marg'ilon B) Andijon C) Qo'qon D) Namangan

23. Gulxaniy qayerda hammomga o't yoquvchi ya'ni go'lax bo'lib ishlaydi?

- A) Marg'ilon B) Qo'qon C) Namangan D) Andijon

24. O'zbek adabiyotida poeziyaga masalni mustaqil janr sifatida birinchi bo'lib kiritgan ijodkor kim edi?

- A) Gulxaniy B) Turdi Farog'iy C) Maxmur D) Mashrab

25. Gulxaniyning butun sharq adabiyotidagi mashhur asarini aniqlang

- A) "Maxmur" B) "Zarbulmasal" C) "Qushlar munozarasi" D) "Husni dil"

26. Gulxaniyning "Zarbulmasal" asariga quyidagi qaysi masal kirmagan?

- A) "Tuya bilan Bo'taloq" B) "Toshbaqa bilan Chayon" C) "Echki va Bo'taloq" D) "Maymun va Najjor"

27. Jahon Otinning taxallusini aniqlang

- A) Uvaysiy B) Komila C) Nodira D) Maknuna

28. Uvaysiyning yashagan yillarini aniqlang

- A) 1640-1711-yillar B) XVIII asr oxiri-1844-yil C) 1780-1841-yillar D) 1792-1842-yillar

29. Amir Umarxon Marg'ilon hokimi bo'lgan yillarni aniqlang

- A) 1808-1809-yillar B) 1805-1806-yillar C) 1806-1807-yillar D) 1807-1808-yillar

30. Uvaysiyning adabiy mersoini aniqlang.

- A) 269 g'azal, 30 muxammas, 3 doston B) 268 g'azal, 29 muxammas, 3 doston
C) 269 g'azal, 30 muxammas, 4 doston D) 269 g'azal, 29 muxammas, 3 doston

31. Nodiraning yashagan yillarini aniqlang

- A) 1780-1841-yillar B) XVIII asr oxiri-1844-yil C) 1640-1711-yillar D) 1792-1842-yillar

32. Nodira qaysi shaharda tug'ilgan?

- A) Farg'ona B) Marg'ilon C) Andijon D) Qo'qon
33. Nodiraning otasi Rahmonqulibiy qayerning hokimi edi?
A) Farg'ona B) Marg'ilon C) Andijon D) Qo'qon
34. Umarxon qayerga hokim etib tayinlangandan so'ng Nodiraga uylangan?
A) Farg'ona B) Qo'qon C) Andijon D) Marg'ilon
35. Qo'qonda kim yaxshi xattolarga, naqqoshlarga tilla qalam, kumush qalamdon sovg'a qilgan?
A) Nodira B) Uvaysiy C) Gulxaniy D) Umarxon
36. Mohlaroyim qaysi taxallusida 19 g'azaldan iborat devon tuzgan?
A) Komila B) Uvaysiy C) Komila D) Maknuna
37. Mohlaroyim qaysi taxallusida 333 g'azaldan iborat devon tuzgan?
A) Uvaysiy B) Maknuna C) Komila D) Komila
38. Mohlaroyim qaysi taxallusida 180 she'rdan iborat devon tuzgan?
A) Uvaysiy B) Maknuna C) Komila D) Nodira
39. Nodiradan qancha misra lirik adabiy meros qolgan?
A) 10 ming misra B) 7275 misra C) 3717 misra D) 3707 misra
40. Qaysi ijodkrning she'rlarida muhabbat, sadoqat, mehr-vafo, ayni paytda, Sharq xotin-qizlarining dard-alamlari, oh-fig'onlari kuylanadi?
A) Nodira B) Mashrab C) Uvaysiy D) Anbar Otin
41. Nodira kimning g'azalariga muxammaslar yozmagan?
A) Lutfiy B) Fuzuliy C) Navoiy D) Bedil
42. Mashrabning yashagan yillarini aniqlang
A) 1640-1711-yillar B) XVIII asr oxiri-1844-yil C) 1792-1842-yillar D) 1780-1841-yillar
43. Mashrabni qatl qilgan Mahmudbiy otaliq qayerning hokimi edi?
A) Chorjo'y B) Marg'ilon C) Balx D) Miyonqol
44. Mashrab qayerda tug'ilgan?
A) Qo'qon B) Marg'ilon C) Andijon D) Namangan
45. Dinga shak keltirganlikda ayblanib, g'anamlar ig'vosi bilan Mashrab qachon qatl etilgan?
A) 1712-yil B) 1709-yil C) 1711-yil D) 1710-yil
46. Mashrabning necha yoshidan savodi chiqqan?
A) 20 yosh B) 7 yosh C) 15 yosh D) 18 yosh
47. Mashrab necha yoshidan boshlab tasavvuf ilmini egallay boshlaydilar?
A) 20 yosh B) 7 yosh C) 18 yosh D) 15 yosh
48. Mashrab necha yil davomida dunyoning juda ko'p mamlakatlarini kezib chiqqan?
A) 15 yil B) 8 yil C) 20 yil D) 18 yil
49. Kim o'z she'rlarida hukmron tabaqalarning mehnatkash xalqqa o'tkazgan jabr-zulmlarini, ochko'zligini, ba'zi ruhoniylar va eshonlarning avom xalqni do'zax azoblari bilan dahshatga solayotganligini ayovsiz fosh qiladi?
A) Mashrab B) Maxmur C) Turdi Farog'iy D) Gulxaniy
50. Dinga shak keltirganlikda ayblanib, g'anamlar ig'vosi bilan Mashrab kim tomonidan qatl etilgan?
A) Muhammad Hoji otaliq B) Jovshon Qalmoq C) Hakimbiy D) Mahmudbiy Qatag'on

37-Qo'qonda tarixnavislik san'at va me'morchilik (33)

Testlar

1. Qaysi asrlarda Qo'qon xonligida ko'plab tarixiy asarlar yaratilgan?
A) XVI-XVII asrlar B) XVIII-XIX asrlar C) XVI-XVIII asrlar D) XVII-XVIII asrlar
2. Amir Umarxon topshirig'i bilan Fazliy Namangoniy qachon "Umarnoma" dostonini yozgan?
A) 1824 -yil B) 1826-yil C) 1820-yil D) 1822-yil
3. "Umarnoma" dostoni necha baytdan iborat?
A) 4000 bayt B) 3000 bayt C) 2000 bayt D) 5000 bayt
4. Fazliy Namangoniy tazkirasini aniqlang
A) "Majmuat ush-shuaro" B) "Malik-ush shuaro" C) "Majolis un nafois" D) "Majmuai shoiron"
5. "Shohnomayi nusratpayom" asarining muallifi kim?
A) Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon B) Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy
C) Mulla Ali qori Qunduziy D) Mirzo Qalandar Mushrif Isfarangiy
6. Qo'qon xoni Norbo'tabekning nabirasi bo'lgan tarixchini aniqlang
A) Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy B) Mulla Ali qori Qunduziy
C) Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon D) Mirzo Qalandar Mushrif Isfarangiy
7. Amir Umarxon saroyida qoziaskar lavozimida ishlagan tarixchini aniqlang.
A) Mulla Ali qori Qunduziy B) Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon
C) Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy D) Mirzo Qalandar Mushrif Isfarangiy
8. Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon yashagan yillarini aniqlang
A) 1786-1858-yillar B) 1822-1848-yillar C) 1802-1872-yillar D) 1802-1870-yillar
9. Qaysi Qo'qon tarixchisi Muhammad Alixon davrida quvg'inga uchrab Rossiyaga, Sharq mamlakatlariga sayohat qilishga majbur bo'lgan?
A) Mulla Ali qori Qunduziy B) Mirzo Qalandar Mushrif Isfarangiy
C) Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon D) Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy
10. Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon umrining oxirida qayerda yashagan?
A) Miyonqol B) Shaxrisabz C) Balx D) Qo'qon
11. Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon qanday asar yozgan?
A) "Tavorixi manzuma" B) "Umarnoma" C) "Tarixi Shohruhiy" D) "Muntaxab ut-tavorix"
12. Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy yashagan yillarini aniqlang
A) 1802-1870-yillar B) 1822-1848-yillar C) 1786-1858-yillar D) 1802-1872-yillar
13. "Tarixi Shohruhiy" asari kim tomonidan yozilgan?
A) Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy B) Mirzo Qalandar Mushrif Isfarangiy
C) Mulla Ali qori Qunduziy D) Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon
14. Qaysi Qo'qon tarixchisi harbiy lavozimlarda ishlagan?
A) Hakimxon To'ra ubn Sayid Ma'sumxon B) Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy
C) Mulla Ali qori Qunduziy D) Mirzo Qalandar Mushrif Isfarangiy
15. Mulla Niyoz Muhammad Ho'qandiy qaysi yilgacha bo'lgan Qo'qon tarixini ko'pincha o'z ko'zi bilan ko'rgan va bo'lgan voqealarni bayon etgan?
A) XIX asrning 70-yillari B) 1872-yil C) 1874-yil D) 1870-yil
16. "Tarixi jahonmayi" asarining muallifi kim?
A) Dilshodi Barno B) Muhammad Solih C) Junayd Mulla Avaz Muhammad
17. "Tarixi jadidayi Toshkand" asarining muallifi kim?
A) Muhammad Solih B) Junayd Mulla Avaz Muhammad C) Dilshodi Barno D) Mulla Ali qori Qunduziy
18. "Tavorixi manzuma" asarining muallifi kim?
A) Mulla Ali qori Qunduziy B) Junayd Mulla Avaz Muhammad C) Dilshodi Barno D) Muhammad Solih
19. Qo'qonning 1822-1848-yillar tarixi bayon etilgan asarni aniqlang?
A) "Muntaxab ut-tavorix" B) "Tavorixi manzuma" C) "Umarnoma" D) "Tarixi Shohruhiy"
20. "Tarixi muhojiron" asarining muallifi kim?
A) Dilshodi Barno B) Junayd Mulla Avaz Muhammad C) Mulla Ali qori Qunduziy
D) Muhammad Solih
21. "Tarixi Shohruhiy" asari qachon yozilgan?
A) 1870-yil B) 1874-yil C) 1872-yil D) XIX asrning 70-yillari
22. "Inson matonati va muhojirlar tarixi" asarining muallifi kim?
A) Dilshodi Barno B) Junayd Mulla Avaz Muhammad C) Mulla Ali qori Qunduziy
D) Muhammad Solih
23. "Tarixi jadidayi Toshkand" asari Turkistonning qaysi asrlar tarixi haqida qimmatli manba hisoblanadi?
A) XVI-XIX asrlar B) XV-XVIII asrlar C) XVII-XIX asrlar D) XV-XIX asrlar
24. Mulla Ali qori Qunduziy yashagan yillarini aniqlang
A) 1802-1870-yillar B) 1822-1848-yillar C) 1786-1858-yillar D) 1802-1872-yillar
25. Qo'qondagi mashhur xattotlarni aniqlang
1)Rojiy 2)Muhammad Latif 3)Sanoiy 4)Mirzo Dabir 5)Hamadoniy 6)Abulg'oziyo'ja
A) 2, 4, 6 B) 4, 5, 6 C) 1, 3, 5 D) 1, 2, 3
26. Qo'qondagi Madrasayi Mir nomi bilan shuhrat qozongan madrasani aniqlang
A) Norbo'tabiy madrasasi B) Ko'kaldosh madrasasi C) Mirarab madrasasi D) Mingoyim madrasasi
27. Umarxon Turkiston va uning atroflarini-Orolbo'yidan Yettisuvgacha egallab qanday qal'alarni bunyod ettirdi?
1)Oqmachit 2)Avliyoota 3)Pishpak 4)Tarozi 5)Chimkent 6)Sayram
A) 1, 2, 3 B) 2, 4, 6 C) 4, 5, 6 D) 1, 3, 5
28. Oqmachit qal'asining yana bir nomini aniqlang
A) Qizil O'rda B) Gorgan C) Jambul D) Bishkek

29. Avliyoota qal'asining yana bir nomini aniqlang
A) Gorgan B) Qizil O'rda C) Bishkek D) Jambul
30. Pishpak qal'asining yana bir nomini aniqlang
A) Bishkek B) Gorgan C) Jambul D) Qizil O'rda
31. Shayx Xovandi Tohur me'moriy majmuasi qayerda joylashgan ?
A) Qo'qon B) Samarqand C) Toshkent D) Buxoro
32. Qaysi shaharda Zayniddin bobo uchun yangi maqbara qad ko'tardi ?
A) Toshkent B) Buxoro C) Samarqand D) Qo'qon
33. Kimning Eski O'rdasi buzilib, yangi markaz Qo'qon O'rdasi bunyod etildi ?
A) Shohruxbiy B) Sultonxo'ja C) Yunusxo'ja D) Umarxon

38-XVI-XVIII asrlarda xalqaro munosabatlar (42)

Testlar

1. Muhammad Alixondan yordam olgan Yusufxo'ja Qashqarni egallaganidan so'ng qayerni egallash uchun harakatini davom ettiradi?
A) Yorkent B) Balosog'un C) Yettisuv D) O'sh
2. Yusufxo'janing Sin imperiyasidan mag'lubiyati sababini aniqlang
A) qo'zg'alongning uyshmaganligi
B) Buxoro-Qo'qon munosabatlarining yomonlashuvi oqibatida Qo'qon xonligi Yusufxo'jaga yordam uchun yuborgan qo'shinini chaqirib oladi
C) Yusufxo'janing Qo'qon xonligi bilan munosabatlarining yomonlashuvi
D) Xiva-Qo'qon munosabatlarining yomonlashuvi oqibatida Qo'qon xonligi Yusufxo'jaga yordam uchun yuborgan qo'shinini chaqirib oladi
3. Sin imperiyasiga qarshi qo'zg'along yengilgach Yusufxo'ja boshliq qancha uyg'ur oilasi Farg'ona vodiysiga ko'chib kelgan?
A) 80 ming B) 70 ming C) 60 ming D) 50 ming
4. Qachon va qayerda Xitoy-Qo'qon shartnomasi imzolandi?
A) 1832-yil Yorkent B) 1832-yil Pekin C) 1832-yil Qashqar D) 1832-yil Qo'qon
5. Xitoy-Qo'qon shartnomasiga ko'ra birinchidan.....
A) Xitoy Sharqiy Turkistonda qo'qonlik savdogarlar faoliyatini taqiqlashni bekor qilgan
B) Qo'qon savdogarlariga Sharqiy Turkistonda boj to'lamasdan savdo qilish huquqi berildi
C) Shariy Turkistonda savdo qiluvchi markaziy osiyolik savdogarlar to'laydigan to'lovlarni yig'ib olish huquqi Qo'qon xonligiga berilgan
D) Sharqiy Turkistondan Qo'qon savdogarlari chiqarib yuborilganda ulardan tortib olingan mol-mulkleri evaziga Qo'qon xonligiga tovon to'lagan
6. Xitoy-Qo'qon shartnomasiga ko'ra ikkinchidan.....
A) Xitoy Sharqiy Turkistonda qo'qonlik savdogarlar faoliyatini taqiqlashni bekor qilgan
B) Shariy Turkistonda savdo qiluvchi markaziy osiyolik savdogarlar to'laydigan to'lovlarni yig'ib olish huquqi Qo'qon xonligiga berilgan
C) Sharqiy Turkistondan Qo'qon savdogarlari chiqarib yuborilganda ulardan tortib olingan mol-mulkleri evaziga Qo'qon xonligiga tovon to'lagan
D) Qo'qon savdogarlariga Sharqiy Turkistonda boj to'lamasdan savdo qilish huquqi berildi
7. Xitoy-Qo'qon shartnomasiga ko'ra uchinchidan.....
A) Xitoy Sharqiy Turkistonda qo'qonlik savdogarlar faoliyatini taqiqlashni bekor qilgan
B) Shariy Turkistonda savdo qiluvchi markaziy osiyolik savdogarlar to'laydigan to'lovlarni yig'ib olish huquqi Qo'qon xonligiga berilgan
C) Qo'qon savdogarlariga Sharqiy Turkistonda boj to'lamasdan savdo qilish huquqi berildi
D) Sharqiy Turkistondan Qo'qon savdogarlari chiqarib yuborilganda ulardan tortib olingan mol-mulkleri evaziga Qo'qon xonligiga tovon to'lagan
8. Xitoy-Qo'qon shartnomasiga ko'ra to'rtinchidan.....
A) Sharqiy Turkistondan Qo'qon savdogarlari chiqarib yuborilganda ulardan tortib olingan mol-mulkleri evaziga Qo'qon xonligiga tovon to'lagan
B) Xitoy Sharqiy Turkistonda qo'qonlik savdogarlar faoliyatini taqiqlashni bekor qilgan
C) Shariy Turkistonda savdo qiluvchi markaziy osiyolik savdogarlar to'laydigan to'lovlarni yig'ib olish huquqi Qo'qon xonligiga berilgan
D) Qo'qon savdogarlariga Sharqiy Turkistonda boj to'lamasdan savdo qilish huquqi berildi
9. XVI asrda Osiyoda qaysi yirik uch siyosiy kuch maydonga chiqdi ?
1) Movarounnahrda shayboniylar 2) Eronda safaviylar 3) Hindistonda boburiylar
- 4) Turkiyada Usmonli turklar 5) Xitoyda Sin 6) Kavkazda Bulg'or xonligi
- A) 2, 4, 6 B) 4, 5, 6 C) 1, 3, 5 D) 1, 2, 3
10. Boburiylar, safaviylar, shayboniylar manfaatlari to'qnashgan nuqta qaysi hudud edi ?
A) Eron B) Hindiston C) Movarounnahr D) Xuroson
11. Qaysi hudud Movarounnahr, Eron, Hindiston yo'nalishidagi o'ziga xos bir darvoza vazifasini o'tagan ?
A) Sharqiy Turkiston B) Yettisuv C) Isfaxon D) Xuroson
12. Xurosonni nazorat qilish masalasida qaysi sulolalar o'rtasida keskin kurash ketgan ?
A) shayboniylar va boburiylar B) boburiylar va safaviylar C) ashtarxoniylar va boburiylar
D) shayboniylar va safaviylar
13. Xurosonni nazorat qilish masalasida qaysi hukmdorlar davrida shayboniylarning qo'li baland kelgan ?
A) Ubaydullaxon, Abdullaxon, Abdulmo'mon B) Ko'chkunchixon, Abdullaxon, Shayboniyxon
C) Shayboniyxon, Ubaydullaxon, Abdullaxon D) Shayboniyxon, Ko'chkunchixon, Abdulmo'min
14. Abdullaxon Akbarshoh huzuriga necha marta elchi yuborgan ?
A) 5 marta B) 4 marta C) 3 marta D) 2 marta
15. Akbarshoh elchisi qachon Buxoroda bo'lgan ?
A) 1586-yil B) 1585-yil C) 1577-yil D) 1572-yil
16. Akbarshohning o'g'li Jahongirshoh hukmronlik yillarini aniqlang
A) 1558-1605-yillar B) 1628-1658-yillar C) 1658-1707-yillar D) 1605-1628-yillar
17. Boburiy Jahongirshoh qaysi Buxoro xoni bilan elchilik munosabatlarni davom ettirgan ?
A) Nodir Muhammadxon B) Subxonqulixon C) Imomqulixon D) Boqimuhammadxon
18. Qaysi boburiyshoh davrida Hindiston-Buxoro munosabatlarida keskinlik yuz bergan ?
A) Shoh Jahon B) Avrangzeb C) Jahongirshoh D) Akbarshoh
19. O'z o'g'li Abdulaziz tomonidan taxtdan ag'darilgan Nodir Muhammadxon qayerga qochadi ?
A) Mo'lton B) Eron C) Balx D) Badaxshon
20. Buxoro xoni Nodir Muhammad o'z o'g'li Abdulazizga qarshi kurashish maqsadida kimdan yordam so'raydi ?
A) Shoh Jahon B) Avrangzeb C) Jahongirshoh D) Akbarshoh
21. Nodir Muhammad boburiylar qo'shinidan yengilib qayerga qochadi ?
A) Eron B) Badaxshon C) Balx D) Mo'lton

22. Buxoro xoni Abdulazizxon qachon Balxni qamal qiladi ?
 A) 1647-yil B) 1645-yil C) 1651-yil D) 1649-yil
23. Avrangzeb Olamgir hukmronlik yillarini aniqlang
 A) 1658-1707-yillar B) 1558-1605-yillar C) 1605-1628-yillar D) 1628-1658-yillar
24. Avrangzeb qaysi Buxoro xonlari bilan elchilik munosabatlarini olib borgan ?
 A) Imomqulixon va Nodirmuhammad B) Abdulazizxon va Subxonqulixon
 C) Abdulazizxon va Abulfayzxon D) Subhonqulixon va Ubaydullaxon II
25. Avrangzeb vafotidan keyin boburiylar imperiyasi necha yil yashadi ?
 A) 140 yil B) 155 yil C) 160 yil D) 150 yil
26. Afg'oniston davlati qachon tashkil topdi ?
 A) 1736-yil B) 1747-yil C) 1751-yil D) 1740-yil
27. Afg'oniston va Buxoro o'rtasida munsabatlar nima uchun do'stona ruhda bo'lmagan ?
 A) birining boshqasi hududi evaziga o'z hududlarini kengaytirishga intilishi
 B) har ikklala tarafning Amudaryoning o'ng sohilidagi o'zbeklarni o'z tasarrufiga olishiga intilishi
 C) har ikklala tarafning Amudaryoning chap sohilidagi o'zbeklarni o'z tasarrufiga olishiga intilishi
 D) bu ikkala davlatda bir-biriga dushman sulolalarning taxtda hukm surishi
28. Afg'oniston hukmdori Ahmadshoh hukmronlik yillarini aniqlang
 A) 1747-1773-yillar B) 1747-1774-yillar C) 1748-1773-yillar D) 1747-1772-yillar
29. Qachon afg'on hukmdori Ahmadshoh tomonidan Balx qo'shib olindi ?
 A) 1768-yil B) 1751-yil C) 1789-yil D) 1747-yil
30. Qachon afg'on zulmiga qarshi Amudaryoning chap sohilidagi o'zbeklar qo'zg'alon ko'taradi va bu qo'zg'alonga Buxoro qo'llab-quvvatlaydi ?
 A) 1747-yil B) 1789-yil C) 1751-yil D) 1768-yil
31. Qachon afg'on zulmiga qarshi Amudaryoning chap sohilidagi o'zbeklar qo'zg'alon ko'taradi va bu qo'zg'alonga Buxoro amaliy yordam ko'rsatdi ?
 A) 1789-yil B) 1747-yil C) 1768-yil D) 1751-yil
32. Qaysi Afg'oniston hukmdori 100 ming nafar lashkar bilan Balxga yurish qiladi ?
 A) Zamonshoh B) Temurshoh C) Mir Mahmud D) Ahmadshoh
33. Qaysi Afg'on hukmdori tomonidan Balx qo'shib olindi ?
 A) Ahmadshoh B) Mir Mahmud C) Zamonshoh D) Mir Vaysxon
34. Buxoro va Afg'oniston o'rtasidagi taabiiy chegarani aniqlang
 A) Murg'ob vodiysi B) Pomir tog'I C) Hindikush tog'lari D) Amudaryo
35. Buxoro va Afg'oniston o'rtasida savdo aloqalarida muhim o'rin tutgan shaharni aniqlang
 A) Kobul B) Xuttalon C) G'azna D) Hirot
36. Buxorodan Hindistonga, Hindistonga Buxoroga Rossiya tovarlari qaysi shahar orqali kirib borgan?
 A) Xuttalon B) Hirot C) Kobul D) G'azna
37. Sin imperiyasi qaysi yillarda Sharqiy Turkistonni bo'ysundirdi?
 A) 1755-1759-yillar B) 1753-1759-yillar C) 1756-1759-yillar D) 1754-1759-yillar
38. Qachon Xitoy-Qo'qon munosabatlari yanada keskinlashdi?
 A) XIX asrning 10-yillari B) XIX asrning 30-yillari
 C) XIX asrning 40-yillari Sharqiy Turkistonda Sin imperiyasiga qarshi qachon qo'zg'alon ko'tarildi?
 D) XIX asrning 20-yillari
39. 1829-yilda Xitoy hukumati .....
- 1) Qo'qonning Sharqiy Turkistonda yuritiladigan savdo ishlarini ta'qiqlaydi,
  - 2) Qo'qonning Sharqiy Turkistonda yuritiladigan savdo ishlarini kengaytirdi
  - 3) markaziy osiyolik savdogarlarning aksariyat qismini haydaydi
  - 4) markaziy osiyolik savdogarlarni Sharqiy Turkistonga kirishlariga ruxsat berdi
  - 5) markaziy osiyolik savdogarlarning mol-mulklarini musodara qiladi
- A) 2 B) 1, 3, 5 C) 4 D) 2, 4
40. Qo'qon xoni Muhammad Ali sharqiy turkistonliklarning Xitoyga qarshi ozodlik kurashiga rahbarlik qilayotgan Jahongirxo'ja va Yusufxo'jalarga kim boshchiligida yordamchi qo'shin yubordi?
 A) Muhammadniyoz B) Haqquli C) Qurbonjon dodhoh D) Ibrohim dodhoh
41. Sharqiy Turkistonda Sin imperiyasiga qarshi kim boshchiligida qo'zg'alon ko'tardi?
 A) Ibrohim dodhoh B) Yusufxo'ja C) Jahongirxo'ja D) Qurbonxo'ja
42. Muhammad Alixondan yordam olgan Yusufxo'ja qayerni egallaydi?
 A) Yettisuv B) Qashqar C) Yorkent D) Balosog'un

39-O'zbek xonliklari va Rossiya munosabatlari (37)

Testlar

1. Imomqulixonning elchisi Odambiy qachon Moskvaga borib, Mixail Romanov huzurida bo'ldi ?
A) 1617-yil B) 1619-yil C) 1620-1622-yillar D) 1713-yil
2. Mixail Romanov Odambiy bilan birgalikda qaysi rus elchisini Buxoroga jo'natdi ?
A) I.Xoxlov B) F.Beneveni C) A.Jenkinson D) B.Cherkasskiy
3. Imomqulixon I.Xoxlovni qabul qilib, uning qaysi iltimosini bajardi ?
A) 23 nafar rus asirlarini ozod qilish B) savdo aloqalarini rivojlantirish
C) Rossiya tobeligiga o'tish D) rus savdogarlardan olinadigan boj miqdorini kamaytirish
4. I.Xoxlov qaysi yillarda Buxoroda bo'lgan ?
A) 1713-yil B) 1617-yil C) 1620-1622-yillar D) 1619-yil
5. XVI-XVII asrlarda Buxoro va va Xiva xonliklariga Rossiyadan necha marta elchilar kelishgan ?
A) 2 marta B) 4 marta C) 12 marta D) 5 marta
6. Imomqulixonning 1619-yil qaysi elchisi Moskvaga borib, Mixail Romanov huzurida bo'ldi ?
A) Qulibek B) Xoja Nafas C) Muhammadqozi D) Odambiy
7. 1583-1600-yillarda Moskvaga qaysi davlatning elchilari 5 marta tashrif buyurgan ?
A) Qo'qon B) Buxoro C) Eron D) Xiva
8. 1583-1600-yillarda Moskvaga qaysi davlatning elchilari 2 marta tashrif buyurgan ?
A) Xiva B) Qo'qon C) Buxoro D) Eron
9. Qaysi asrdan Rossiya imperiyasining o'zbek xonliklari bilan bo'lgan munosabatlarda tazyiq o'tkazish ustunlik qila boshladi ?
A) XIX asr B) XVI asr C) XVIII asr D) XVII asr
10. Dastlab 1700-yil qaysi Xiva xoni Pyotr I huzuriga yashirincha elchi yuborib, Xivani Rossiya tobeligiga qabul qilishni so'raydi?
A) Sherg'ozixon B) Shohniyoz C) Elbarsxon D) Muhammad
11. 1709-yilda qaysi Xiva taxti vorisi Pyotr I huzuriga yashirincha elchi yuborib, Xivani Rossiya tobeligiga qabul qilishni so'raydi?
A) Sherg'ozixon B) Shohniyoz C) Elbarsxon D) Muhammad
12. 1713-yilda Astraxanga kelgan Xiva elchisini aniqlang
A) Muhammadqozi B) Xoja Nafas C) Qulibek D) Odambiy
13. Pyotr I ga Amudaryo sohillaridagi qumlar oltinga boyligini, sohilda istiqomat qiluvchi aholi ko'p miqdorda oltin yuvib olayotganini qaysi elchi aytgan?
A) Odambiy B) Xoja Nafas C) Muhammadqozi D) Qulibek
14. Pyotr I O'rta Osiyoni bosib olish uchun ikkita ekspeditsiya tashkil qilgan.Birinчисiga kim rahbarlik qilgan?
A) Perovskiy B) F.Beneveni C) Bekovich-Cherkasskiy D) I.Buxgols
15. Pyotr I O'rta Osiyoni bosib olish uchun ikkita ekspeditsiya tashkil qilgan.Ikkinчисiga kim rahbarlik qilgan?
A) Perovskiy B) I.Buxgols C) Bekovich-Cherkasskiy D) F.Beneveni
16. Qachon Xiva xoni Sherg'ozixon Bekovich-Cherkasskiyning qo'shinini hiyla bilan qirib tashlaydi?
A) 1714-yil B) 1717-yil C) 1715-yil D) 1718-yil
17. Buxgols ekspeditsiyasi 1715-yili.....
A) Toboldan Irtish bo'ylab Qashqarga yo'l oladi B) Toboldan Itil bo'ylab Yorkentga yo'l oladi
C) Yoyiqdan Irtish bo'ylab Yettisivga yo'l oladi D) Toboldan Irtish bo'ylab Yorkentga yo'l oladi
18. Buxgols qayerda istehkom quradi?
A) Issiqko'lda B) Yamishchev ko'li C) Tyanshan tog'lari D) Sirdaryo bo'yi
19. Dastlab qachon Xiva xoni Shohniyoz Pyotr I huzuriga yashirincha elchi yuborib, Xivani Rossiya tobeligiga qabul qilishni so'raydi?
A) 1709-yil B) 1700-yil C) 1717-yil D) 1714-yil
20. Nima uchun Buxgols ekspeditsiyasi nima uchun orqaga qaytgan?
A) qalmoqlar hujumiga uchrab B) mahalliy aholining qattiq qarshiligiga uchrab
C) qipchoqlar hujumiga uchrab D) qattiq sovuq tufayli
21. Buxoro xoni Abulfayzxon qachon elchi Qulibekni Pyotr I ning shimoliy urushda shvedlar ustidan qozonilgan g'alaba bilan tabriklab yuborgan?
A) 1715-yil B) 1725-yil C) 1717-yil D) 1721-yil
22. Pyotr I Abulfayzxonning elchiligiga javoban qachon elchi Florio Benevenini Buxoroga jo'natgan?
A) 1725-yil B) 1721-yil C) 1715-yil D) 1717-yil
23. F.Beneveni zimmasiga yuklangan vazifalar to'g'ri berilgan javobni aniqlang.
1) Sharq mamlakatlariga olib boradigan suv va quruqlik yo'llarini o'rganish;
2) rus savdosini kengaytirish imkoniyatlarini aniqlash
3) Xiva xonini Rossiya bilan ittifoq tuzishga ko'ndirish
4) xonga rus gvardiyachilarini taklif etish
5) qayerda qancha Buxoro qo'shini borligini aniqlash va xaritaga tushirish
6) xonlikdagi qal'a va qo'shinlari ahvolini o'rganish
7) Eron va Buxoro munosabatlarini o'rganish
A) 2, 4, 6, 7 B) 1, 2, 4, 6 C) 2, 4, 5, 6 D) 1, 3, 5, 7
24. Qaysi Xiva xoni 1717-yil Bekovich-Cherkasskiyning qo'shinini hiyla bilan qirib tashlaydi?
A) Muhammad Aminxon B) Abulg'ozixon C) Elbarsxon D) Sherg'ozixon
25. F.Beneveni Buxoroda necha yil turdi?
A) 3, 5yil B) 4 yil C) 2, 5 yil D) 3 yil
26. F.Beneveni qachon Peterburgga qaytib ketgan?
A) 1717-yil B) 1725-yil C) 1715-yil D) 1721-yil
27. O'rta Osiyo xonliklari to'g'risidagi ma'lumotlarni ochiq va shifrlangan xat orqali jo'natib turgan rus elchisini aniqlang.
A) Danilevskiy B) F.Beneveni C) A.Byorns D) I.Xoxlov
28. Buxoro xoni Abulfayzxon 1717-yil qaysi elchini Pyotr I ning shimoliy urushda shvedlar ustidan qozonilgan g'alaba bilan

tabriklab yuborgan?

A) Muhammadqozi B) Odambiy C) Xoja Nafas D) Qulibek

29. Qachon Kichik, O'rta, Katta juzga bo'lingan qozoq sultonlari o'rtasida kurash kuchaygan?

A) XVIII asrning so'ngi choragi B) XVIII asrning ikkinchi choragi C) XVIII asrning birinchi choragi

D) XVIII asrning uchinchi choragi

30. Qachon va qaysi Kichik juz sultoni Rossiyaga elchi jo'natib, Rossiya tobeligiga o'tish istagini bildiradi?

A) 1730-yil Abulxayr B) 1739-1740-yillar-Semekexon C) 1747-yil-Eshim Sulton D) 1732-yil –Bukey sulton

31. Qachon Kichik juz Rossiya tobeligiga o'tgan?

A) 1739-1740-yillar B) 1747-yil C) 1732-yil D) 1744-yil

32. Qachon va kim boshchiligidagi O'rta juz Rossiya tobeligiga o'tgan?

A) 1732-yil –Bukey sulton B) 1747-yil-Eshim Sulton C) 1739-1740-yillar-Semekexon

D) 1730-yil Abulxayr

33. Pyotr I Abulfayzxonning elchiligiga javoban 1721-yil qaysi elchini Buxoroga jo'natgan?

A) A.Byorns B) Danilevskiy C) I.Xoxlov D) F.Beneveni

34. Qachon Katta juz Rossiya tobeligiga o'tgan?

A) 1747-yil B) 1732-yil C) 1744-yil D) 1739-1740-yillar

35. "Orol dengizida Rossiya bayrog'ini ko'tarish", "Buxoro va undan Hindistonga" boradigan yo'lni ochishi, oltin konlarini izlashni davom ettirishga kim mas'ul etib tayinlangan?

A) A.Jenkinson B) Kirillov C) F.Beneveni D) A.Byorns

36. Kirillov qachon Or qal'asini qurdirgan?

A) 1734-yil B) 1725-yil C) 1730-yil D) 1735-yil

37. Yoyiq va Irtish sohillari (Sibir) da istehkomlar barpo etgan shaxsni aniqlang

A) F.Beneveni B) Kirillov C) B.Cherkasskiy D) I.Buxgols

40-Markaziy Osiyo uchun Rossiya-Angliya raqobati (30)

Testlar

1. Qachondan Rossiya savdo-iqtisodiy aloqalarida Markaziy Osiyo xonliklarining ahamiyati yanada orta bordi?
A) XIX asrning birinchi yarmi B) XVIII asrning birinchi yarmi C) XVIII asrning ikkinchi yarmi D) XIX asrning ikkinchi yarmi
2. Qaysi asrlarda rus sarmoyasi Markaziy Osiyo bozorlarida yetakchi o'rinni egallagan?
A) XVII-XVIII asrlar B) XVI-XIX asrlar C) XVIII-XIX asr D) XVI-XVII asrlar
3. O'rta Osiyo xonliklariga ingliz tovarlari qaysi davlat orqali olib kelingan?
A) Hindiston B) Eron C) Xitoy D) Rossiya
4. "Orol dengizida Rossiya bayrog'ini ko'tarish", "Buxoro va undan Hindistonga" boradigan yo'lni ochishi, oltin konlarini izlashni davom ettirishga qachon senat kotibi Kirillov mas'ul etib tayinlangan?
A) 1734-yil B) 1730-yil C) 1735-yil D) 1725-yil
5. Qaysi yarmarkada rus savdogarlaridan tashqari o'zbek xonliklari, Eron va Hindistondan kelgan savdogarlar ham qatnashgan?
A) Nijniy Novgorod B) Nijegorod C) Astraxan D) Moskva
6. Qaysi asrda Rossiya o'zbek savdogarlari uchun katta imkoniyatlar yaratdi?
A) XIX asr o'rtalari B) XVII asr oxirlari C) XVIII asr boshlari D) XIX asr boshlari
7. "Orol dengizida Rossiya bayrog'ini ko'tarish", "Buxoro va undan Hindistonga" boradigan yo'lni ochishi, oltin konlarini izlashni davom ettirishga mas'ul etib tayinlangan Kirillov kim edi?
A) senat kotibi B) qo'mondonlik vakili C) harbiy maslahatchi D) Orenburg gubernatori
8. O'rta Osiyo masalasida Buyuk Britaniya va Rossiya o'rtasida raqobat qachon kuchayib ketdi?
A) XIX asrning birinchi yarmi B) XIX asr ikkinchi yarmi C) XVIII asr oxirlari D) XVIII asr boshlari
9. Murkford qachon Buxoroga kelgan?
A) 1826-yil mart B) 1839-yil yanvar C) 1831-yil dekabr D) 1825-yil fevral
10. Qaysi ingliz ekspeditsiyasi tarkibida 70 kishi bo'lgan?
A) Volf B) A.Byorns C) Murkford D) Berg
11. Qaysi ingliz elchisi 80 sandiq turli xil mollar bilan Buxoro qushbegisiga uchrashgan?
A) A.Byorns B) Volf C) Berg D) Murkford
12. Qaysi ingliz elchisi Buxoro xonligini har tomonlama o'rganishga, mahalliy hukmdorlar orasida inglizlarga tarafdor guruhni shakllantirishga muvaffaq bo'lgan?
A) Murkford B) Volf C) Berg D) A.Byorns
13. Rus hukumati qachon rus elchisi Berg boshchiligida Ustyurtga ekspeditsiya yuborib, Markaziy Osiyoga boradigan yo'llarni yanada aniqroq belgilab oldi?
A) 1832-yil B) 1825-yil fevral C) 1826-yil D) 1839-yil
14. Qaysi ingliz josusi o'zini arman savdogari deb tanitgan, qo'lida hind va afg'on savdogarlarining tavsianomalari bo'lgan?
A) Volf B) A.Byorns C) Berg D) Murkford
15. Murkford 1825-yil fevral oyida qayerga kelgan?
A) Toshkent B) Buxoro C) Xiva D) Qo'qon
16. Angliya qachon Afg'onistonga harbiy harakatlar boshladi va Rossiya-Buyuk Britaniya munosabatlari keskinlashib ketdi?
A) 1840-yil B) 1839-yil C) 1838-yil D) 1837-yil
17. O'rta Osiyoga kelib turgan ingliz josuslari kimlar?
1) Murkford 2) Jeyms Ebbot 3) Florio Beneveni 4) Charlz Stoddort 5) Konnoli 6) Volf 7) Richard Shekspir 8) Berg
A) 1, 3, 5, 7, 8 B) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 C) 2, 3, 4, 5 D) 1, 2, 4, 5, 6, 7
18. Rus hukumati qaysi rus elchisi boshchiligida Ustyurtga ekspeditsiya yuborib, Markaziy Osiyoga boradigan yo'llarni yanada aniqroq belgilab oldi?
A) Berg B) I.Xoxlov C) F.Beneveni D) Perovskiy
19. Rossiya imperiyasi Xiva xonligiga birinchi harbiy yurishni qachon boshlagan?
A) 1839-yil B) 1838-yil C) 1840-yil D) 1837-yil
20. A.Byorns qachon Buxoroga kelgan?
A) 1826-yil B) 1839-yil C) 1832-yil D) 1825-yil fevral
21. Perovskiy qaysi hududning general-gubernatori?
A) Aralsk B) Saratov C) Orenburg D) Moskva
22. Perovskiy nima uchun orqaga qaytgan?
A) sovuq va yem-hashakning tugashi B) mahalliy aholining qattiq qarshiligi
C) jazirama issiq va otlarga o'lat tegishi D) oziq-ovqatning tugashi
23. 1847-yilda Rossiya Markaziy Osiyoga olib boradigan yo'lda ikkita istehkom qurdiradi. Bular qaysilar?
1) Aralsk shahri yaqinidagi Raim 2) Yettisuv Olatog'idagi Kopal 3) Or daryosi bo'yidagi Orenburg
A) Issiqko'k yaqinidagi Verniy
A) 2 va 3 B) 1 va 4 C) 1 va 2 D) 3 va 4
24. Qaysi sabab Rossiya olib borgan siyosatda harbiy yo'l bilan Markaziy Osiyoni ishg'ol etish tomon burilish ro'y berganligining yaqqol isbotidir?
A) Raim va Kopal istehkomlarining qurilishi B) F.Beneveni elchiligi
C) Perovskiy ekspeditsiyasi D) Orenburg va Verniy istehkomlarining qurilishi
25. Rossiya imperiyasi Xiva xonligiga birinchi harbiy yurishni kim boshchiligida boshlagan?
A) Berg B) I.Buxgols C) B.Cherkasskiy D) Perovskiy
26. Qaysi Qo'qon xoni yangi istehkom qurilishidan norozi bo'lgan?
A) Muhammadalixon B) Xudoyorxon C) Sheralixon D) Murodxon
27. Qaysi hudud Rossiya va Buyuk Britaniya mustamlakalarini ajratib turishi kerak edi?
A) Afg'oniston B) Hindiston C) Eron D) Tibet
28. G'arbiy Yevropada qachondan boshlab to'qimachilik, qog'oz, shisha ishlab chiqarishda mehnat taqsimotiga asoslangan manufaktura vujudga keldi?
A) XIV asr o'rtalari B) XVI asr o'rtalari C) XVII asr o'rtalari D) XV asr o'rtalari

29. Bug' mashinasi qaysi asrda ixtiro qilindi?

A) XVI asr

B) XVII asr

C) XIX asr

D) XVIII asr

30. "Maqsadlari aniq ...Bittasi mingboshi bo'lmoqchi, ikkinchisi Normuhammadning o'rniga o'tirmoqchi, uchinchisi yana bir shaharni o'ziga qaram qilmoqchi" Abdulla Qodiriyning "O'tgan kunlar" romanida kimning tilidan bayon qilgan?

A) Homid

B) Yusufbek hoji

C) Otabek

D) Mirzakarim Qutidor

QAYDLAR UCHUN

Xatolar

A large rectangular area with a thin orange border, containing 25 horizontal green lines for writing.